III. ÉVFOLYAM 6. SZÁM 1998. JÚNIUS ÁRA: 198 FT

INTERNET KALAUZ

Internet Love Story

- Szabad-e szabályozni?
- A rádióamatőrök hőskora
- Nem TV a NET-TV?
- Hatalom, szabadság...
- Mit fogott a háló?
- ...elmondhatod örömöd, bánatod

business online

96/1
OKTÓBER

Számok, adatok az Internetről

Pénzforrások

hálóz

Üzlet az informatikában – informatika az üzletben

Az internet üzleti felhasználása

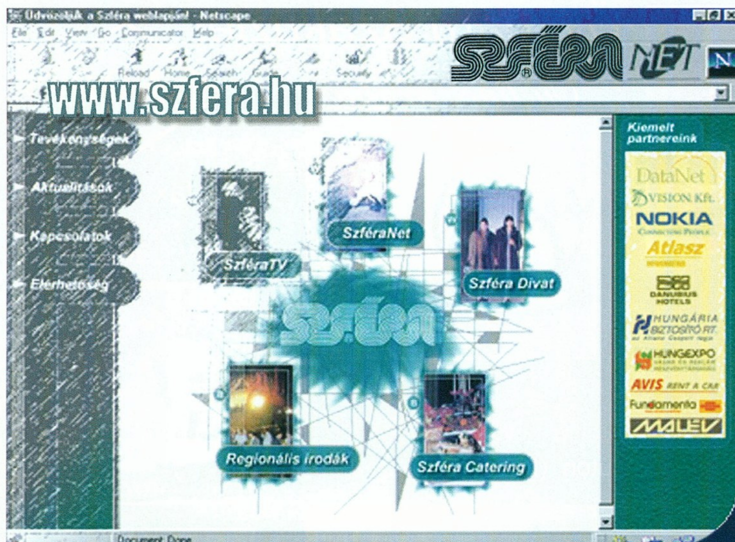

telefon (ISDN): 424-0014
levélcím: 1506 Bp. Pf. 140
e-mail: bonline@bonline.hu

Bonline

INTERNET-INTRANET / ADATBÁZISOK / ONLINE BANKING / TELEKOMMUNIKÁCIÓ / HÁLÓZATOK

FAXBANK / HANGPOSTAFIÓK / LAN-WAN / WWW / E-MAIL / NEWSLINE / WEB-SITE / NETWORKING

SzféraNet

- Üzleti kommunikáció
- Struktúrált adatbázis
- Szakmai fórumok
- Manager Club
- Web Design

szórakozás

divat

lobbi

PR

rendezvények

SzféraNet Kft.
1277 Budapest 23. Pf.: 71.
Tel.: 06-1/275-3020 /110

DrótPosta Kft

Önnek még nincs E-mail címe?

DrótPostaGalamb

Ingyenes levelezés a családnak és az irodának Internet előfizetés nélkül!

Kérje ingyenes programunkat, vagy töltse le az Internetről!

http://dpg.drotposta.hu

Önnek már van E-mail címe?

DrótPostaLista

A magyar E-mail telefonkönyv.
Párbeszédes, friss és megbízható.

Iratkozzon fel, hogy barátai, üzletfelei megtalálják Önt!

http://dpl.drotposta.hu

Drótposta Kft. 1126 Budapest, Istenhegyi út 4/D
Telefon: 224-55-45 Fax: 224-55-44
Drótposta cím: info@drotposta.hu
Honlap: http://www.drotposta.hu

Következő számunk július 7-én jelenik meg!

INTERNET KALAUZ

Az első magyar Internet-magazin.

Kiadja:
PRÍM Információ-technológiai Kft.
1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32.

Felelős vezető:
Szabó Hédy (szabo@prim.hu)

Főszerkesztő:
Vértes János Andor (vertes@prim.hu)

A Barangolás rovat szerkesztője:
Kolma Kornél (kkolma@webmester.hu)

A Web-mester szerkesztője:
Balogh Attila Balázs (bab@webmester.hu)

Tervezőszerkesztő:
Henger Attila (henger@prim.hu), Krébecz József, Krébecz Krisztián (assa@hungary.net)

Címlapterv: Rusz László

Olvasószerkesztő: Fábián Gábor

Karikatúra: Nagy Kornél

Telefon: 228-3372, 228-3373
Telefax: 228-3373/13
Mobil: 20-343-077, 20-343-078
E-mail: ikalauz@prim.hu
CompuServe: 105277,140
1506 Budapest, Pf.: 140.
Egy lapszám ára: 198 Ft
Előfizetési díj egy évre: 2090 Ft
Megrendelhető: a Kiadónál e-mailben, levélben vagy faxon.

Az Internet Kalauz megtalálható a Világhálón: **http://www.ikalauz.hu**

Hirdetésfelvétel: a Kiadóban
Reklám-marketing:
Henger Ágnes (henger@prim.hu)

Nyomdai előkészítés:
Artur Repro Stúdió

Nyomás:
Veszprémi Nyomda Rt.

Terjeszti:
Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt.
Kiadói Lapterjesztő Kereskedelmi Kft.
Nemzeti Hírlapkereskedelmi Egyesülés
Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági Igazgatóság
Hozzáférhető még a nagyobb könyvesboltokban és az Internet-kávéházakban.

HU ISSN 1219-9001

Fizessen elő az Internet Kalauzra!

AZ INTERNET KALAUZ előfizetési űrlapja továbbra is megtalálható az online Internet Kalauz honlapjáról kiindulva:

www.ikalauz.hu

de elegendő egy kétsoros e-mail is (prim@prim.hu), amelyben jelzi előfizetési szándékát, és közli a postázási, illetve számlázási címet. Mindig év végéig számlázunk, majd azoknak, akik nem mondják le az előfizetést, év végén kiküldjük a következő évi számlát.
PRÍM Kft. 1116 Bp., Hunyadi M. 32. Tel./fax: 228-3372

A választások, a hálózatos televízióadások újra felvetették a kérdést: megengedett-e, lehetséges-e az Internet korlátok közé szorítása, szabályozása. Nem csak a Gallup kampánycsendsértése kapcsán támadtak kételyek, hanem választási emil-sorozatok is borzolták a kedélyeket, s felvetődött: mi van, ha valaki mondjuk egy ellenőrizhetetlen freemail-címről küldi szanaszét azt a – például Horn Gyula vagy Orbán Viktor nevében megírt – elektronikus levélkét, amely a választót kellően felidegesíti, és így szavazatot veszít a név valódi viselője, s egyben pártja is... Szabad-e valakinek az Interneten keresztül kortesbeszédet intézni választóihoz, nem sérti-e a kampánycsendet, ha ez az utolsó napon is letölthető szöveges-, audio- vagy éppen videoformátumban? Minek minősül, ha a kampánycsend napján valamely neves párt vezető politikusa egy mindössze néhány tucatnyi nézővel büszkélkedő NET-TV-nek nyilatkozik?

A vélemények meglehetősen eltérőek, a szabályozást sürgetők és a szabályozást elvetők nézete sem egységes, hiszen van, aki szükségesnek tartaná ugyan a szabályozást, de hiábavalóságnak véli, úgy gondolja, hogy az Internetet nem lehet szabályozni.

Ezekhez a véleményekhez hadd tegyek hozzá én is egyet: az Internet szabályozva van!

Lapunkban immár hónapok óta hömpölyög egy sorozat, amelyben Z. Karvalics László különféle történelmi bizonyítékokat sorol fel arra nézve, hogy a levelezőlista, a műsorszórás, a böngészés mind-mind olyan fogalmak, amelyek léteztek az Internet előtti történelmi korokban is. Márpedig ha léteztek, akkor feltehetően ama korábbi formákra a szabályozók is kialakultak. Ha kialakultak, akkor meg mit reklamálunk?

Ma Magyarországon annak, hogy valaki létrehozzon egy tömegtájékoztató eszközt (másképp fogalmazva: maga is a média egy alkotóeleme legyen), van egy aprócska előfeltétele: be kell jelenteni szándékát a Művelődési Minisztériumban. Nem engedélyeztetni kell, mint annak idején, de a nyilvántartásba vétel tartalmaz né-

Szabad-e szabályozni?

hány adatot arról, hogy ki alapította a médiumot, ki felel a megjelenő tartalomért, hol a szerkesztőség. Az így bejegyzett médiumokra egyértelműen vonatkozik a médiatörvény, és annak megsértését a felelős nevének ismeretében lehet számon kérni; a nem bejegyzettek viszont számolhatnak azzal, hogy esetleg jogi következményekkel jár, ha nem tettek eleget bejelentési kötelezettségüknek...

Ez azt jelentené, hogy minden domain-nevet, sőt minden web-oldalt be kell jelenteni az MKM-ben? A válasz megtalálásához hadd hívjam segítségül megint csak az Internet előtti, Interneten kívüli világot. Ha írok egy körlevelet vállalatom dolgozói számára, akkor az sajtótermék? Ha kirakok a kapumra egy szép, díszes név- vagy cégtáblát, azt be kell jelenteni? Az is információhordozó, azt is bárki láthatja, de eredendően mégsem tömegtájékoztató eszköz, sokkal inkább olyan, mint mondjuk a plakát egy ház falán. Természetesen a plakátragasztásnak is vannak szabályai! Például még a saját házamra sem rakhatok akármekkora cégtáblát – az egy négyzetméternél nagyobbhoz, ha közterületről látható, már az építési hatóság engedélye szükséges –, s tartalmában sem követhetek el semmi galádságot. Ezekre azonban mindenkor a név- és cégtáblákra, illetve a plakátokra vonatkozó szabályok érvényesek, míg azokat, amelyek eleve azzal a céllal jöttek létre, hogy tömegeket csábítsanak magukhoz, és a tömegeket tájékoztassák, a tömegtájékoztató eszközök közé kell besorolni.

Egy Gallup vagy egy NET-TV igenis jelentse be a médiumot az MKM megfelelő osztályán; ha ezt megkísérli, meg fog lepődni rajta, hogy ott majd egyáltalán nem lepődnek meg, természetesnek veszik, hogy egy médium adathordozója ma már nem feltétlenül papír, nem feltétlenül rádióhullám. (Csak zárójelben: az Internetto például bejelentett médium.) Nincs az a web-oldal, amit kérésre be ne jegyeznének. S ha azután megsérti a választási törvény médiára vonatkozó passzusát, akkor a megfelelő szankciók következhetnek, a Központi Nyilvántartó és Választási Hivatalnak nem kell széttárnia a kezét, hogy „az Internettel szemben tehetetlenek vagyunk"... Ha kisétálunk az Internet misztikus falai közül, tisztában vagyunk vele, hogy új plakát nem jelenhet meg az utcákon az utolsó 24 órában, de a régieket nem kell feltétlenül levakarni a falakról... Nos, miért ne alkalmaznánk ugyanezt arra, ha valamelyik képviselő a webre akasztja ki kortesbeszédét? A szabályozás nyilvánvaló. Kinn hagyhatja, de az utolsó napon nem változtathatja tartalmát, s nem indíthat új akciókat a nézettség növelésére.

Az emil-kérdés legalább enynyire szabályozott. Ha engem telefonokkal, névtelen levelekkel zaklatnak, más nevében írnak nekem vagy másoknak, akkor feljelentést tehetek ismert vagy ismeretlen tettesek ellen. Ami tilos papíron, élőszóban, az nyilvánvalóan tilos elektronikus levélben is!

A köznapi élet szabályainak egyszerű extrapolálása az Internetre rögtön megoldást kínál a legkényesebb kérdésre, a szolgáltatók egyfajta cenzúratevékenységére is. Amit a saját házam falára sem meszelhetnék, azt miért engedné egy szolgáltató a szerverére feltenni? S én miért lógathatnám ki a saját ablakomból?

Hogy a köznapi élet szabályaiból jó néhányat az Interneten lehetetlen ellenőrizni, nyomon követni? Miért, egy utolsó éjjel felragasztott plakát esetében könnyebb a dolga a nyomozóknak? Az, ha van esélye a bűnelkövetőnek a szabályokat úgy áthágnia, hogy ideig-óráig nem derül fény személyére, korántsem jelenti, hogy nem követett el szabálysértést, vétséget vagy éppen bűntettet! A telefonkártya-hamisítókat is nehéz lefülelni, de azért a tiltás (no és a néhány begyűjtött hamisító) sokakat visszatart attól, hogy megvásárolják ezeket a kártyákat, és így telefonáljanak. A felderítés nehézségei semmilyen körülmények között nem indokolják, hogy bármilyen vétséggel kapcsolatban a rend őrei bedobják a gyeplőt a lovak közé, mondván, ez úgyis szabályozhatatlan.

Ha nem várna pénzbüntetés, jogosítványbevonás a KRESZ megszegőire, a többség akkor sem hajtana az autópályán a forgalommal szemben, a legtöbben akkor is megállnának a piros lámpánál, mert az ésszerű rendezőelvek azt szolgálják, hogy a józan többség használni tudja az így szabályozott eszközt. Sőt egy idő után a kisebbség által veszélyeztetett többség megfelelő szervezetet alakítana ki, amely felügyel a rendre (lehet a neve akár rend-őrség is), és mindenki ambicionálná, hogy mégiscsak elkapják a szabályok megsértőit! Az Interneten – mindaddig, amíg nem alakulnak ki a speciális, az adott információhordozó testére szabott szabályozók – célszerű mindenki számára elfogadni a meglévő, másutt már érvényesülő rendet: vagyis ami az Internethez hasonlítható médiumok számára megengedett, itt is elkövethető, ami ott tilos, azt itt sem szabad.

Ráadásul – minden ellenkező híresztelésse szemben – még fülön csípni sem olyan nehéz a szabálysértőt... Ha a szolgáltatók is úgy akarják, akkor kifejezetten könnyebb, mint elkapni egy illegális plakátragasztót vagy egy névtelen telefonálót...

Vértes János
vertes@prim.hu

Lapunk olvasásakor érdemes figyelni az alábbi jelekre:

Cikk, amit mindenki figyelmébe ajánlunk:

Szakmai jellegű információ, vagy egyéb okból a köznyelvtől eltávolodott, „magasan szárnyaló" cikk, aminél laikus olvasóink kiadhatják Pósalaki bácsi jelszavát: „ugorgyunk":

Vélemény, vitairat, gondolat:

Levél, vagy levélcímet (e-mail) tartalmazó írás:

Fontos figyelmeztetés, szabályismertetés:

Talány, kérdés, rejtvény:

Hírszörf

Június elején mutatja be a CompuServe a jól ismert CSi szoftverének 4.01 verzióját, amely ugyan továbbra is a 3.0-s verzión alapszik, de a szokásos frissítéseken túlmenően az új kliensszoftverbe számos CompuServe- és Microsoft-újdonság is bekerült, ami már indokolttá teszi, hogy a verziószám 3-ról 4-re ugorjon...

Érezhető, hogy a CompuServe a web alapú technológia felé halad, mert a 4.0.1 szinte minden parancsgombja egy web alapú CompuServe-oldalra mutat. Természetesen a 4.0.1 is használható vegyes browserként, úgy, ahogyan azt már a 3-as verzióknál megszokhattuk. Az is hagyomány, hogy alapértelmezésként az MS Internet Explorerhez fordulhatunk, ha böngészésre indulunk, de természetesen Netscape Navigator is beállítható alapértelmezett browserként. Ugyanakkor a 4.0.1-ben lévő levelezőrendszer továbbra sem alkalmas a POP3-as levelek kezelésére, így azok a felhasználók, akik csak a POP3-as mailboxot használják, a CompuServe-szoftveren kívül kénytelenek levelezni.

A fejlesztés során nagyon sok egyszerűsítés történt, és ettől az egész program jobban áttekinthetőbbé vált. Installálás után érdemes testre szabni a funkciógombokat, mert ezek segítségével akár olyan környezetet is teremthetünk, mintha a sokak által kedvelt és megszokott 2.6-os verzióban lennénk (pl. In-Basket, Out-Basket gomb kirakása stb.).

Néhány szembetűnő változás a menükben és a kezelői felületen:

A 4.0.1 menüsora a Favoritesszel bővült, amelyben 2 menüpont található, az *Add To Favorite Places* és a *Favorite Places*. Éppen e változás miatt a File menüből eltűnt az *Add to Favorite Places* menüpont.

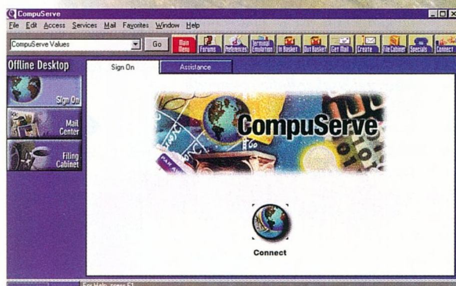
A *Parental Controls* beállítás a baloldali gombsor *Go* gombja alól átkerült a specialitások közé. Újdonság a *Member Values* menüpont.

A CompuServe 4.0.1 nyitóablakának elnevezése Home Desktopról Offline-Desktopra változott. A jobb oldali gombsorból eltűnt a *Go*, a *Find* és a *Learn About* gomb! A megmaradt gombok közül a *Main Menu* Sign Onra, a *My Information* Filing Cabinetre változott.

Érdekes, hogy a jobb alsó sarokból eltűnt a számláló és annak nullázó gombja, továbbá a *Get New Mail* és a 3.0.4-ből ismert *What's New* gomb.

További látványos változás, hogy a nyitóablakból eltűntek a kör alakú gombok: *What's New, Table of Contents, Internet, Chat, Forums & Communites*. Ezek helyén csak egy Connect gomb látható.

A CSi levelezőrendszerében már régen váratott magára az automatikus aláírás lehetősége. Ezt most az Access/Preferences/General/Use Custom signature in Mail and Forum kocka bejelölésével aktiválhatjuk. Magát az aláírásmintát ugyanitt, a Signature Text ablakban készíthetjük el.

A Web Site Story nem egy musical, bár főszereplői vannak, és zene is lesz azon a június 6-ai gálán, amelyet ezzel a címmel rendeznek meg a BME aulájában és dísztermében. Hogy akkor mi a WSS? Ma már egy web-site is, de eredendően egy tehetségkutató program, amelyet *Kürti Tom* indított el akkor, amikor a floridai Skyexnél közelebbi kapcsolatba került az Internettel. Az ötlet megszületése óta meghirdették ezt az internetes honlap készítői pályázatot: jelentkeztek is rá 820-an, dolgoztak is a témán több százan, és a pályázat szervezői kiválasztották azt a 34 pályaművet, amelynél valóban átlagon felüli kreativitást árultak el az ifjak, s lapunk nyomdába adásának időpontjában ülésezik a zsűri, hogy eldőljön, ki a tíz legjobb honlapkészítő, kik azok, akik a június 6-ai döntőn szóban is megvédhetik alkotásukat. A győztesek számára a verseny főtámogatói – a Kürt Computer Kft. és a floridai Skyex Inc. – egy csúcsminőségű AST noteszgépet, illetve egy floridai tanulmányutat biztosítanak. A versenyt nagyon sokan támogatják, köztük az Internet Kalauz kiadója is, összesen mintegy félmillió forintnyi lapelőfizetéssel, a tíz döntőbe jutott például egészen az ezredfordulóig ingyen kapja az Internet Kalauzt, a Business Online-t és a VGA Monitort.

A Web Site Story cikk formában történő megírására magát az ötletgazdát, a 21 éves Kürti Tomot kértük föl; ezt a beszámolót – immár a végeredménnyel együtt – a következő havi Internet Kalauzban közöljük. Addig is olvasóink figyelmébe ajánljuk a www.WebSiteStory.hu, illetve a www.WSS.hu oldalakat.

Korábban már hírül adtuk, hogy a Digital Magyarország és a Matáv együttműködésének eredményeképpen a Digital által kifejlesztett AltaVista keresőszoftver magyar változata felkerült a Matáv szerverére, így amerikai „bóklászás" nélkül is megtalálja a szoftver a keresett információt. Azóta az Ifabón bejelentették, hogy a magyar keresőprogramhoz egy frappáns magyar nevet is találtak, így aki a magyar AltaVistát keresi, az a programot az altavizsla.matav.hu címen leli meg.

(folytatás a 12. oldalon)

(folytatás a 10. oldalról)

A Motorola kifejezetten a nagy sávszélességű internetes adatátvitelhez fejlesztette ki a május 7-én bemutatott, forradalmian új AltiVec technológiát, amely új megoldások és alkalmazások egész sorát teszi hozzáférhetővé a hálózati technológia és a számítástechnika következő generációi számára.

A nagy sávszélességű információs csatornák és rendkívül összetett számítási feladatok kezeléséhez az AltiVec technológia olyan nagy számítási teljesítményt nyújt, amely képes túlszárnyalni a ma és a holnap felhasználóinak igényeit a hálózati infrastruktúra, valamint a digitális grafikai, audio- és videoalkalmazások területén. Korábban a számítógépgyártóknak egyedi, speciális alkatrészeket kellett tervezniük (ASIC, DSP), hogy a most AltiVec processzorokkal elérhető teljesítmény közelébe juthassanak. Egyes adatfeldolgozó- és multimédiaalkalmazásokban az AltiVec technológiával épített PowerPC processzorok akár tízszeres teljesítménynövekedést is képesek nyújtani a mai PowerPC-lapkákhoz képest.

„Az AltiVec technológia döbbenetes hatással lehet a számítástechnika fejlődésére" – mondta *Will Strauss,* az arizonai Forward Concepts piackutató cég elnöke. „Ez a nagy teljesítményű megoldás a válasz az Internet és más nagy sávszélességigényű alkalmazások algoritmusintenzív problémáira. Új alkalmazások egész sorát teszi majd megvalósíthatóvá."

A Motorola AltiVec technológiája 128 bites vektoraritmetikai egységgel egészíti ki a PowerPC-architektúrát, amely párhuzamosan működik a jelenlegi egész- és lebegőpontos aritmetikai egységekkel. Ez az új összetevő többszörösen párhuzamos utasítás-végrehajtást tesz lehetővé, akár 16 aritmetikai művelet végrehajtásával egyetlen órajelciklus alatt. Ez a nagy teljesítményű technológia lehetővé teszi, hogy a PowerPC processzorok drasztikusan javítsák az IP-hálózatokon történő hangátvitel minőségét, illetve eddig meg nem valósított megoldásokat tegyenek hozzáférhetővé többcsatornás modemekben, útvonalválasztókban és virtuális magánhálózatokon, valamint a digitális hang- és képfeldolgozás terén.

Nevet változtatott a Borland, az új cég – amely ugyan még a www.borland.com címről is elérhető, ám mögötte már a www.inprise.com oldal kel életre – az integrációból és az enterprise-ból összerakott Inprise nevet viseli.

A compilerekkel, fejlesztőeszközökkel nevet szerzett szoftverház igazgatótanácsa éppen azért döntött a névváltoztatás mellett, hogy új stratégiáját ne ezekre a beidegződésekre legyen kénytelen alapozni. Az Inprise nem a karikás szemű szoftverfejlesztőkre, hanem a vállalati menedzsment igényeire koncentrál, természetesen figyelembe véve, hogy azokat az objektumorientált, elosztott vállalati alkalmazásokat, amelyekre a menedzsmentnek szüksége van, nagyon gyakran karikás szemű programozók fejlesztik. A stratégiai irányváltásban természetesen nagy szerepet játszik, hogy a Borland tavasszal felvásárolta a Visigenic céget, s ezzel tovább erősítette az elosztott nagyvállalati alkalmazások fejlesztésére szolgáló technológiák piacán elért meghatározó szerepét.

Gyalog Kálmántól, a Borland Magyarország ügyvezető igazgatójától megtudtuk, hogy a nemrég még DelphiSoft néven tevékenykedő magyar képviselet nem siet a névváltoztatással, egyelőre Borland Magyarország marad. Ezt már csak azért is megteheti, mivel Magyarországon továbbra is a Borland márkanéven futó PC-s alkalmazások jelentik az értékesítés fő bázisát. Ugyanakkor a Borland Magyarország a jövőben kizárólag kereskedőcég lesz, a fejlesztők kiváltak a csapatból, és I-Com néven önálló vállalkozást alapítottak. Természetesen az I-Com a Borland fejlesztőeszközeire támaszkodva kíván tevékenykedni, elsősorban web-oldalak építésével és más internetes alkalmazásokkal kapcsolatos megrendeléseket teljesítve.

Június 15-éig tart a Matáv szülinapi nyereményakciója, amit a kereskedelmi Internet-szolgáltatás beindításának egyéves évfordulója alkalmából hirdetett meg a cég a szulinap.matav.hu web-oldalon. Azok, akik kitöltik az itt található kérdőívet, kis szerencsével nagy teljesítményű multimédiás számítógépet nyerhetnek 56 kbps-os modemmel.

A mai és holnapi információs társadalomban nem válik el egymástól a távközlés, a számítástechnika, a szórakoztató elektronika, az Internet; a minket körülvevő világ minden termékében valahol ott van, ott lesz az informatika.

A megújult VGA Monitor – mint információtechnológiai hetilap – épp ezért nem tartalmaz olyan rovatcímeket, mint hardver, szoftver, távközlés, hálózatok, perifériák; ebben a lapban az informatika integráltan, a megoldás irányából tükröződik.

Fel nem adva azt a szlogent, hogy ez „a legrégibb informatikai hírújság a legfrissebb informatikai hírekkel", a híreket a jövőben szeretnénk úgy csoportosítani, hogy abból kirajzolódjanak az informatikai trendek, a kérdezők válaszokat, megoldásokat találjanak problémáikra: vagyis legyen a VGA Monitor a legkülönfélébb számítástechnikai-, irodatechnikai-, adatátviteli eszközök felhasználóinak informatikai hetilapja.

Egyszóval: az Öné!

MEGRENDELŐ

Megrendelem a VGA Monitor című hetilapot 1998 ....-tól ❑ egy évre 3900 Ft-ért ❑ fél évre 2100 Ft-ért ❑ negyed évre 1200 Ft-ért.

Az előfizetési díjat számla ellenében ❑ csekken ❑ átutalással befizetem a PRÍM Kft.-nek az MKB-nál vezetett 10300002-20330079-00003285 számú számlájára.

Megrendelő neve: ....

Számlázási cím: ....

A lap postázási címe: ....

Dátum: .... Aláírás: ....

A fenti megrendelőt vagy az azzal azonos szöveget faxon, e-mailben, levélben is el lehet juttatni a PRÍM Kiadóhoz: 1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32. Tel./Fax: 228-3372, 228-3373. E-mail: prim@prim.hu.

Tegn@p **Holn@p**

Tegn@pi vagy inkább tegn@pelőtti hírünk az volt (Tavaszi árhullám címmel az áprilisi számban), hogy a nagyobb magyar szolgáltatóknál megállt az áresés, és bizony elindult egyfajta árszintemelkedés is. A korlátlan hozzáférést lehetővé tevő korábbi díjcsoportoknál megjelentek a havi 50-60 órás korlátok, s feltűnt egy új, korlátlanságot ígérő árosztály, az előzőnek mintegy duplájáért. Elemzőnk, Mikolás Zoltán annak nézett utána, hogy mi újság a nagyvilágban, érvényesül-e valamilyen hasonló tendencia a tengerentúlon is, vagy speciálisan magyar jelenségről van-e szó? Most ne kapaszkodjunk a nominálárak és a reálbérek eltérésébe, vagy abba, hogy míg a magyar szokások 50-60 óránál indokolják az esetleges limitet, ugyanez Amerikában mondjuk 150 óra. Sokkal izgalmasabb eme apróságok helyett odafigyelni a trendekre, s ebből következtetéseket levonni a holn@pra. Egyebek közt a mi Internet-szolgáltatóink holn@pi számlázási módjára...

Internet-tarifák

Ki-ki fogyasztása szerint?

1996. december. A világ legnagyobb online szolgáltatója nagy szenzációt keltve bejelenti: egységesen 5 cent híján 20 dollárt számláz valamennyi előfizetőjének, függetlenül attól, hogy ki hány órát tölt vonalvégen.

Az America Online (AOL) minden korábbinál alacsonyabb árszintje rövid idő alatt gyakorlatilag szabvánnyá válik az Egyesült Államokban. Szinte az összes jelentős Internet-szolgáltató – hogy mekkora kedvvel, az más kérdés – beáll a 19,95 dolláros egyentarifára.

1998. február. A világ legnagyobb online szolgáltatója nagy szenzációt keltve bejelenti: áprilistól 10 százalékkal, 21,95 dollárra emeli díját.

Steve Case, az AOL ügyvezetője a költségek megugrására hivatkozik. „Ma előfizetőink nap mint nap négyszer annyi – összesen 70 millió – hálókikötőt keresnek fel, s háromszor annyi – 22 millió – e-levelet küldenek el [mint tizennégy hónappal ezelőtt]. Mikor az átalánydíjat bevezettük, az átlagos felhasználó hét órát szörfölt havonta – ma huszonhármat."

Panaszkodó és szidalmazó üzenetek árasztják el a szakmagazinok webhelyeit. „Az America Online havi két dollárt sem ér meg. Amennyi hirdetésük van, ingyen kellene adniuk a szolgáltatást" – zúgolódik egy ügyfél.

A konkurencia egyik része fogadkozik: ezúttal nem megy az AOL után. „Steve Case-ék előfizetői köre hamarosan lemorzsolódik" – jósolják. „Köszönjük, AOL!" – örvendezik előre a változatlan árakkal elcsábítani remélt kuncsaftoknak az EarthLink szóvivője. A cég rögtön reklámkampányt indít. A jelszó: „Szállj ki ingyen az AOL-ból!"

Mások azonban már óvatosabbak. „Egyelőre nem tervezünk áremelést" – mondják. Ismét mások pedig...

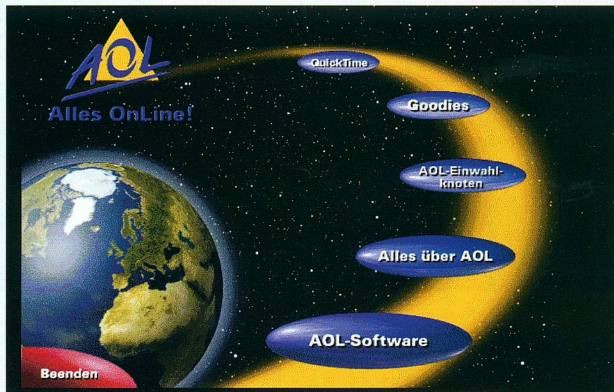
Hát bizony, a magyar olvasónál senki sem tudja jobban: valutaválságot, inflációt, áremelést ketrecbe zárni nem lehet. Az gyűrűzik, be és ki.

Akkora hullámokat kavar az AOL, hogy szinte észrevétlen marad az IBM röviddel korábbi lépése. A Kék Óriás tarifát ugyan nem növel, de időkorlátot szab: az 5 cent híján 20 dollárért nem jár több szörfölés havi száz óránál.

Hasonló módosítást vezet be WorldNet nevű szolgáltatásán az AT&T. Aki havi százötven óránál többet tölt a cég által biztosított kibertérben, az a 19,95 dolláros alapdíjon felül május 1-jétől minden további óráért 99 centet fizet.

Csűrés-csavarás nélkül lemásolja az AOL lépését az Ameritech. Június 1-jétől egyentarifája 19,95 helyett 21,95 dollár.

És így tovább, és így tovább... Lehet,

hogy nemsokára a 22 dollár körüli összeg lesz az új, szabvány?

Annyi bizonyos, hogy Steve Case merész stratégiája helyesnek bizonyult. Még hogy csökkent volna a bevétel, elpártoltak volna a cégtől az előfizetők? Ellenkezőleg. Nemrég lezárt legutóbbi pénzügyi negyedévében az AOL 54 százalékkal nagyobb árbevételt mutatott ki, mint 1997 azonos időszakában – közel 700 millió dollárt. A CompuServe közelmúltbeli felvásárlásából, az átszervezésből eredő költségek ellenére, 20 millió tiszta nyereség maradt a kasszában. S ha ennyi nem lenne elég, a három hónap alatt – a CompuServe bekebelezett ügyfélkörét nem számítva – több mint egymillió új előfizető csatlakozott az AOL táborához.

Azt állítani azonban, hogy ezentúl az AOL díjszabása lesz az általános a piacon, nos az – mindeme impozáns eredmények ellenére – alighanem elhamarkodott dolog lenne.

Steve Case döntése csakugyan egy korszak lezárulását jelzi. De feltehetőleg nem egyszerűen a húszdolláros Internet-tarifa végét. Sokkal inkább a „díjegyenlősdi", e kibertéri kommunizmus bukását. A „ki-ki kedve szerint" elve helyét valószínűleg előbb-utóbb a „ki-ki fogyasztása szerint" kapitalista szemlélete veszi át.

Gondoljunk csak bele! Amikor az információs szupersztrádát csak e-levelezésre és pár web-hely egyszerű bebarangolására lehetett használni, egy bizonyos felhasználói létszámküszöb fölött a szolgáltatók számára nyilván az volt legegyszerűbb, legésszerűbb megoldás, hogy mindenkinek egyforma számlát küldtek. Ma viszont van, aki továbbra is ezen a szinten maradt, míg mások mozit néznek, videokonferencián vesznek részt, vagy éppenséggel külföldi barátaikkal, üzleti partnereikkel folytatnak telefonbeszélgetést az Interneten.

Pár videokonferenciázó egy Internet-szolgáltató teljes kapacitását lekötheti, miközben az e-levelezők forgalmát meg sem érzi a rendszer. Az új, nagy sávszélességet igénylő alkalmazások komoly műszaki fejlesztést követelnek meg a szolgáltatóktól, ennek költségeit azonban igazságtalan lenne azonos arányban áthárítani minden előfizetőre. Miért fizessen ugyanannyit az, aki havi tíz órát lóg a vonalon, s akkor is csak üzeneteket ad-vesz, nézelődik, mint az, aki naponta egy órát „web-telefonál" Kaliforniából a budapesti rokonainak?

Fizessen hát mindenki aszerint, hogy mennyire terheli meg a rendszert!

Elvileg ez nagyon egyszerű és logikus. De a gyakorlatban hogyan számlázna az Internet-szolgáltató?

Nos, pontosan úgy, mint bármelyik telefontársaság. Naplózná az összes hozzáférést, annak időtartamát és módját – például azt, hogy „web-telefonáltunk" vagy „e-leveleztünk-e". A hónap végén pedig kinyomtatná a számlát, amely tartalmazhat minden egyes tételt – mint az amerikai telefonszámlák –, de megadhatja a fogyasztást a fő alkalmazási kategóriák szerinti bontásban – ahogy az a mi telefonszámláinkon szokás.

Az elgondolás egyáltalán nem új. Az Egyesült Államokban négy regionális telefontársaság, a Bell Atlantic, a Nynex, a Pacific Telesis és a US West már 1996-ban használattal arányos Világháló-díjszabás bevezetését javasolta, persze főként azért, hogy többet szedhessen be hálózata használatáért az Internet-szolgáltatóktól. A szövetségi távközlési felügyeletnek, az FCC-nek írt beadványukban a cégek arra panaszkodtak, hogy a kiberbarangolás rohamos terjedése hatalmas beruházásokat követel tőlük, s az Internet-szolgáltatókon e költségeknek csak töredékét tudják behajtani.

Átlagosan körülbelül 9 perces beszélgetésekre méretezték a telefonhálózatot, s egy tipikus hívás 5 percig tart. Ezzel szemben egy-egy kibertéri kiruccanás átlagideje 17 perc – állt a Bell Atlantic két évvel ezelőtti tanulmányában. Miközben 1996-ban az Internet-szolgáltatás 30 millió dollárjába került a Bell Atlanticnek, a szolgáltató cégeknek csupán 8,2 millió dollárt tudott kiszámlázni.

S hol van a két esztendővel ezelőtti web a maitól? Hogyan fogunk emlékezni a mai webre 2000-ben vagy 2002-ben?

Biztos, hogy sokkal többen leszünk világszerte a Hálón, és sokkal többet szemezgethetünk majd rajta. De lehet, hogy nosztalgiával gondolunk majd a mai árakra. Valahogy úgy, ahogy egy Trabant és mondjuk egy VW Polo tudását, illetve árát hasonlítjuk össze.

A Szilícium-völgyben a szoftverfejlesztők már kínálnak az Internet-szolgáltatóknak tételes Internet-számlázó rendszert...

Mikolás Zoltán
mikolas@altavista.net

A múlt hónapban kellően beharangoztuk, hogy május 5. és 9. között folyamatos internetes tévétudósításokban követhetjük nyomon az Ifabo eseményeit, így most nem rójuk le a tiszteletköröket a NET-TV létrehozói előtt, hanem rögtön a közepébe vágunk: nézzük, hogy sikerült.

5 nap - bélyegkép

Minden kezdet nehéz, az adás nem indult zökkenőmentesen, de hát a technikai malőrökön csakúgy hamar úrrá tudtak lenni, mint azon, hogy nem mindenki jött el azok közül, akik megígérték. Még így is képtelenség felsorolni, hogy hányan fordultak meg a sajátos körülmények között dolgozó „átjáróház-stúdióban", és hányféle témáról volt szó. Sok más ismert személyiség mellett vendég – s így „NET-TV-sztár" – volt *Zorán, Tolcsvay László, Bródy János és Márton András* a könnyűzene világából; meginterjúvolták *W. Barna Erika* grafológust, *Popper Péter* pszichológust; téma volt a vakok és a mozgássérültek sajátos, speciális helyzete a számítástechnika, az Internet világában. De többször is ott volt a bélyegnyi képernyőkön *Szász Marci,* a 11 éves „csodagyerek" és *Kovács Győző,* aki elhozta a pesti Iafbóra a bécsit. Az alkotókkal közösen megtekintettünk sok-sok érdekes web-lapot (Modem Idők, Petőfi Rádió, Web-fazék, Eastinfo Kft., Autoclassic, Relax Magazin, Szemtanú, KFT, RS Internet Áruház stb.). A lapszemlékben helyet kapott a Borvirág Magazin, a VGA Monitor, a Zed, a Chip Magazin, a Byte, a Business Online, az Internet Kalauz és a napilapok informatikai mellékletei. Ami a színpadon történt, azt ezúttal nem csak a helyszínen helyet foglaló 30–50 ember láthatta, hanem bárki, akár a világ túlsó feléről is. Volt Sulinet, Ki nyer ma? és cyber-szépségverseny. Kezdhetjük akár ezen a ponton is a „külső megfigyelők" értékítéletének bemutatását; vajon miképp vélekedik a történtekről *Bodor László,* a szépségversenyt rendező ArtNet Kft. ügyvezető igazgatója:

– Nagyon örülök, hogy részt vehettünk ebben az ifabós, net-tévés Net-szépe-játékban és -kísérletben. Imádok ott lenni, ahol valami új és izgalmas történik, ahol valami elkezdődik. Ezenfelül a bemutatónk is jól sikerült. Remélem, lesz valamilyen folytatása a dolognak. Az ArtNetet eredetileg művészettel, elsősorban képzőművészettel foglalkozó lapnak szántam, ezért is lett a neve ArtNet. Ezzel kezdtük tevékenységünket. Képzőművészek, galériák anyagait vittük fel, és visszük fel ma is az Internetre, folyamatosan bővítjük a lapot. De mivel ez teljesen nonprofit vállalkozás, finanszírozni pedig csak kell valamiből, igen gyorsan elkezdtünk más területeket is feldolgozni.

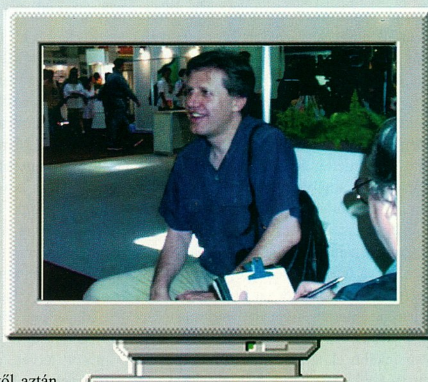
időnként annyira kaotikus volt az állapot, hogy adott esetben előfordult, valaki nem tudta, a közönséget, a riportert vagy a riportalanyt vegye-e. Ettől függetlenül nagyon élveztem – és élvezem – az élő adást, mert egyrészt nagy felelősség, másrészt egyszerűen jó csinálni. Pereg az egész: oda kell figyelnie az embernek minden idegszálával, hogy valóban működjenek a dolgok. A végére belejöttünk, és ha bárki igényt tart hasonló jellegű internetes élőadásos munkára, örömest vállalom.

Az eszközök kapcsán említettük a VAN Videotechnikai Társaságot, amely ugyan elég régen van a szakmában, de amikor szóbeli beszélgetésünk nyomán a NET-TV egyik főszereplője leírta a nevet, angol kifejezést sejtett a hangzás mögött, és így írta: ONE... *Lelekács Sándor* villamosmérnök, a VAN Videotechnikai Társaság (www.vanvideo.tvnet.hu) ügyvezető igazgatója szerint az ötlet „ősrégi": a VAN és a TVNET összeköltözése is ennek jegyében történt – még tavaly. Hogy milyen volt az adás?

ernyőben elbeszélve

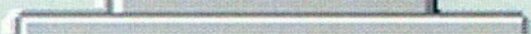
Létrehoztunk egy ügyvédi adatbázist, kisebb-nagyobb cégek lapjait készítettük el. A legjelentősebb a Hungaroton Classicé, körülbelül nyolcszáz önálló oldallal. A szépségversenyt marketingeszköznek szántam. Olyan ötletet kerestem, amivel jelentősen növelhető a lap látogatottsága. 1996. július 14-én indítottuk, és pillanatok alatt túlnőtte magát az eredeti elképzelésen: rövid idő alatt önálló üzletággá vált. Már induláskor igen nagy volt a hazai és nemzetközi sajtóvisszhangja, s töretlenül népszerű és látogatott a szörfözők körében is. Viszonylag hamar „kijöttünk" az Internetről, és az elődöntőkhöz kapcsolódóan minden hónapban nyilvános rendezvényeket szervezünk. Rövidesen megjelenik a versenyhez kapcsolódó időszaki nyomtatott kiadványunk első száma, valamint tervezzük a verseny eddigi anyagának CD-n való megjelentetését is. Ezen túl terveink és ötleteink bőven vannak, csak ügyelni kell a fokozatosságra és a sorrendre.

Egyfajta nyilvánosság az is, hogy itt, a NET-TV keretében az Ifabón élő bemutató volt, ami mozgókép formájában került föl a Netre. De hogyan került föl? A VAN Videotechnikai Társaságtól „kölcsönkapott", négy bejövő csatornás, félprofesszionális, digitális vágóasztalt *Csapi Zoltán* adásrendező kezelte, aki saját munkáját a francia filmfeliratok kategorizálása szerint definiálta, vagyis a rendezői, szerkesztői elképzeléseket ő „realizálta". Az elképzelések megvalósítása nem is volt olyan könnyű: a stáb csupa külsős emberből állt, és legalább két-három nap kellett volna az összeszokáshoz. Első nap nem is tudtuk pontosan, ki kicsoda – nevet. – Számomra nem volt elégséges technikai feltétel biztosítva, ugyanis nem tudtam az operatőröknek visszajelezni. Ettől aztán

– Megcsináltuk, és ez igen nagy eredmény. Egon, a szerkesztő nagyon profin szervezte az eseményeket. Minden váratlan fordulatra – merthogy voltak ilyenek –

(folytatás a 18. oldalon)

(folytatás a 17. oldalról)

frappánsan reagált. A műszaki stáb első ízben dolgozott így együtt, ráadásul a legtöbben először vettek részt ilyen jellegű munkában. Ehhez képest gördülékenyen mentek a dolgok. Hogy min kellene javítani? Nagyon mostohák voltak a műsorkészítés körülményei. Vágni például csak nagyon keservesen, nagyon keveset tudtunk. Ezzel függ össze, hogy az Ifabo napjai alatt nem tudtuk archiválni az anyagokat, ezért csak az élő adást lehetett nézni. Eredetileg terveztünk egy komplex számítógépes információs rendszert, amelyről ezúttal le kellett mondanunk. Nagyon hiányzott. Utólag persze az összes érdekesebb anyagot archiváljuk. Ez eltart egy ideig, ezért még május végén is lehet majd egy-egy újabb anyagra bukkanni az archívumban (http://nettv.tvnet.hu). Végül még annyit: az Internet egyik lenyűgöző tulajdonsága, hogy időtől és tértől függetlenül lehet az információkhoz hozzáférni. Ez megvalósítható a mozgóképpel is. Az internetes képátvitel szórakoztató célokra jelenleg még nem alkalmas, ugyanakkor képes markánsan megtörni az Internet „arctalanságát". Teljes hitelességgel képes visszaadni egy-egy megszólaló véleményét. A hang és a kép minősége ehhez már tökéletesen megfelelő. Az internetes képátvitel mai sajátosságai mellett is készíthetők már olyan műsorok, amelyeknél nem zavaróak a minőségi korlátok. A NET-TV egy új színfolt, egy új szolgáltatási ág szeretne lenni az Internet rohamosan fejődő világában.

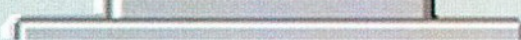
Csekey Gábor (Webtime) informatikus mérnök, web-mester számára is sokat jelent az Internet. Egyrészt információforrás, másrészt munkaeszköz – mikor melyik van inkább előtérben. E-mailen keresztül tartja a kapcsolatot a barátokkal, az ismerősökkel, de az ügyfelekkel is. Cégüknél a faxot legalább ötven százalékban teljesen felváltotta az e-mail – újságolja, majd a NET-TV-ről beszél:

– Nagyon szívesen tettünk eleget a felkérésnek, hogy kapcsolódjunk be a NET-TV-be. Az volt más a korábban megszokotthoz képest, hogy napi nyolc órában kölcsönösen jobban oda kellett figyelni mindenre. Ilyen gyors, koncentrált munkát folyamatosan még nem végeztem. Teljesen más, mint amikor egy-egy hagyományos megbízásnak kell eleget tenni, amikor is offline módon az ember megtervez valamit, és azután az felkerül a Netre. Maga a web-mesteri feladat természetesen nem volt új. Abban különbözött, hogy gyakran hamar kellett megoldani egy-egy feladatot, méghozzá minél hatékonyabban, mert a web-lapot az adás ideje alatt folyamatosan kellett frissítenünk, az aktuális helyzethez igazítanunk. A műszaki problémákra másodperceken belül kellett reagálni, amit talán a néző észre sem vett az élő adásban, mert lehet, hogy egy percig állóképet kapott, amíg egy szervercsere lebonyolódott. Ami még nagyon fontos számomra: jó volt a stáb, jó volt a hangulat – mindenkivel jó volt együtt dolgozni.

Börtsök Zoltán villamosmérnök az egyetem elvégzése, 1971 óta foglalkozik számítástechnikával. A TVNET Kft.-t (www.tvnet.hu) – aminek ügyvezető igazgatója – 1994-ben alapította azzal a céllal, hogy nagy sávszélességű Internet-szolgáltatást nyújtson kábeltévén.

– Kábeltévés Internet-szolgáltatóként a nagyobb sávszélesség miatt kezdettől fogva foglalkoztunk a videós átvitellel. Már tavaly élő közvetítéssel próbálkoztunk: egy kamera folyamatosan adta az Ifabón, hogy mi történik a Váci utcában. Most valami komolyabbat kellett kitalálni. Egonnal már régóta dédelgettük egy olyan tv-műsor tervét, amit az Internet segítségével tennénk interaktívvá. Ez még nem jött össze, így megfordítottuk, és a tv-t hoztuk át az Internetre. Embereket kezdtünk keresni, és találtunk is: Lelekács Sándort és csapatát, a VAN Videotechnikai Társaságot. Amúgy én magam is foglalkoztam régebben számítógépes videózással. Egyébként még az is érdekesség, hogy előzményeként – '90-ben – a City Tv-ben PC-n csináltunk egy képújság-adást. Szóval a dolgok nem szoktak véletlenül történni, a szálak összefutnak. A City Tv-t azért említettem, mert velük is sokoldalú együttműködés alakult ki, mint a VAN-nal, Lelekács Sándorékkal. Mélyek tehát a gyökerek, és erre most alapozni tudtunk. Amikor ugyanis elkezdtünk gondolkodni egy ifabós Net-tv-adáson, egyszerűen megvoltak a partnerek. Itt most egy hét alatt annyi tapasztalatra lehetett szert tenni, amennyihez különben egy év kellett volna. Végül is a szakmán belül már elterjedt egy csomó internetes tévés kezdeményezés, ez nyilván ismét egy megállíthatatlan folyamat. A mostani eredményének azt tartom, hogy bemutattuk, ez is lehetséges. Néhány nap alatt sikerült sokak figyelmét felhívni – igaz, egyelőre inkább a szakemberekét – erre az új lehetőségre. Úgy vélem, mindenképpen ki kell találni az internetes tv-t mint műfajt. Már dolgozunk rajta. Meg kell találni az arányt, hogy mennyi legyen a tv és mennyi az Internet. Hogy milyen műsorokat kell készíteni, mi az, ami erre a médiumra való. Én személy szerint nagyon kellemesen éreztem magam. Tetszett a kötetlensége, és azt gondolom, ezt így kell csinálni. A folytatásra már több műsorötletünk is van. Most arra vagyunk kíváncsiak, milyen lesz az adás utóélete a következő néhány hétben.

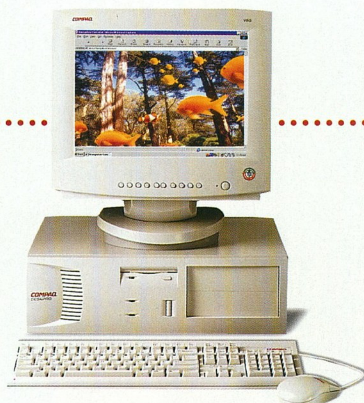
Csapó Ida
csapoida@nwapps.zalaszam.hu

Vásárolhat névtelent is...

... de miért tenné...?

...ha ugyanennyiért a NEVET is megkaphatja!

A név azonosít bennünket, egyedülivé tesz a sokaságban. Milyen különös, hogy a XII. századból például Anonymus mégis éppen név nélkül válhatott halhatatlanná. Ma már ilyesmi nem fordulhat elő. A világ első személyi számítógép gyártójaként cégünk kivívta a felhasználók körében azt az elismerést, hogy a Compaq név egyedülálló minőséget jelentsen. És ami szinte hihetetlen - Ön most a Compaq csúcsminőséget egy névtelen számítógép áráért veheti meg.

Compaq Deskpro 1000 • Pentium® processzor 200MHz MMX™ technológiával 1.6 GB HDD • 256KB 2nd level cache • 16MB RAM • S3 Trio 64V2/DX PCI VGA adapter • 1MB Video RAM • 7 Slot (1 Combo, 3 PCI, 3 ISA) • WIN95

COMPAQ

1126 Budapest, Királyhágó tér 8-9
Fax.: +36 (1) 457-3699
www.compaq.hu
E-mail: info.hu@compaq.com

Nem TV a NET-TV?

Egy szerkesztő aggodalmai

Prim Kft.

Multimédia

Az ókortól századunk elejéig a színház jelentette a *multimédiát,* majd néhány évtized alatt eljutottunk a telefontól a mozin, a rádión és a televízión át a kép és hang lejátszására alkalmas számítógépekig. A fejlődés tulajdonképpen csak a század elején volt rohamos, hiszen a televízió megjelenésétől fogva sokáig semmi nem történt. A kép egyre jobb és nagyobb lett, majd színes, legújabban szélesvásznú, a hang meg sztereó és kvadró – ám a lényeg nem változott: a társaság műsort *ad,* a néző meg *veszi.* Az igazán nagy forradalom az Internettel jött: minden eddiginél *multibb* média született.

Igaz, egyelőre még nem beszélhetünk olyan médiumról, amely képes felvenni a versenyt a televízióval, bár az Internet így is, hogy még csak főleg olvasnivalót tartalmaz, komoly konkurenciát jelenthet. Gondoljunk csak a választásokra: akinek van Internetelérése, aligha hagyatkozott a gyakran, de mégiscsak alkalmanként jelentkező híradókra; egyszerűen begépelte: www.valasztas.hu, és máris pontosan tájékozódhatott minden olyan kérdésről is, amellyel a televízióban nem foglalkoztak. Persze ehhez nem elég a számítógép, a modem és egy belépési jelszó: kell hozzá némi kíváncsiság, ügyesség, kreativitás – ha nem is sok. Ezért törvényszerű, hogy az Interneten is meg kell jelennie a csomagolt, tálalt és körített információszolgáltatás legfejlettebb formájának, a televíziónak. Illetve valami olyasminek, ami részben a televízióhoz hasonlít. Részben – de mennyire?

Amikor megbíztak, hogy szerkesszem meg a NET-Tv első, kísérleti adását öt napon át az Ifabóról, ez volt az első kérdés, ami felmerült bennem. Nem vagyok internetes szakember, csak közepesen gyakori használó. Néhány száz órányi (élő) tévéadás van már a hátam mögött, de ebből vajon szereztem-e olyan tapasztalatokat, amelyek az Interneten is felhasználhatók? Szerencsére ezen csak most, utólag van időm rágódni. Ha már előtte elgondolkozom, nem biztos, hogy vállalom a feladatot.

Hősök tere és ősök kora

Mi izgalmas van abban, ha az ember olyan tévéműsort csinál, melynek képe legjobb esetben is csak a képernyő hatodán látható, másodpercenként 1-2 képváltással, a hang nagyanyám Szokol rádiójára emlékeztet, és alig néhány százan képesek *fogni?*

Nos, amikor 1957. május 1-jén a frissen megalakult Magyar Televízió közvetítette a Hősök teréről az ünnepi felvonulást, sokkal rosszabb volt a helyzet. Hiszen akkor azt csak Budapesten lehetett látni, és ott is csak azon keveseknek – talán ha százan lehettek –, akik rendelkeztek készülékkel.

A NET-Tv adását 1998. május 5-én a világon bárhol megnézhette több millió ember (feltéve, ha nem volt foglalt a szerver), azonnal üzenetet küldhetett a készítőknek, és pillanatokon belül hallhatta rá a választ. Például jött egy „emil" Tajvanból, hogy néznek minket, így a következő beköszönéskor mindjárt mondhattam: „külön köszöntöm tajvani nézőnket!" Hát ez a tévében nem megy! És milyen lehetett neki,

a nézőnek, amikor meghallotta, hogy őt külön köszönti a műsorvezető a képernyőről, a világ másik feléről?!

Az interaktivitás számtalan lehetőséget tartogat még, amit idő és pénz hiányában most nem tudtunk kipróbálni. Az viszont kiderült: bármennyire kísérleti, néha esetleges az adás, bármilyen kezdetleges is technikailag: érdekli az embereket. Kerestek, néztek minket, küldtek gratulációt és szidalmat. Kicsi még az internetes társadalom, könnyű bekerülni a köztudatba.

Valószínűleg nem jött még el az internetes televízió kora, és talán

még sokáig (mit jelent ma a sokáig?) nem is fog. De ideje van annak, hogy *ősök* legyünk. Azt az egész stábban mindenki tudta: most kell elkezdeni, hogy mire szükség lesz rá, beletanuljunk.

Tévé vagy nem tévé?

Az internetes televízió egyelőre átmenet a rádió és a peep-show között. Teljesen nyilvános, ugyanakkor nem kevésbé intim. Egyirányú műsorszolgáltatás, de mégis több lehetőséget ad a beavatkozásra vagy válogatásra. Professzionális, ám viszonylag olcsó technológiát igényel, műsorszerkezetében mégis sokkal slendriánabb lehet, hiszen a kisebb hibákat észre sem veszi a néző. Látszólag leginkább technikai okokból különbözik a televíziótól, de valójában nem ez a legnagyobb különbség.

Van valami, ami akkor sem fog (talán) megváltozni, ha a sávszélesség és a gépek sebessége lehetővé teszi a broadcast minőségű műsorszolgáltatást: a hangulat. Egészen más a hangulata annak, amikor az ember leül a számítógép elé, vagy ha ledobja magát a fotelbe, esetleg többedmagával. Internetezni nem szokás ágyban, társaságban, kávézás, vasalás vagy főzés közben. Aki internetezik, többnyire félrevonul a szobájába, íróasztalnál ül, viszonylag közel a képernyőhöz. Figyelmét nem nagyon hagyja elterelni, hiszen ketyeg az óra, szeretne minél rövidebb idő alatt minél többet megtudni, azaz hatékony lenni. Egyszerre adó és befogadó: leveleket ír és olvas, információt szerez és továbbít, sokszor konkrétan keres valamit, vagy ismerős helyeket látogat meg. Egyszóval: aktív. Hja: interaktív!

Ma már a néző csak akkor figyel fel a tévéadásra, ha ott elrontanak valamit. Az utóbbi évek legnagyobb médiasikere az volt, amikor a híres színész élő adásban lebuzizta a híres sóment. Erre mindenki felkapta a fejét. De szintén felfigyelünk olyan apróságokra is, ha a műsorvezető bakizik, esetleg nem veszi észre, hogy adásban van, és elszólja magát; vagy eldurran egy lámpa, a vendég magára önti a narancsdzsúszt. Ilyenkor átüt a képernyőn a valóság. Hirtelen minden kontúr kiélesedik. A tévé kiesik a szerepéből.

Az internetes tévében senkit nem érdekel a slendriánság. Nem a műsor a fontos, hanem a kapcsolat. A képernyőről személyesen a nézőhöz szól valaki. Valaki, azaz bárki. Nincs misztifikálva a személy, nem sztár, és soha nem is lehet az, hiszen internetes tévéadást kis túlzással bárki készíthet. Kell hozzá egy közepesen jó kamera, valamilyen videokártya és egy szoftver. Valaki Hollandiából közvetíti a macskája mindennapjait. Mi az Ifabóról készítettünk műsort, bár odahívtuk Popper Pétert is. Mindenki úgy érezhette: belelesett egy beszélgetésbe, de az mégis valahogy csak neki szólt. Kukucska. Peep-show.

Adás!

Csak hogy tisztázzuk a körülményeket: stúdiónk az Ifabo B pavilonjában, a színpad mellett volt, a nyüzsgés kellős közepén. Nem voltak falai, egy asztal és pár szék fémállványok között. A tömeg ott ment el mellettünk, karnyújtásnyira.

Nekem az első két órában le kellett vetkőznöm néhány tévés beidegződést. A kameramanoknak be sem kellett idegződni. Teljesen új műfaj született. Szinte néhány perc alatt kialakultak azok a szabályok, amelyek meghatározták öt napon át tartó együttműködésünket. Volt adástükör, azaz kotta – ahogy az öreg tévések nevezik –, voltak kamerák (lámpák már nem!), egy ember, aki a képeket váltotta, egy, aki a hangot húzkodta, álltak a kamera mögött, és ültek (ültünk) előtte. De összességében semmi nem hasonlított arra, mint amikor tévéadást csinál az ember. Ott valahogy fontosabbak bizonyos külsőségek, apróságok, melyekkel eljátszhatunk valamiféle előadást. Itt kapcsolat van. Minden annyira amatőr, de hát ebben a műfajban még nincsenek profik.

A NET-Tv működésének első 5 napja alatt 38 órányi élő adást sugárzott. Szinte folyamatosan adásban voltunk. Olyan volt ez, mint egy őserdei expedíció: jó utólag elmeselni a klubban, de *szörnyű,* amíg tart.

Kis Ervin Egon

Nincs új a Net alatt – Fejezetek az Internet előtörténetéből (5.)

„Nincs új a Net alatt" sorozatunk azt kívánja bemutatni, hogy az Internet jellegzetes alapfunkcióinak történeti előképeit nem harminc évvel ezelőtt, az arpanetes kezdet időszakában, hanem annál jóval – esetenként több ezer évvel – korábban kell keresnünk. A „régi" és az „internetes" megoldások közötti feltűnő hasonlatosságokkal, analógiákkal, áthallásokkal, keresztkapcsolatokkal talán sikerül a technológia felől ismét a társadalomra irányítani a figyelmet, hogy annál jobban kezdjük csodálni az Internet által biztosított határtalan lehetőségeket.

A cikkek címét megpróbáljuk úgy felsorolni, ahogy a hálószemeken; amire éppen „ráklikkeltünk", azt kiemeljük pirossal, amit már „olvastunk", azt kicsit elhalványítjuk, ami pedig majd jön, azt láthatjuk kékkel aláhúzva, úgy, ahogy a web-oldalakon általában az előttünk álló lehetőségeket feltüntetik.

Éter-szörf: a rádióamatőrök hőskora

Colin Cherry, a neves kommunikációkutató a „bilaterális" (kétirányú) telefonnal szemben „unilaterálisnak" nevezi a rádiót, és teljesen igaza is volna, ha a rádiótörténet pusztán a műsorszóró rádiózásból (broadcasting) állna, amely egyirányú pont-multipont közleményforgalmával kétségkívül az unilateralitás egyik „klasszikusa". Csakhogy a rádiózás hőskora elválaszthatatlan a rövidhullámú rádióamatőrök világmozgalmától, amely interaktív multipont-multipont kapcsolatokkal először teremtett valódi hálózati kultúrát, amely a műsorszórás megindulása előtt már negyedszázados történetre tekinthetett vissza, s amelyben az Internet ismerői meglepve fedezhetik fel a médiumelődöt, felfigyelve a tevékenységformák és az intézményesülés logikájának döbbenetes hasonlatosságára.

A sarki sólyomtól a rövidhullámig

A kísérletezgető kedvű postamérnökök, feltalálók, fizikatanárok és diákjaik már a múlt században elkezdték saját építésű adóikkal teleszórni az étert, lassan tökéletesítgették vevőiket is, hogy aztán – afféle hackerelődként, pusztán sportból, a teljesítmény kedvéért – egyre nagyobb távolságokat hidaljanak át, és egyre jobb vételi minőséget produkáljanak. Ahogy a rövidebb hullámok megjelentek, úgy röppentek fel szenzációsabbnál szenzációsabb hírek az óceánt áthidaló beszélgetésekről, legendás kapcsolásokról – 20 méteres nappali hullámmal már 20 000 kilométeres összeköttetéseket is meg lehetett valósítani. Egy-egy epizódot gyorsan szárnyára kapott a világhír: *Az Alaszka jégmezőin dolgozó MacMillan expedíció tagjainak postagalambjait sarki sólymok megették, s amatőrállomások révén érintkeznek a világgal! Sikerült állandó összeköttetést biztosítani a Shenandoah-val, az USA kormányozható léghajójával!*

Noha a rövidhullámú rádiózás Angliából és Amerikából indult, szinte az első pillanattól fogva nemzetközi mozgalomként fejlődött. Az amatőrök közti, akár kontinenseken is átívelő kapcsolatteremtés nyelve ezzel együtt az angol maradt, illetve angol nyelvű rövidítésekből állt. Aki egy szót sem tudott angolul, az is játszi könnyedséggel érintkezhetett a világ összes amatőrével, ha a szokásos beszélgetés lebonyolításához szükséges legfeljebb 150 rövidítést megtanulta, és a „hálózati eszperantóhoz" állandó kellékként beszerzett egy angolszótárt. A „hálózati" létet az amatőrtársak közleményforgalma mellett a kísérleti, majd később az állandó – leginkább külföldi – adások „befogása" tette színesebbé.

A trágár főmérnök esete

Hogy milyen sok „felhasználó" van már nálunk is, az a húszas évek elején derült ki: az új adóval való kísérletezgetés közben a vezető főmérnök elkáromkodta magát a bekapcsolt mikrofon előtt, s másnap panaszos

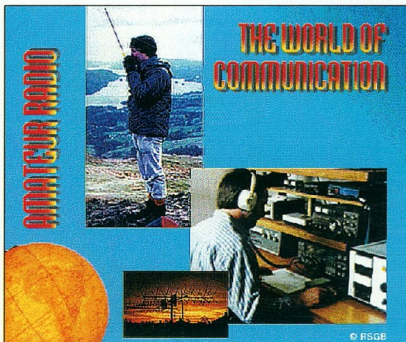
levelek tömege árasztotta el a Posta Kísérleti Állomást. A magyar amatőrök ráadásul azonnal a rádiózás „középiskolájával" debütáltak: ahhoz, hogy távoli adókat is hallhassanak, kezdettől fogva csöves készülékeket kellett építeniük (ahol gyorsan megindultak a műsorszóró rádiók, ott az amatőröknek elég volt a detektoros készülék is).

Mint a világon sok helyütt, a diákság Magyarországon is a pionírokkal szinte egy időben kezdett foglalkozni az új technikával. Az első (1925-ös) kiállítást is ők rendezték meg, és bizony számos ifjú rádióamatőr akkor már sokkal inkább értett a rádióhoz, mint iskolájának fizikatanára. Az amatőrök – nevükkel ellentétben – jobb szerkezeteket tudtak készíteni, mint a gyáripar. Szinte állandóan javítgatták, cserélgették a régi alkatrészeket, ezernyi ötlettel, miniatürizálással, álcázással feljavított készülékeikkel sohasem jutottak nyugvópontra. A húszas évek „hőskorszakának" eredménye a rádiótechnika meghonosítása, terjesztése, népszerűsítése, fejlesztése és tudományos művelése volt. Az új „kultúra" előadásokon, tanfolyamokon, kiadványokban terjedt, s az egymást csak „virtuálisan" ismerő amatőrök lassan egymásra találtak; kezdetben havonta egyszer személyesen is találkoztak, majd viszonylag gyorsan egyesületek, versenyek és újságok létrehozásáig jutottak el. Az országban klubok sora alakult, a mozgalom mindinkább terebélyesedett, annak ellenére, hogy a harmincas évek elejére, a gyári műsorvevő készülékek megjelenésével sokan leálltak az amatörizmussal, s vettek inkább egy komplett készüléket. Az amatőrök lassan kiszorultak a fejlesztés fősodrából, elveszítették irányító szerepüket, és az otthoni adóvevő-barkácsolás (a hírszerzés által foglalkoztatott specialistáktól eltekintve) végképp a szabadidős-, hobbi- és sporttevékenységek közé került át. Mindez azonban nem jelentette a szakmai színvonal süllyedését – a hazai szövetség műszaki tanácsadója volt például az a *Bay Zoltán,* aki később a Hold rádióhullámos „radarozásával" vált világhírűvé.

Művégtag az asztalon

A magyar rádióamatőr-mozgalom történetének legfényesebb fejezetei – nem tréfa! – a *Magyar Királyi Honvéd Művégtagpótló Intézethez* kötődnek. Itt kaptak ugyanis 1933-ban állandó helyiséget az amatőrök, s ez lett az egy évre rá megalakuló, elsősorban a szabályozás-engedélyezés érdekében sokat tenni tudó *Magyar Rövidhullámú Amatőrök Országos Egyesületének* székhelye is. Ekkor már konferenciákkal, nagy versenyekkel erős nemzetközi keretek is kiépültek, az Európai Hullámhitelesítő Szolgálat létrejöttével felgyorsult a szabványosítás, nemzetközi Call Book készült, és kezdte meg mai napig tartó (az Interneten bárki számára hozzáférhető online listává fejlődő) gyarapodását. Az állami figyelem a „feketeadások" és engedélyek ellenőrzésében öltött testet (az idő tájt *Ránky Béla* postai segédmérnököt rettegték az amatőrök, aki jött, 1-2 hónapra betiltott, lepecsételt, a jó amatőr pedig elővette másik készülékét, amit eleve „fekete" célra tartogatott).

Ekkorra már valódi „felhasználói kultúra" alakult ki. Az engedélyezett és engedélyezetlen amatőrök jó baráti kapcsolatot tartottak fenn egymással, és főleg az engedélyezett budapesti amatőröknek volt több pártfogolt kezdő amatőr barátja (unlis „ham"). A legjobb

amatőrök egyszerre hódoltak a „hackingnak" és a „surfingnak": amikor egy nemzetközi versenyről riportot készítve *Kereszthy Ervin,* a messze legjobb magyar amatőr lakásán járt egy újságíró, közvetlenül érintette meg az élmény: „két sikerült beszélgetés között... halljuk, amint Párizs hívja a londoni repülőteret, halljuk a hamburgi távirat-közvetítő rendszeres üzemét..., beállítjuk a készüléket egy kis jazz-muzsikára..., hívójel érkezik, *Payerle Béla* winnipegi magyar rádióamatőr jelentkezik..." és így tovább.

Analógiák minden mennyiségben

Az Internet fejlődésével erős párhuzamosságokat mutató rádióamatörizmus jó néhány kísérteties analógiát is produkált. Itt van például a külső szemlélő számára érthetetlen „konyhanyelv": ha ma a walaky@edu.com.hunak passwordje és login-neve szükséges, hogy URL-listája birtokában web-lapokat nézegethessen vagy ftp-zzen, akkor anno az unlis OH-nak (mondjuk, HA9YC-nek) WAC-oklevél és 100 DX QSO-ról beérkezett QSL-lap bemutatása kellett az adóengedélyhez.

Hasonlóképpen érzékelték a kortársak „szenvedélybetegségként" a rendszerbe való belépés és a tartós jelenlét kényszerét, mint ma. *„A betegség a legtöbb esetben gyógyíthatatlan, és mindjárt a kezdetén lép fel a legveszélyesebb erővel: minden beteg, aki e betegségbe esett, azonnal 'adni' szeretne."*

Mint ma az Internet világában, úgy vált rendkívül gyorsan az Egyesült Államok a rádióamatőrök referenciapontjává (a nagy 1935-ös világversenyen például a világ rádióamatőrjeinek amerikai kollégáikkal kellett kapcsolatot teremteniük).

Ismerősként köszönthetjük az új felhasználói kultúrától az új terméket vagy szolgáltatást fogyasztók számának növekedését remélő hazai és világcégek (Philips, Tungsram, Orion, Braun, Telefunken) tülekedését is. A Rádióamatőr című szaklapot ellepték a hirdetések, minden hónapra esett valami új bejelentenivaló, az 1929-es győri rádiókiállításon „a világhírű hazai és külföldi rádiógyárak minden eddigi kiállítást felülmúló szenzációs anyaggal vesznek részt".

A Szolnoki Reálgimnázium Rádiókörének 30 tagját méltató, az iskolai rádióegyesületek fontosságát hangsúlyozó újságcikket olvasva pedig akár még Sulinet-ősként is tekinthetünk a rádióamatőrök diákmozgalmára, annál is inkább, mert az új készségcsoportként felfogott rádiótechnikai ismeretek iskolai (és nem csak közép-, hanem felsőfokú) oktatásának szükségességét a húszas évek végétől programszerűen sürgetik a rádiózás hazai apostolai.

Inter(arma)net

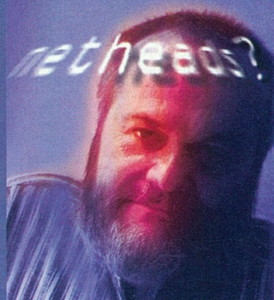
A rádióamatőr-közösség felívelését a második világháború hatósági tiltások formájában töri derékba: az adások 75%-a leáll, elcsendesül az éter. *Inter arma silent musae* – a fegyverek közt hallgatnak a múzsák. Csak a számítógépősök, az EDVAC és ENIAC elektroncsöveinek sistergése zavarja meg a csendet – azért mégiscsak a háború alatti fejlesztésekből nő ki a fél száz év múlva esedékes folytatás...

Z. Karvalics László

Az adatok forrása Érsek János: *Rövidhullámú amatőr rádiózás. A kezdetektől 1944-ig* (AD Kiadó, Bp. 1993) c. könyve. Az éter-szörfről ld. az Antenna c. rádiós hetilap 1935. márciusi 4-ei számának tudósítását. A „szenvedélybetegség" kapcsán Ferber Mihályt idéztük (Hogyan *fogjak hozzá?* Magyar Cserkész, 1937. február 1.) A többi korabeli híradásnál a Rádióamatőr c. lap 1929-es évfolyamára támaszkodtunk.

Nethead (hálófej): 1. aki folyton az Interneten lóg 2. aki internetezés közben rájött, hogy miért fontos ez az egész 3. akinek cekkerből van a feje.

Váncsa István (48) közíróként kettős életet él. A politikai-kulturális terepen kutakodók az Élet és Irodalom főszerkesztő-helyetteseként ismerik, a Számítástechnika olvasói viszont havonta jelentkező naplója miatt tudnak róla, melyben új szoftverek lelki életét vizslatja kéjes vigyorral, az egyszeri felhasználó szemüvegén át.

Számomra az Internet nem sokban különbözik egy nokedliszaggatótól: használom, amikor szükségem van rá, viszont nem gyártok vele kapcsolatban teóriákat, és nem állok vele érzelmi viszonyban sem. Szükséges az élethez, nagyon nehezen tudnék meglenni nélküle, leginkább a számítástechnikai újságírásra való tekintettel, ez a legegyszerűbb csatorna az információk beszerzéséhez. De meggyőződésem, hogy minden újságíró számára, majdnem minden értelmiségi számára szükséges lehet adott esetben! Ami nem azt jelenti persze, hogy naponta, vagy hetente - vannak esetek, amikor elő kell kotorni valahonnan egy információt, ami nincs benne a lexikonokban, nem lehet megtalálni sehol. Az ember ilyenkor felcsatlakozik az Internetre, s adott esetben kap egy egészen iszonyatos mennyiségű rendezetlen és áttekinthetetlen információhalmazt, amivel nem lehet kezdeni semmit. Ha jobb keresési technikákat, módszereket választ, akkor viszont olyan dokumentumokhoz juthat hozzá, amik nagyon sokat érnek.

Van ennek egy másik oldala is, ami azért nagyon tetszik. Ballaghatok a világ bármilyen valószínűtlen pontján, üres kézzel, egyik zsebben egy mobiltelefon, másik zsebben egy zsebszámítógép, harmadik zsebben a PC-kártya holder, negyedik zsebben mondjuk egy flaska. Leülök valahol egy padon, az első három komponenst összedugom, a negyediket meghúzom, közben letöltöm a postámat, letöltöm az MTI híreit, és akárhol vagyok, naprakészen tudom, mi van Magyarországon. Ami a többi részét illeti: azt, amit szörfölésnek szoktak nevezni, én leginkább információs kukázásnak nevezném, mert ami a Weben van, az gyakorlatilag fölmérhetetlen mennyiségű, ámde teljesen strukturálatlan és csaknem teljes egészében használhatatlan információhalmaz. Az összmennyisége miatt azonban az a kicsi, ami a csaknem után következik, még az is hatalmas. Ha arra az ember rá tud keresni, akkor kincs van a kezében. De ha nem egy pontosan megfogalmazott cél érdekében indul neki, csak kotorászik a felszínen, akkor végső fokon az általam említett használhatatlan információk végeláthatatlan szeméttengerében botorkál előre.

Mennyire meghatározott az a cél, amivel keresni indulsz?

Leggyakrabban az érdekel, hogy egy bizonyos fajta szoftverről eddig a világsajtóban mi jelent meg. Egyébként, csak úgy mellesleg, mindig az szokott kiderülni, hogy az illető szoftverről reklámcikkek jelentek meg még a legnevesebb lapokban is, de még ezekből is kiszűrhető valami - lehet bennük olyasmiről szó, amit én magam nem vettem volna észre.

Ilyenek a "hivatalos" újságok. Lelkes amatőrök szoftverismertetőit nem olvasod?

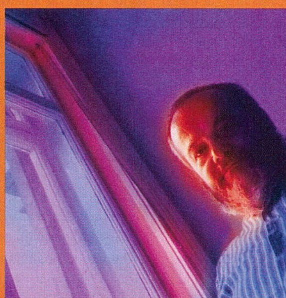
De, hogyne, sőt. Ismerek ilyet is szép számmal, magánemberek beszámolóit új szoftverekről, és sok esetben ezek megbízhatóbbak, mint az újságírók által írt ismertetők.

Azért kérdeztelek ezekről az amatőr lapokról, mert érdekelne, hogy egy a számítástechnikával bensőséges viszonyban levő közíró mit gondol az Internetről, mint a hétköznapi emberek fórumáról?

Ma már csak hírleveleket járatok (számítástechnikai, de gasztronómiai meg humor-témában is), de egy időben számos magyar és nemzetközi levelezőlistát is meg-megrendeltem, és ezen tapasztalatokból úgy érzem, hogy nem bolyonganak fel nem ismert zseniális közírók az aljnövényzetben. A levelezőlistákon megjelenő vélemények eredetisége és tartalmi értéke a legritkább esetben szokta meghaladni egy taxisofőr locsogását.

Amit mondasz, abban egyfelől azt az elitista hozzáállást látom, amit oly gyakran kérnek számon a mai magyar értelmiségen, másfelől viszont egyet is értek veled. Mégis mindig azon gondolkodom: nem feltétlenül bolyonganak zsenik az aljnövényzetben, de kérdés, hogy az emberek zseniket akarnak-e olvasni?

Az alapkérdést érinted meg. Az emberek túlnyomó többsége cégtáblákon és árcímkéken kívül egyáltalán semmit nem akar olvasni. Az egész internetes kommunikációnak pedig majdnem a teljes egésze szövegből áll. Az emberek látványt akarnak, hangot akarnak, de a jelenlegi sávszélesség miatt ezt az Internet nem tudja teljesíteni, habár hogy mikor következik be egy technikai áttörés, azt jobb, ha nem jósoljuk meg - bármikor megtörténhet. Előbb vagy utóbb lesz, ehhez kétség nem fér. Viszont hogy akkor mi fogja igazából megkülönböztetni a Net népszerűbbé váló részét a kábeltévétől, azt nehezen tudom megmondani.

váncsa istván

Gondolom, továbbra is a személyes jelenlét.

Igen, az interaktivitás, dehát azt az Internet nélkül is létre lehet hozni, jóllehet a kábelhálózatok nem tudnak globális rendszerbe szerveződni, és ezt a globalitást fogja az Internet mögéjük rakni. Biztos vagyok benne, hogy az egész akkor válik népszerűvé, amikor végső kommercializálódásba torkollik, tehát - hadd legyek a továbbiakban is elitista - amikor a legtöbb jelenlegi értékét elveszti, legalábbis látszólag. Természetesen nem fogja elveszteni, mert hiszen éppen a jellegénél fogva olyan, hogy képes felölelni az emberi kultúra egész tartományát tokkal-vonóval, tehát a továbbiakban is hozzáférhetővé teszi az értékes tartalmakat azok számára, akik azt keresik. De a csatornák 99%-át egy bizonyos fajta kommersz kultúra beáramlása jellemzi majd.

Nem éppen ez a különbség? Az egy százalék?

De, a televízióval összefonódó Internet jóval nagyobb autonómiát fog majd biztosítani, és ez vélhetőleg csak ezen a médiumon lesz lehetséges.

■ cekkerfej

AZ INTERJÚ TELJES SZÖVEGE, VALAMINT TOVÁBBI MINDENFÉLÉK OLVASHATÓK A SOROZAT WEBOLDALÁN.

EZEK VAGYUNK MI (?)

Az Internettel szoros kapcsolatba kerülő ember már nem az, aki volt. A Világhálóval való mindennapi találkozás különös reakciókat képes kiváltani, megváltoztatja napi szokásainkat, szenvedélybeteggé tehet. Ezt a jelenséget figyelte meg, és foglalta humoros sorokba egy sorstársunk, akinek angol nyelvű kikötője a következő web-címen található: http://users.aol.com/alexs81/pplnet.html. Az oldal mottója: „Sokféle ember bolyong a Hálón. Ez a lista segít őket kategorizálni." (Na meg persze, miközben magunkra is ráismerünk egyik-másik kategóriában, némi önismerethez is hozzásegít!)

Van, aki csak egy kategóriába illik bele, van, aki egyszerre többe is, néhányan pedig egyik kategóriából a másikba vándorolnak.

A „lenyűgözött kezdő"

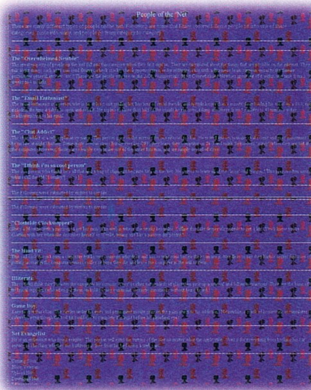
A legtöbb ember, amikor először lesz Internet-előfizető, helyből ebbe a csoportba kerül. Ámulatba esik az Interneten fellelhető lehetőségek mérhetetlen sokaságától. Olyanokat mond, hogy „küldhetek virágot, megnézhetem a részvények pillanatnyi árfolyamát, követhetem a sporteredményeket, rendelhetek szoftvert, beszélgethetek egy burmai agysebésszel, levelet küldhetek a volt postaügyi miniszternek stb. stb." Ezeket a lelkes embereket mutogatják az AOL-reklámokban. A legtöbb lenyűgözött kezdő általában 2 hét – 4 hónap alatt szabadul ebből a kategóriából.

Az „e-mail megszállottja"

Az e-mail megszállottja az az ember, aki aktívan részt vesz legalább egy levelezőlistán, számtalan soha nem látott barátja van, és több mint egy percen keresztül tölti le leveleit 28,8 bps sebességű modemjével, nem számolva a kinyitással és olvasással töltött időt. A kapott elektronikus levelek több mint felére válaszol, és erre naponta rendszeresen 5–45 percet szán.

A „chat-függő"

A chat-függő elnevezés önmagáért beszél. Ez a személy csak azért csatlakozik az Internetre, hogy csevegjen. Sok csatornán ismerik őt, és gyakran késő éjjel is fenn van, hogy dumcsizhasson. Komolyabb esetekben olyan egyénről beszélhetünk, aki egyszerűen soha nem jelentkezik ki a programból, bekapcsolva hagyja a gépet éjféltől hajnalig, és „away" paranccsal jelzi, ha épp egy rövid időre elhagyja a monitort. Valójában ezek az egyének nagyon ritkán használják ki az „away" parancsban rejlő lehetőséget, és szinte már teljesen sikerült kiiktatniuk életükből az alvást.

Az „azt hiszem, állati jó fej vagyok" figurája

Ez a személy meg van győződve arról, hogy „bomba jó fej", csak azért, mert fenn van a Hálón. Nagy buzgalommal igyekszik megtanulni az Internet szakszavait és a Net-zsargont. Előszeretettel használja a bonyolultabb smiley-kat.

A „hervadó virágszál"

Ő az a hölgy, akinek fő küldetése, hogy férfit fogjon. A webet tekinti vadászterületének, ahol a férfiak behálózásához bevetheti fondorlatait. A valóságban ez a hölgy kétségbeesetten vágyódik arra, hogy legyen élete. Arról tudod meg, hogy éppen vele beszélgetsz, ha így mutatkozik be: „karcsú, fiatal nő vagyok, aki rajong a költészetért".

A „hátrányos helyzetű"

Ennek a szerencsétlen fickónak nincs számítógépe, de ismer valakit, akinek van, és végtelen órákat kell várnia, amíg végre ő ülhet le a gép elé. Nem kétséges, szegény titokban arról fantáziál, hogy arzént kever a számítógép-tulajdonos kávéjába, vagy tudata mélyén abban reménykedik, hogy az illető meghal, és végrendeletében rá hagyja a számítógépét.

Az „analfabéta felhasználó"

Ez a típus azt hiszi, hogy a maga módján kommunikálhat a számítógéppel. Előbb enne meg egy tál üvegszilánkot, mint hogy kézbe vegye a használati utasítást, vagy hogy elolvassa a helpet.

Tőle mászik falra a műszaki csoport, melynek munkatársai gyakran megvárakoztatják őt a telefonban, hogy ez idő alatt gúnyos megjegyzéseikkel szórakozzanak rajta.

A „játékfiú"

Könnyű kiszúrni ezt a srácot. Karikás szeme és egérkattintás-mozdulatokat imitáló kézfeje elárulja a game-ek megszállottját. Miközben egyre reménytelenebbül tornyosulnak íróasztalán a házi feladatok, forgó szemekkel mered arra az eszközre, amellyel játszi könnyedséggel megoldhatná azokat.

Az „elkötelezett"

A boldog ember, aki megtalálta a vallását. Ő az, aki az egekig magasztalja az Internetet, legyen szó bármilyen alkalmazásáról. Mindenre használja, attól kezdve, hogy a Hálón jelenti be autóját a szervizbe egészen odáig, hogy az ágyára szerelt web-kamerán nézi meg, épp szabad-e a fürdőszoba.

A People of the Net oldal alkotója hamarosan bővíti listáját néhány új „hálórágó" embertípus leírásával. Ezek között ígérete szerint szerepel majd a **„fásult veterán"**, a **„mánikus letöltő"**, a **„nyughatatlan frissítő"** és a **„Távtanonc"**, de bárki beküldheti saját javaslatát is, ha felismerni vél egy új, a fenti listában még nem említett kategóriát :-).

Kihalászta és fordította:
Wesselényi Andrea
wesse@elender.hu

INTERNET LOVE

Veszélyes játék az érzelmekkel

Az Internet Kalauz '97. novemberi számában jelent meg az a cikk, amelyben az Interneten szövődő szerelmekről és a kibertérben való ismerkedés veszélyeiről, csapdáiról írtunk. Úgy tűnik, a téma sokakat foglalkoztat, mert azóta is kapunk leveleket, amelyekben az olvasók megírják véleményüket, illetve saját személyes élményeiket. Így – egy bátor hozzászólónak köszönhetően – megszületett a cikk folytatása.

Balázs egy igen furcsa, már-már hihetetlen történetet mesél el. Talán ha nem lenne felfedezhető tekintetében és mozdulataiban az őszinte átélés, nem érződne szavaiból a szerelmes ember csalódottsága, magunk sem hinnénk el, hogy mindez így megtörtént. Bevallja, kicsit fél, hogy elítéljük vagy kinevetjük őt, mégis megosztja velünk titkát. Nem magamutogatásból teszi, hanem azért, hogy abból okulva mások ne kerüljenek olyan lehetetlen érzelmi csapdába, mint ő, aki őrülten és reménytelenül beleszeretett – egy nem létező lányba.

– Balázs, te sohasem találkoztál Helgával, nem érintetted meg, még a hangját sem hallottad. Mondd, tényleg szerelem volt ez? Biztos vagy benne?

– Hidd el, olyan mélyen felkavaró érzéseket éltem át, amilyeneket utoljára kamasz koromban. Beköltözött az életembe. Megváltoztatott mindent. Felborította megszokott kis világom, újra elkezdtem magammal törődni, megnőtt az életkedvem, rendszeresen eljártam konditerembe, diszkóba, 10 kilót leadtam! Faltam az üzeneteit, hajnalban keltem mindennap, hogy válaszolni tudjak. Több mint 100 levelet kaptam tőle, és én ennek a dupláját írtam! Lélekben készültem a nagy találkozásra. Szenvedélyes volt a kapcsolatunk, törődtünk egymással minden téren, és ne nevess ki: többször szeretkeztünk is e-mail által.

– Hogyan kezdődött a kapcsolatotok, és meddig tartott ez az egész?

– Hirdetést adtam fel az Interneten egy népszerű magyar társkeresőben, amelyre többek között Helga is válaszolt, Németországból. Levelezésünk a szokásos ismerkedéssel kezdődött, majd egyre intenzívebbé, meghittebbé vált. Úgy éreztem, része lettem az életének, hiszen minden rezdülését ismertem, nem volt olyan, amit ne beszéltünk volna meg egymással a legapróbb részletekig. Igaz szerelem ébredt mindkettőnkben, legalábbis én, bolond, ezt éreztem. Ma már tudom, hogy csak egy színjáték áldozata lettem.

– Mi volt az, ami először felkeltette benned a gyanút?

– Volt egy rejtélyes, zenés üzenet a telefonomon, ami elgondolkodtatott, majd Helga önmagáról küldött képei ültették el bennem a kétkedés csíráját. Valahogy túl beállítottnak tűntek, a környezetből semmit nem árultak el. Gyönyörű volt rajta, de nem úgy állt a fényképezőgép elé, mint egy kedves lány, akiről amatőrkép készül. Más szándék érződött a fotókon. Az Internet Kalauzban olvasott Love Story is arra ösztökélt, hogy utánajárjak, ki van a háttérben.

– És akkor elkezdtél nyomozni. Hogyan csináltad?

– Különböző keresőkkel próbáltam a lányról addig megszerzett információk, majd a fényképe után kutatni. Először nem találtam semmit, de egy napon hatalmas megdöbbenésemre rábukkantam a weben egy oldalra, ahonnan Helga mosolygott vissza rám, csakhogy egész más néven. Őrülten vetettem magam a honlap tanulmányozásába. Az oldal intim fotókat tartalmazott egy Claudia nevű modellről, de semmi érdemleges információt nem közölt róla. A web-lapon megadott címre írva megpróbáltam felvenni vele a kapcsolatot, sikertelenül.

– Ez már bizonyíték volt számodra, hogy levelezőpartnered hazudik neked. Mi történt ezután?

– Egy rejtelmes levélben tudattam vele, hogy megtaláltam Claudiát, ami alaposan felbolygatta kapcsolatunkat. Hatalmas viharok után mégis folytattuk, mert nem bírtam volna elviselni, hogy vége legyen. Imádtam Helgát, és az érzést, ami általa eltöltött.

– Gondolom, gyanakvásod azért nem múlt el nyomtalanul. Nem kerestél bizonyosságot?

– De igen, méghozzá megszállottan. Új néven új postafiókot nyitottam, és úgy adtam fel hirdetést a társkeresőben. Ahogy számítottam, hamarosan horogra akadt a „kedvesem". Sőt több olyan levelet is kaptam, más-más néven, amelynek stílusából, ismerős szövegrészleteiből az én Helgámra ismertem. Azaz... akkor már kezdett tudatosodni bennem a felismerés, hogy egy sokakat bolondító szélhámossal állok szemben, aki elhitette velem hazugságait, és érzelmileg bizony igencsak padlóra küldött. De nem én voltam az egyedüli áldozat. Konkrétan 5 nevet ismerek, amelyen hirdetéseket jelentetett meg, kiterjedt levelezést folyta-

STORY II.

tott, hazudott, szédített és hódított gátlástalanul.

– Hogyan jellemeznéd őt? Milyennek képzeled el azt az embert, aki a rád nagy hatást gyakoroló leveleket megfogalmazta?

– Az illető nagy valószínűséggel egy magyar férfi, aki nyilván rendkívül élénk fantáziával rendelkezik. Ezt bizonyítja a levelek stílusa, az, hogy egyszerre több személyt tudott hibátlanul megtestesíteni, és azok az abszurd történetek is, amelyeket időközben kitalált, hogy színezze a viszonyunkat. Képes volt például arra, hogy elhitesse velem, egy ideig nem tud írni, mivel Hamburgba kell utaznia. Pár napra rá barátnője, Kriszti nevében vette fel velem a kapcsolatot, mondván, ő jár Helga lakásába virágokat locsolni és papagájt etetni. Kriszti úgymond kikezdett velem, én pedig kapható voltam a flörtre, majd miután visszatért Helga, lelkiismeret-furdalást keltett bennem hűtlenségem miatt. Hihetetlen képességgel rendelkezett, hogy élethűvé varázsolja mindazt, amit kitalált.

– Mit gondolsz, mi motiválta őt?

– Ezen magam is gondolkodtam, de nem tudom a választ. Talán csak sport volt számára az egész, bár ezt a történtek után nagyon-nagyon nehéz elhinnem.

– Tudod így, utólag, milyen hibákat követtél el a kapcsolat során?

– Nem lett volna szabad a hotmail-címről írt válaszokat ennyire komolyan vennem. Ma már tudom, hogy az ingyenes webes levelezőszolgáltatások segítségével bárki létrehozhat magának akárhány e-mail címet, kreálhat bármilyen személyiséget – következmények nélkül. E mögé elrejtőzve már csak a fantáziája szab határt, hogy kinek mit hazudik, hány szerepet játszik el egyszerre.

– Azt hiszem, valamit még el kellene mondanod, hogy teljes legyen a sztori. Miért kellett neked is egy hotmail-cím mögé bújni, hiszen van fizetős hozzáférésed, leinformálható e-mail címmel.

– Nem vethetek követ senkire, hiszen én sem voltam különb annál, aki így megszédített. Tudod, a fantáziámat már régóta mozgatta két lány erotikus kapcsolata, ezért a társkereső hirdetést egy Klára nevű leszbikus lány nevében adtam fel, és így kerültem kapcsolatba Helgával. Az már tényleg bizarrá teszi a történetet, hogy az érzékivé vált kapcsolat során előbújt belőlem a férfi, és én tényleg halálosan és szenvedélyesen beleszerettem Helgába. Helgába, aki nem létezik, mert a róla küldött képek a titokzatos Claudiát ábrázolják, állítólagos leveleit pedig egy idegen szélhámos írogatta, talán puszta szórakozásból.

– Miért szeretted volna a nyilvánosság elé tárni történetedet?

– Bolond voltam, és vak, biztosan sokan elítélnek, nem értik, hogyan jutottam idáig. Viszont tanultam a történtekből, és azt hiszem, ezért talán mások számára sem érdektelen. Főleg azokat intem óvatosságra, akik hozzám hasonlóan naiv lelkesedéssel vetik bele magukat a Világháló társasági életébe, és úgy hiszik, az Internet által megszerzett anonimitás biztonságot jelent, ezért mindent szabad! Mások érzelmeivel játszani – nem, azt soha, semmilyen körülmények között nem lenne szabad!

Wesselényi Andrea

Ha szeretnéd, hogy a te történeted is megjelenjen a magazinban, írj bátran a következő e-mail címre:

wesse@elender.hu

Magyar társkeresők az Interneten

Társkereső neve	Web-cím	Jellemzők	Pluszszolgáltatások
Randivonal	http://www.hpconline.com/randivonal	Profin szerkesztett és rendszeresen frissített oldalak, részletes bemutatkozó levelekkel, sok-sok hirdetéssel	Fényképgaléria, Levéltovábbítás, Párválasztó horoszkóp, Etikett
DUO	http://ourworld.compuserve.com/homepages/duo/	20 és 40 év közötti diplomás fiatalok társkereső klubja, amely egy gazdag tartalmú honlapon mutatkozik be	Programok, Klubtagság, Hírek, Beszámolók
Externet	http://www.externet.hu/tarskereso	Viszonylag új szolgáltatás Szolnokról	Fényképes hirdetési lehetőség, Lelki segély, Magányosok Klubja
Inda	http://www.inda.guards.hu	Tizenévesek társkeresője	Képeslapküldés
Panni társkeresője	http://www.geocities.com/SouthBeach/Lights/2350	Régi, jól bejáratott oldalak, sok hirdetővel, kategóriákba rendezve (a hirdetésfelvétel átmenetileg szünetel)	Hasznos tanácsok az elektronikus társkereséshez!
A-Z hirdető	http://www.datanet.hu/a-z_advertising/kapcsol.htm	Friss apróhirdetések e-mail címekkel	
Artnet	http://www.datanet.hu/artnet/tars/	Fényképes bemutatkozások	

Neveléstörténet az Interneten

Toynbee szerint az ember Janus-arcú lény: egyszerre előre és hátra tekint, jövője és múltja egyaránt foglalkoztatja. A történetiség elválaszthatatlan az emberiségtől, az egyes embertől. A múlt megismerése nem csupán érdekes „kaland", hanem lényegünk, gyökereink megértéséhez visz közelebb, és a jövő tervezésében, jelenünk megélésében nyújt segítséget.

Az iskolai történelemoktatás – a különböző történetírói irányzatok kutatási vonulatait követve – korábban világszerte főként a gazdaság-, politika- és hadtörténetre figyelt. Századunk második felére jelentősen megváltozott a történeti vizsgálódások iránya, előtérbe került a társadalom- és művelődéstörténet megismerése is. A közélet eseményeinek feltárása mellett megjelent a magánszféra kutatása, az államférfiak és uralkodók bemutatása mellett felsorakoztak a történelem „névtelen" szereplői: férfiak, nők és gyerekek a régi korokból.

Ez a szemléletváltás, amely a történeti kutatások terén lezajlott, napjainkban kezd igazán hatást gyakorolni a neveléstörténet diszciplínájára. E tárgy megújulását sürgeti a pedagógia számos kérdésfelvetése, az iskolai problémák megoldására való törekvés. A neveléstörténet Magyarországon is ott szerepel valamennyi pedagógusképző intézmény alapozó kurzusának tananyagában, ezért nagyon fontos értelmezési keretének, tárgyának meghatározása, forrásainak minél szélesebb körű feltárása és értelmezése. A művelődéstörténet részeként felfogott, tág tematikájú neveléstörténet segítségével a leendő és a gyakorló pedagógusok bepillantást nyerhetnek régi korok társadalmainak nevelési gyakorlatába, a nevelésfilozófiai gondolatok történeti alakulásának folyamatába, az oktatási intézmények, a oktatáspolitika históriájába, a gyermekkor és a gyermekszemlélet múltjának részleteibe.

Mivel a neveléstörténeti szemléletváltás napjainkban is zajlik, viszonylag kevés magyar nyelvű könyv és tanulmány áll rendelkezésünkre a diszciplína elsajátításához és kutatómunkák folytatásához. Az Internet segítségével azonban jelentőset léphetünk előre, ha valóban interdiszciplináris (minél több tudomány mód-

(folytatás a 29. oldalon)

Busszal az Ifabón

Az idei Ifabo egyik legnagyobb látványosságát a Sulinet-stand jelentette, ahova a Sulinet Programiroda „busszal érkezett", de a Sulinet-buszon kívül itt volt a program minden beszállítója a saját kínálatával. *Magyar Bálint* – mindenki pechére – éppen a választások első fordulója kampánycsendjének napján érkezett a vásárba, így például a NET-TV sem készíthetett vele élő interjút. Viszont így utólag már senki sem róhat meg bennünket azért, hogy lencsevégre kaptuk a minisztert, aki nem csak ezt a standot kereste föl, hanem járt például az Albacompnál is, ahol kipróbálta a „minitort" (vagyis a szemüvegre épített mini monitort), s ivott egy kólát is a telefonhívásra működő Pepsi-automatából. Jó firkászhagyományokhoz híven illett volna olyan képet készítenünk, amin épp az Internet Kalauz standjára látogat Magyar Bálint, de ezt a meglehetősen hatásvadász megoldást sikerült elkerülnünk. (Be kell vallanunk, ebben segítségünkre volt a miniszter is, ugyanis elkerülte standunkat...)

(folytatás a 28. oldalról)

szereiből és eredményeiből merítő) és multikulturális (a kis népek neveléstörténetét is figyelembe vevő, Európán kívüli kultúrákra is figyelő) neveléstörténetet szeretnénk művelni. Ebben a cikkben néhány olyan webkikötőre szeretnénk felhívni a figyelmet, amelyről elhajókázhatunk sok érdekes szigetre, azaz behatóbban megismerkedhetünk egyes korszakok vagy földrajzi helyszínek neveléstörténeti múltjával.

The History of Education Site (http://www.socsci.kun.nl/ped/whp/histeduc/) címmel bukkanhatunk rá arra a helyre, ahol a bőség zavara fogad minket a neveléstörténeti linkeket illetően. Ezen a címen gazdag forrásgyűjtemény található, írásos és tárgyi források sokasága. Régi gyerekkönyvek, versek, népköltészeti alkotások, személyes gyűjtemények, valamint gazdag kép- és fotóanyag került itt elhelyezésre. A felsőoktatásban tanítók és tanulók egyaránt meríthetnek abból a válogatásból, amely kiemelkedő pedagógusegyéniségek életrajzát mutatja be. Az 1800 előtt és után élt személyek 2 csoportjában rábukkanhatunk Platón, Rousseau, Fröbel, Dewey, Montessori, Steiner, Piaget és mások bemutatására, képekkel gazdagon illusztrálva.

Az új szemléletű neveléstörténet szellemében jelentős rész szól a gyermekkor történetéről, a gyerekjátékokról, a gyerekgondozásról. Bibliográfiákat, képeket és egyéb segédleteket találhatunk itt. Kimerítő leírások szólnak a különböző oktatási intézmények históriájáról is, országonkénti bontásban. Japántól Argentínáig, Angliától Finnországig kalandozhatunk, legfeljebb az veszi el a kedvünket, hogy Magyarországot nem találjuk meg a felsorolásban. (Remélhetőleg mindez hamarosan megváltozik, hiszen könnyű kapcsolatot teremteni a web-oldal szerkesztőivel, talán rá lehetne venni őket, hogy hazánk neveléstörténeti honlapjai is felkerüljenek ajánlataik közé.)

Ha eleget olvasgattunk már a régi szövegekből, „átnavigálhatjuk magunkat" egy igazi amerikai neveléstörténeti virtuális múzeumba, a Blackwellbe (http://www.niu.edu/acad/leps/blackw1.html), amely az Egyesült Államok legnagyobb ilyen jellegű intézménye. Csak régi mesekönyvekből – melyek a 17–19. században keletkeztek – 100 darabot találhatunk. Nem is beszélve arról a számtalan képről, amelyen korábbi tantermek, iskolai eszközök, játékok láthatók.

Bár az amerikaiak ebben a múzeumban természetesen nem dicsekedhetnek középkori neveléstörténeti forrásokkal, nem marad érdekes hálószem nélkül az a neveléstörténet iránt érdeklődő diák sem, aki a Mayflower indulása előtti időkre kíváncsi. Angliában szerkesztik azt a web-kikötőt, amely a középkori nők és gyerekek életmódjáról, az akkori nevelési szokásokról tájékoztat (http://www.millersv.edu/~english/homepage/duncan/medfem/domestic.html).

Ezen a három helyen kívül természetesen számtalan neveléstörténettel kapcsolatos web-oldalt találhatunk a Világhálón. Megfelelően megadott (leszűkített) kulcsfogalmak segítségével a keresőrendszerekkel rábukkanhatunk arra a témára (könyvre, szervezetre, személyre stb.), ami (aki) iránt érdeklődünk. Kutatásunk nyilvánvalóan ebben az esetben is akkor lesz gyors és pontos, ha tudjuk, mit keresünk.

Mielőtt a neveléstörténet iránt érdeklődő, idegen nyelven nem jól olvasó diákok és tanárok teljesen elcsüggednének, szeretném a fentiekhez hozzátenni: vannak magyarországi, magyar nyelvű web-helyek is, ahol mindenki pallérozhatja tudását e tudományágban. Az első ilyen hálószemek közül való a – honlap számlálója szerint is – nagy népszerűségnek örvendő hely, dr. Pukánszky Béla honlapja (http://www.jate.u-szeged.hu/~comenius/). A szegedi JATE-n tanító docens neves művelője a neveléstörténetnek. Kurzusleírásai, a tematikához ajánlott bibliográfiák, oktatási segédletek diákjain kívül is érdeklődésre tarthatnak számot a történelem, a neveléstörténet iránt fogékony olvasók körében.

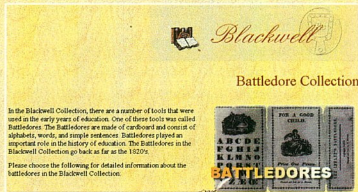
Hasonló felépítésű az a honlap is, mely e cikk szerzőjének – aki a pécsi JPTE Tanárképző Intézetének tanára – web-oldala (http://nostromo.jpte.hu/~carry/index.htm). A pécsi nappali és levelező szakos diákoknak, valamint a szélesebb szakmai közönségnek is bőven kínál olvasnivalót a több mint 6 megabájtnyi szöveg. Ezen a helyen például olvasható a szerző valamennyi korábbi írása, köztük a Mi a neveléstörténet? című könyv, továbbá szöveggyűjtemények az egyetemes neveléstörténet tanulmányozásához, és korábbi konferenciák anyagai. Számos linklehetőség áll a „vándor" előtt, ha történelemmel, művelődés- és neveléstörténettel kapcsolatos hálószemek érdeklik.

Ez a honlap egyébként szerves része annak a munkának, amely a JPTE Tanárképző Intézetéhez kapcsolódik, és a tanárképzés reformjának része. A neveléstörténet megújítását ugyanis abban az értelemben is szeretném végigvinni, hogy a 21. században az új információhordozók elégséges ismeretet szolgáltassanak a leendő tanárok számára. Cél az is, hogy a szakma elismert kiválóságai mellett kapjanak szót azok a diákok és tanárkollégák, akik még csak most ismerkednek a neveléstörténeti kutatásokkal, szakdolgozatuk vagy egyéb munkájuk elkészítése során találkoznak először a forrásfeltárás, illetve -értelemzés szépségeivel és nehézségeivel. Legjobban sikerült művelődés- és neveléstörténeti írásaikból rendszeresen közöl válogatásokat az Ambrus Attila József (alex@nostromo.jpte.hu) által szerkesztett, Dimenzió című tudományos-ismeretterjesztő diákmagazin (http://nostromo.jpte.hu/iqdepo), amely letölthető és offline futtatható (ftp://nostromo.jpte.hu/pub/iqdepo/), így a vékonyabb pénztárcájú felhasználóknak megtakarítást jelent.

E művek megtalálhatóak – több más neveléstörténeti írással együtt – a Magyar Elektronikus Könyvtárban (MEK) is (http://www.mek.iif.hu/porta/szint/tarsad/pedagog/nevtort/).

A neveléstörténet tanulmányozására tehát sok-sok lehetőség nyílik. E tárgy – miként maga a történelem – nehéz tudomány, hiszen rengeteg forrást kell összegyűjteni a múlt minél teljesebb megismeréséhez. Mivel az érdeklődő, kutató embernek esélye sincs arra, hogy akár csak Magyarország nagyobb könyvtárait, múzeumait és levéltárait bebarangolja, feltétlenül az Interneten elérhető források jelentik a jövőbeni kutatások egyik fő bázisát. A neveléstörténeti szemléletváltás – az információáramlás új lehetőségeivel együtt – hozzájárulhat ahhoz, hogy a diákok és tanárok folyamatos kutatómunkát végezzenek, s állandó kérdésfeltevéseikkel kreatív módon viszonyuljanak a világhoz, a nevelés múltjához.

Dr. Kéri Katalin
kerik@tki.jpte.hu
http://nostromo.jpte.hu/~carry/index.htm

KULTÚRTÖRTÉNET

Selyemút – az ázsiai kultúrák folyóirata
www.eastinfo.hu/selyemut/index.html

Talán mindenki hallott már az Ezeregyéjszaka meséiről, amelyben gyönyörű hercegnők és vitéz harcosok „mindennapjaival" ismerkedhetünk meg, csodálatos tájakon barangolva. A Kelet varázsa nem egy embert késztetett már arra, hogy végre szemtől szembe találkozzon a csodák birodalmával. Sokaknak azonban nem adatott meg az a szerencse, hogy személyesen járjanak a talányok földjén, de a vágy mégis ott maradt szívükben, és talán titokban a sivatag szellemeihez fohászkodnak egy kis extra segítségért. Viszont ha már a dzsinnek és a szülők sem segítenek, akkor nem marad más lehetőség, mint a távolból való vágyakozás és ismeretszerzés, jobb esetben felkészülés a nagy utazásra. Nos, a Selyemút című folyóirat azoknak készül, akik az előbbi kategóriába tartoznak, és persze mindenki másnak, aki csak egy kicsit is érdeklődik a Kelet kultúrája iránt. Az aktuális számon kívül belekukkanthatunk a régebbiekbe is, bár igaz, hogy eddig összesen öt szám jelent meg, és sajnos az első kettőben látható linkek már sehová sem vezetnek (lehet, hogy csak időleges a hiba, mindenestre kellemetlen...). Jó hír viszont, hogy a „maradék" igen érdekes és jól használható. Szó van itt szinte mindenről, ami egy kezdő vagy már haladó keletkutató számára izgalmas lehet: tibeti pokoljárók, a Go története, egy elfeledett ókori birodalom: Urartu, Krisna-tudat Magyarországon, hogy csak néhányat említsünk.

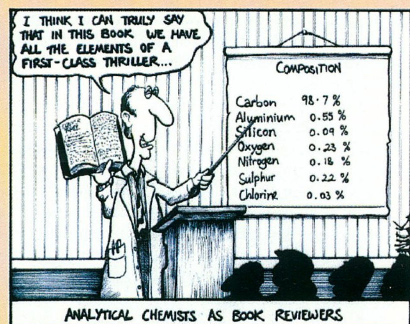
Selyemút
ÁZSIAI KULTÚRÁK FOLYÓIRATA

KÉMIA

A periódusos rendszer (Periodic Table – Webelements)
www.shef.ac.uk/chemistry/web-elements

Mióta Mengyelejev megalkotta, a kémikusok bibliájának számít az elemek periódusos rendszere. Nem véletlen, hiszen logikus felépítésű, így a legfontosabb adatok egy pillantással kiolvashatóak belőle. A számítógépes kémiai szimulációk megjelenését „némileg" megelőzve jött létre az elektronikus változat. Bár csak Mengyelejev is láthatta volna, hogy a kétdimenziós táblázat milyen jól átvihető az Internet linkekkel átszőtt világába. Mivel az egy oldalra felvihető információ mennyisége véges, szükségessé vált egy olyan táblázat, ahol egy gombnyomásra a kiegészítő információk egész tárháza szakad az olvasó nyakába (ezt csakis a weben lehet megcsinálni...). Nos, az említett oldalon már a „webesített" periódusos rendszer található, amelyet a Sheffield Egyetem munkatársai készítettek el. Általános leírás, kristályszerkezet, fizikai, elektromos és biológiai jellemzők, szóval minden, amire csak szükség lehet. Az oldalakat a véletlenszerűen felbukkanó, humorról önironiáról tanúskodó képek színesítik, nem mintha a kémia nem lenne e nélkül is szórakoztató...

WebElements

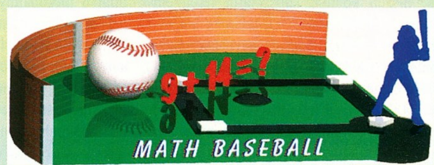
copyright Nick Kim
http://strangematter.sci.waikato.ac.nz/

MATEMATIKA

Játékos szorzótábla (Funbrain, Where Kids Get Power)
www.funbrain.com

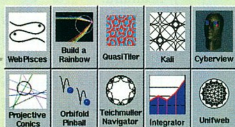
A Funbrain leginkább a 6–7 éves korosztályt célozza meg, legalábbis nálunk ekkor kezdik el a szorzótábla oktatását. Ha gyakorolni akarsz, vagy egyszerűen csak kíváncsi vagy, látogass el a fenti kikötőbe (előbb persze tanulj meg angolul olvasni, vagy kérd meg aput, anyut, hogy segítsen...). Persze ne egy nádpálcával ácsorgó tanárt képzelj el, aki arcán szadista

FUNBRAIN.COM
Where Kids Get Power

vigyorral arra vár, hogy mielőbb elhibázd a számolást... Igaz, a virtuális világban ez egyelőre elképzelhetetlen. Az viszont már annál inkább, hogy a számok unalmas duruzsolása helyett játékos formában oktatják a szorzótáblát. A matematikai fejtörőkön kívül találsz itt szójátékot vagy izgalmas, de még befejezetlen történeteket, amelyek csak rád várnak.

Helyreigazítás
A legnagyobb, és ami még fölötte van
(The Largest Known Primes)
www.utm.edu/research/primes/largest.html

Hiába hívják az Internet Kalauz kiadóját Prím Kft.-nek, elmúlt havi számunkban mégis a prímszámokban botlottunk meg: mint azt több olvasónk szóvá tette, matematikai tárgyú cikkünkben zavaros, félreérthető – mondhatni hamis – állítások maradtak. Minden kedves olvasónktól ezúttal is elnézést kérünk.

Szerzőnk teljesen helyesen írta le cikke első mondatait: „Már az ókori görögök is bebizonyították, hogy végtelen sok van belőlük [a prímszámokból], és a közöttük lévő tartomány tetszőlegesen nagy lehet." A baki ezután következik, ugyanis ezt az elméletet azóta sem cáfolta meg senki, se a XIX. században, se a XX.-ban. Az ókori bizonyítás ugyanis egyszerű, és nem cáfolható. (Induljunk ki abból, hogy a tétel nem igaz, vagyis véges számú prímszám van. Ha így van, akkor ezek összeszorozhatók. A szorzathoz adjunk egyet, és nyilvánvaló, hogy az eredmény is véges szám, mégpedig olyan, amit ha bármelyik ismert prímszámmal osztunk, a maradék egy. Ez azt jelenti, hogy az új szám vagy maga is prím, vagy prímtényezőkre bontva olyan új prímszámok a szorzótényezői, amelyek nem szerepeltek az „összes prímszám" halmazában. Ez pedig ellentmondás, tehát kiinduló feltételezésünk, miszerint véges prímszám van, hamis.)

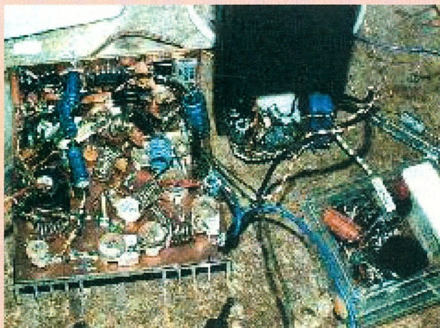
Amit a cikk és az általa bemutatott www.utm.edu/research/primes/largest.html közölni kívánt, az mindösszе annyi, hogy nem könnyű még nagyobb, egyre nagyobb és nagyobb prímszámot találni. Mindig van egy legnagyobb ismert prímszám, ismereteink ugyanis mindig végesek. Milyen algoritmus szerint keressük a következőt? Ez az a probléma, amelynek kutatására – mint a múlt havi cikk írja – *Roland Clarkson* éveket szentelt, s amihez immár több ezer társra lelt.

Csatlakozni bizonyára lehet még hozzá, ha valaki még nagyobb prímre bukkan (ami – még egyszer hangsúlyozzuk – bizonyosan van, csak nehéz megtalálni), feltétlenül írja meg neki. Nekünk úgyszintén, már csak a nevünk miatt is, legyen most stílszerűen az e-mail cím: prim@prim.hu.

FIZIKA

Építs te is rádiót!
(The Free Radio Page)
www.radio101.de

Ez a hálószem tulajdonképpen a német Radio101 történetét meséli el, a különleges benne az, hogy nem csak általánosságban beszél egy „kalózrádió" létrehozásáról, hanem részletekbe is bocsátkozik. Így például megtudhatjuk, hogy *Chris* és *Blecky* 1981-ben készítette el az első FM-adót, amely egy kocsi hátsó ülésén üzemelt. Persze egy kisebb rádióadó megépítése nem éppen egyszerű feladat. Ezt nem csak azért mondom, mert volt szerencsém elolvasni az idevágó részeket, hanem azért is, mert egy cimborám épített már ilyet. Ő mesélte, hogy miután néhány nap alatt összeszerelte az adót, két hete ment rá, hogy be is állítsa a megfelelő frekvenciára... Szerinte még így is szerencséje volt, mert eltarthatott volna akár egy hónapig is. Aki tehát nem éppen türelméről és precizitásáról ismert, nem ajánljuk, hogy egy hirtelen ötlettől vezérelve barkácsolásba kezdjen. No de visszatérve Chrishez és Bleckyhez, a srácok (persze az elmúlt 17 év alatt már tisztes családapákká értek...) azóta létrehozták a Radio101 nemzetközi hálózatát, amelyben kizárólag kalózrádiók üzemelnek. A lelkesedés az évtizedek során mit sem változott. A cél ugyanaz, mint a kezdetek kezdetén: életben maradni a kereskedelmi adók dömpingjében.

Lakóhelyismeret

Vas megye

3... 2... 1...

A visszaszámlálás elkezdődött. Vas, Veszprém, Zala... Meglehetősen népszerű megye-sorozatunk végéhez közeledik. Ha valakinek van tippje, hogy milyen témakörön menjünk utána végig, ne hezitáljon, írja meg! (internet.kalauz@prim.hu)

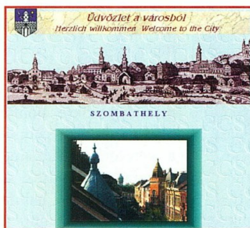
Üdvözöljük Vas Megyében!

Kicsi a bors, de erős. Vas Magyarország legkisebb megyéje, területe mindössze 3337 négyzetkilométer, ám a GDP-t tekintve harmadik az országban. Kimagasló gazdasági fejlődését elsősorban határ melletti fekvésének köszönheti, hiszen hazánk legnyugatabbi területe: Ausztriával és Szlovéniával határos. Éghajlata kontinentális, de – legalábbis hazai viszonylatban – az átlagnál jóval csapadékosabb. Felszíne igen változatos, síkság, dombság, hegység is megtalálható rajta. Hét városa és 208 kisebb települése van. Ha ezt az adatot összevetjük területével, hamar nyilvánvalóvá válik, hogy településhálózata igen sűrű.

Földrajzi elhelyezkedése mellett egyéb adottságai is kedvezőek. Energiahordozókban, termálvízben, ásványkincsekben gazdag, valamint itt található az ország legnagyobb széndioxid-lelőhelye is. Az ide települt világszínvonalú gépipar (pl. Opel, Philips) és a közel százmilliárd forint tőkéjű külföldi érdekeltségű vállalatok nagyban hozzájárultak a munkanélküliség csökkentéséhez. A közúti hálózat sűrű, a munkabérek viszonylag alacsonyak, a munkaerő többnyire mégis szakképzett.

A megye fővárosa a 85 ezer lakost számláló Szombathely. Túl sokat nem írunk róla, ugyanis a település hivatalos oldala olyan mennyiségű információt zúdít ránk, amelyből igen nehéz választani. (Itt is szép világoskék a háttér – lehet, hogy ez mindenkinek tetszik, csak nekem nem?) Amit kiemelünk, az a közlekedés ikonja, amire ráklikkelve megtekinthetjük, hogy Szombathely milyen irányból mennyi idő alatt és milyen módon érhető el. Van külön „séta a városban" és „nevezetességek": az első, ahogyan azt már más helyeken is megszokhattuk, egy virtuális körutazás a városban, amely a Berzsenyi térről, a Megyeháza elől indul, és – legalábbis képanyagban – a Kámoni Arborétumnál ér véget. Ez utóbbi a belvárostól északra helyezkedik el, területe 25 hektár, és 1949 óta természetvédelmi terület.

Bécs és a Balaton között félúton található a hangulatos Bükfürdő, Nyugat-Magyarország egyik legismertebb gyógyfürdője. Vize szinte valamennyi mozgásszervi megbetegedés kezelésére alkalmas, ivókúra formájában pedig az emésztőrendszer panaszait is enyhíti. Rekreációs parkja kellemes, nyugodt környezetet biztosít, hiszen tudvalevő, hogy a gyógyulás pihenés nélkül nem sokat ér: itt szauna, cukrászda, büfé és több napozóterasz várja a vendégeket (bővebben lásd a BGYRT-oldalon).

Sárvár Vas megye második legnagyobb városa. Honlapja igen ízléses, gazdag és mégis lényegre törő. Innen tudhatjuk meg, hogy a település ókori erődje, Bassianat kétezer éves. Mai nevét a honfoglalás idején kapta, mikor is vízzel körülölelt földvár állott a helyén. Ma ötszög alaprajzú, reneszánsz várkastély található a város közepén. A várkerületben 16 holdas arborétum kapott helyet, melynek évszázados fáit megcsodálhatják a látogatók. Innen a Gyöngyös-híd irányában haladva találjuk meg a termálfürdőt, mögötte parkerdővel, csónakázótóval és sportpályákkal. A Rába folyó, aminek Sárvár létrejöttét köszönheti, romantikus vízparti sétákra ad lehetőséget. A várost rétek és erdők ölelik körül, ezzel közelebb hozva a természetet mind a helybéliek, mind az idelátogatók számára.

A megyének nincs egyeteme, viszont itt, pontosabban Szombathelyen található a Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola. Oldalain névadójáról, Berzsenyi Dánielről, valamint városáról is olvashatunk. Emellett rövid leírást találhatunk a nagyobb városokról, melyek közül eddig nem említettük Vasvárt, Szentgotthárdot, Kőszeget és Körmendet.

Ez utóbbiról Ausztriában találunk rövid ismertetőt. E szerint Körmend kisváros a megye délnyugati részén, a 8-as főút mentén. Az itt található várkastély Vas megye legszebb és egyben legnagyobb kastélya, melyben helyet kapnak a Batthyány-család híres gyűjteményei, közöttük okmánytár, egyházi ruhatár, fegyvergyűjtemény, török eredetű fegyver- és lószerszámgyűjtemény, porcelángyűjtemény és egy országszerte híres képtár. Ma a nagyközönség ezeknek csak egy részét tekintheti meg.

Fagyal Csongor
Inyl@impulzus.sch.bme.hu

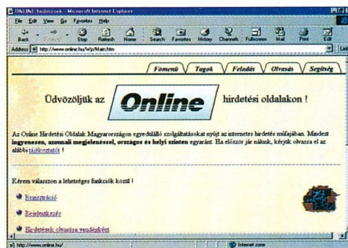
http://www.ksh.hu/hun/megyecim/vas_b.html	KSH
http://www.different.hu/hunmap/hun/vas/mmegytar.html	Vas megye
http://www.borg-graz.ac.at/~koermend/kd1bu.htm	Körmend
http://www.vas.hungary.net/	Vas megye
http://www.szombathely.hu/	Szombathely
http://www.sic.matav.hu/gyogyfurdo-buk/index.html	BGYRT Home Page
http://www.bdtf.hu/	Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola

A boroktól a sakkig

Az ONLINE Kft. egy frissen diplomázott kolléga számára keresett izgalmas példafeladatot az amerikai WebSpeed fejlesztőeszköz elsajátításához. Végül egy adatbázis alapú, rugalmas lehetőségeket biztosító hirdetési alkalmazás mellett döntöttek. Az új kolléga gyorsan kiismerte a WebSpeed lehetőségeit, és a hirdetési alkalmazás olyan jól sikerült, hogy az ONLINE vezetői úgy döntöttek, ingyenes referenciaalkalmazásként megjelennek vele a Hálón.

A márciusi éles indulás óta eltelt időszak igazolta az elgondolás helyességét, a webhely népszerűsége egyenletesen növekszik, mivel az ingyenes Online Hirdetési Oldalak (OHO) egyedülálló szolgáltatásokat kínál. A feladott hirdetések adatbázisba kerülnek, ami lehetővé teszi a tartalom rugalmas lekérdezését. Így az érdeklődő földrajzi elhelyezkedés, ártartomány vagy más egyedi jellemző megadásával csoportosíthatja az „autó", „állás", „ingatlan", illetve egyéb kategóriákba tartozó hirdetéseket. Sőt, a rendszer lehetővé teszi új hirdetési kategóriák felvitelét, így ha a feladandó hirdetés nem illeszthető be a létező kategóriák valamelyikébe, a felhasználó definiálhat egy újat, és abban helyezheti el hirdetését. Az indulás után két hónappal már több mint 30 új kategóriát hoztak létre a felhasználók, a „boroktól" a „sakkig".

A regisztrációhoz egyetlen dologra van szükség: (saját) e-mail címre. Erre a címre küldik el – a regisztráció után azonnal – a bejelentkezéshez

szükséges jelszót. (Az ingyenes hirdetések feladásának módjáról részletes tájékoztatót olvashatunk az OHO honlapján.)

Az OHO sikerén felbuzdulva az ONLINE újabban bevezette a hirdetési kredit használatának lehetőségét is. A hirdetési kreditért ugyan már fizetnie kell a felhasználónak, viszont a hirdetéshez rendelt kredit értékének megfelelően a feladott hirdetés előrébb kerül a lekérdezések eredménylistájában.

Amikor egy érdeklődő letölti a keresési feltételeinek megfelelő hirdetéseket, akkor először a legnagyobb kreditértékkel feladott hirdetés jelenik meg, ezt követik az alacsonyabb kreditértékű, majd végül az ingyenes hirdetések. A rendszer fizetési szempontból maximális rugalmasságot kínál, hiszen hirdetés 10 és 10 000 Ft-ért egyaránt feladható. A fizetendő összeget a megjelenési napok számának és a prioritást biztosító napi kredit értékének szorzata határozza meg.

Az OHO továbbfejlesztésében is fontos szerepet játszik a rugalmas fizetési rendszerek referenciaértékű megvalósítása. Az ONLINE szakemberei már rendelkeznek a hitelkártyával történő biztonságos fizetést vagy akár az Interneten történő online számlanyitást biztosító szoftverekkel (a cég fő profilja egyébként banki alkalmazások fejlesztése), bevezetésükhöz csak a megfelelő tartalom „megtalálása" szükséges. Az eddig felmerült elképzelések szerint ilyen új szolgáltatási tartalom lehet névtelen társkeresés biztosítása, online aukció megvalósítása, virtuális áruház kiépítése.

www.Online.hu

CANON BJC-4650

NAGYMÉRETŰ NYOMATOK

NAGYSZABÁSÚ ÖTLETEKHEZ

agy ötletek.

cserélni az opcionális IS 22 szkennerfejre, és Ön máris egy olyan eszközzel dolgozhat, amely 360 x 360 dpi felbontásban képes minden dokumentumot beszkennelni. Amikor pedig ismét arra kerül sor, nyomtathat normál vagy különleges vízálló papírra, fóliára vagy akár pólóra. Ez az igazán fotorealisztikus nyomtató...

CANON BJC-4650
NAGY FORMÁTUMÚ SZÍNES NYOMTATÓ

Kiberkonferencia Magyarországon

Mi lesz veled, homo informaticus?

Ha azt mondjuk, kiberkonferencia, valami nagyon komoly dologra gondolunk, ahol a web-mesterek vitatják meg egymással legújabb Java-alkalmazásaikat. Itt és most nem kevésbé komoly dologról, ám mégsem ilyesmiről van szó. Elöljáróban csak annyit árulunk el, hogy akinek kedve van, július közepén – egy volt disznóhizlalda közelében – összefuthat például Bruce Sterlinggel, a híres sci-fi-íróval...

Internet Kalauz: *– Őszintén megvallva néhány hónappal ezelőtt még magam sem tudtam, mi az a Cyberconf. Talán a kedves olvasók között is akadnak néhányan, akik értetlenül néznek, ha meghallják az iménti szót...* Suzanne Mészöly *mint főszervező talán tud segíteni...*

Suzanne Mészöly: – A Cyberconf egy nemzetközi konferencia, amely társadalmi, politikai és kulturális szemszögből vizsgálja a „kibertér" előnyeit, hátrányait, lehetőségeit. A konferencia ötlete *Allucquere Rosanne Stone-tól,* az Interactive Multimedia Laboratory igazgatójától származik, aki minden szempontból megtestesíti a reneszánsz embert, hiszen munkája mellett az austini University of Texas rádió, film és tv szakának professzora, de ugyanakkor kultúrteoretikus, művész, író és előadó is egyben. Stone egyébként rendszeresen részt vesz a nemzetközi konferenciákon, ahol az elnöki tisztséget látja el.

I. K.: *– Azt mondta, „konferenciákon", ezek szerint több is volt?*

S. M.: – Igen, az első négy Cyberconfot Amerikában, az ötödiket Madridban, a hatodikat Oslóban rendezték meg. Ez utóbbin – meghívott előadóként – én is részt vettem. Ott kértek fel, hogy szervezzem meg a 8. Cyberconfot, amelynek Budapest adhatna otthont. Természetesen igent mondtam.

I. K.: *– Várjunk csak egy pillanatot. Ugye, Oslóban volt a hatodik, Budapesten lesz a nyolcadik. Nekem még hiányzik a hetes szám!*

S. M.: – Hogy hol volt a hetedik, azt senki sem tudja. A nyomozás jelenleg is folyik, magasan képzett „hirisk" szakemberek bevonásával, az eredményről természetesen a Budapesti Cyberconfon mi magunk számolunk majd be...

I. K.: *– Ha jól tudom, a konferencia csöppent sem nevezhető hagyományosnak, hiszen nem csak a téma, hanem a helyszín, illetve a megrendezés körülményei is minden szempontból különlegesek. Elmondaná nekünk, hol és hogyan zajlik le az egész?*

S. M.: – Egy-egy téma megvitatása a Gubótanács keretein belül történik. A Gubótanács olyan esemény, ahol új gondolatok születnek. Ezt követően bemutatják, megvitatják, majd elterjesztik és továbbörökítik azokat a jelen lévő hús-vér, illetve a virtuális formában ott tartózkodó hallgatóságnak egyaránt. Arról, hogy ne legyen túl nagy a fejetlenség, a Gubómesterek gondoskodnak. A kiberkultúra kultikus mesterei választják ki például a témát, amin belül aztán szabadon lehet kalandozni. A konferencia helyszíne – vagyis a Gubótanács főhadiszállása – egy építési terület, amely Budapesten kívül, a Pécs felé tartó M6-os út mellett található. A helyszínen – ami korábban disznóhizlalda volt – jelenleg egy közraktározási és munkaszervezési központ építési munkálatai folynak. Az építkezés a konferencia idején sem szünetel, éppen ezért a Hirisk Crew, vagyis a szervezőapparátus munkavédelmi ruhát és sisakot fog hordani (szerencsére orrcsipesz nem kell, mert a korábban kellemetlen szagú épületek kiszellőztek...). A Gubótanács az építkezési területen kívül, a Magyar Sertéstőzsde épületében lesz megtartva. Az épület a kommunista rezsim hagyatéka, igazi „agrárkultúrális" műemlék. A tanácsterem és a környező helyiségek tipikus példái a szocreál designnak, szóval remek helyszín a július 17. és 19. között megrendezett avantgarde, underground esemény lebonyolítására. Az idei Cyberconf azonban sok minden másban lesz még különleges. Például idén először bárki – pontosabban az első 150 jelentkező – beülhet a Gubótanácsba. Azok se essenek kétségbe, akiknek nem sikerül bejutni, hiszen az IRC-csatornákon folyamatosan közvetítjük az eseményeket, illetve lehetőséget biztosítunk a „hozzászóláshoz", de élő Internet-közvetítés is lesz.

I. K.: *– Kik lesznek a meghívott előadók, vagyis a Gubómesterek?*

S. M.: – Természetesen itt lesz *Sandy Stone* Austinból, aztán *Douglas Rushkoff* újságíró New Yorkból, a sokak által ismert és kedvelt író, *Bruce Sterling,* s végül, de nem utolsósorban *Mérő László,* az Eötvös Lóránd Tudományegyetem kísérleti pszichológia professzora. Persze rajtuk, Gubómestereken kívül nagyon sok vendéget hívtunk, van közöttük oceanográfus, művész, producer, a Wired magazin szerkesztője, illetve elméleti fizikus.

I. K.: *– A változatos rendű és rangú résztvevőknél talán csak a megvitatásra kerülő témák színesebbek. Miről fog szó esni a közel három nap folyamán?*

S. M.: – A Budapesti Cyberconf alatt öt gubó – vagy ha úgy tetszik, öt téma – fog életre kelni. A „vörös gubóban" például olyan kérdésekre keressük a választ, hogy vajon újrarendezhető-e a valóság a komputertechnológiával, vagy segíthet-e klónozás, illetve a nanotechnológia abban, hogy átlépjünk egy új világba. Bruce Sterling író a „kék gubóban" az alternatív társadalom jövőjéről fog beszélni, abból a feltevésből kiindulva, hogy mi történik akkor, ha a kultúra globálisan kaotikussá, hangossá válik, tele ide-oda cikázó és vibráló elektronikus képekkel. Aztán Mérő László segítségével egy új embertípusról, a homo informaticusról tudhatunk meg érdekes dolgokat. A szemünk láttára kialakuló fajra jellemző például, hogy percepciós sémái sokkal fejlettebbek, mint mondjuk a homo sapiensé, mivel browsereken és videojátékokon nevelkedett. Persze ennek köszönhetően a homo informaticus könnyedén legyőzi ellenfeleit. Az új faj termékeinek több mint felét az információs ipar révén fogja előállítani, élőhelye nem lesz más, mint a Világháló, ha pedig nem jut elég információhoz, akkor egyszerűen éhen hal... A „sárga gubóban" lebonyolítandó utolsó előadást és vitát maga Stone vezeti, a téma nagyon érdekes, Connected Feminism Weirdness, ami magyarul kb. annyit tesz, hogy „a Hálózaton terjedő feminizmus hátborzongató hatása".

Kolma Kornél
kkolma@webmester.hu

A 8. Cyberconf hivatalos web-site-ja: http://hirisk.datanet.hu.

A Linux operációs rendszer

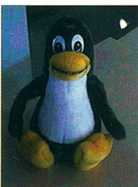
A májusi Internet Kalauz „Ügyfélszolgálatában” a GNU projektet mutattuk be. Megemlítettük, hogy a Linux operációs rendszer milyen jól beleilleszkedik a GNU filozófiájába. Hogy miben áll ez? A GNU által írt programokhoz hasonlóan a Linux is teljesen ingyenes, szabadon terjeszthető és használható mindenki által. Gyors fejlődése főként annak köszönhető, hogy forráskódja publikus, tehát mindenki által elérhető és fejleszthető. A GNU keretében sok olyan program készült el, amit később Linuxra is átültettek, olyannyira, hogy mára ezek a programok az operációs rendszer részévé váltak. A Linuxra is igaz, hogy stabilabb, jobb minőségű a kereskedelemben kapható szoftverek nagy részénél. Cikkünkben ezt a rendkívül érdekes operációs rendszert és felhasználási lehetőségeit szeretnénk bemutatni.

Mi az a Linux?

A Linux egy Unix-szerű operációs rendszer, amit PC-re írtak. Minimális hardverigénye 386-os processzor és 4 MB RAM. Szinte minden hardvert tud kezelni. A Unixhoz hasonlóan multitasking, azaz több processz-program futtatható egyszerre, és multiuser, azaz többfelhasználós rendszer. Szinte minden Unixnál megszokott program futtatható rajta, de ezenkívül számos egyéb lehetőséget is kínál. A Linuxot elsősorban karakteres üzemmódban használják (ez külsőleg a DOS parancssorára hasonlít), de létezik grafikus felhasználói felülete is, ennek neve X Window System. Az operációs rendszerek közül szinte a legjobb hálózati támogatással rendelkezik.

A Linux kialakulása

A Linux atyja *Linus Torvalds,* egy finn egyetemista. 1991-ben írta meg az operációs rendszer első változatát, amit eredetileg szakdolgozatnak szánt. (Ekkor ugyan már léteztek PC-kre írt Unix-szerű operációs rendszerek, pl. a Minix, de ezek korántsem terjedtek el annyira, mint később a Linux). Linus Torvalds az operációs rendszer forráskódját publikálta különböző fórumokon, listákon. Munkájában sok programozó fantáziát látott, és világszerte egyre többen csatlakoztak a fejlesztéshez. A kezdetben szakdolgozatnak készülő munka ma már rendkívül széles körű felhasználási lehetőségeket nyújtó rendszerré vált, melynek fejlesztése, bővítése a mai napig folyik.

A Linux felhasználási lehetőségei

Mint említettük, a Linux a Unixból nőtt ki, így lényegében alkalmas a legtöbb unixos funkcióra. Csak hogy a legismertebb és legnépszerűbb szerverfunkciókat emeljük ki: kiválóan működik például mail-, web-, ftp- és dns-szerverként. Hardvertől függően akár több mint száz felhasználót képes kiszolgálni megbízhatóan. Itt kell megemlítenünk azt is, hogy biztonságosság szempontjából a Unix rendszerekkel tekinthető egyenértékűnek. Az Elender Informatikai Rt. ügyfelei közül többen használják mail- és web-szerver funkciókra, nem csak ingyenessége, hanem megbízhatósága miatt is.

A programozók körében a Linux rendkívül népszerű, hiszen kiváló fejlesztői környezetet nyújt (ez természetes, ha belegondolunk, hogy a Linux első felhasználói a fejlesztői, tehát többségében programozók voltak). Információink szerint Linuxot használnak tesztelésre a Netscape új szoftvereinél is.

Irodánkban is alkalmazhatjuk fájl- és nyomtatószerverként, ugyanis képes kiszolgálni más operációs rendszerű gépeket (pl. DOS, Windows, Novell, Macintosh, más Unixok).

A Linux akkor sem elvetendő, ha a szerverfunkcióktól eltekintünk. Az alábbiakban bemutatunk néhány olyan lehetőséget, amelynek alapján kiderül: a Linux otthoni számítógépünk kényelmes és megbízható operációs rendszere lehet.

Linux egyéni felhasználóknak

A grafikus programokhoz szokott felhasználók számára a Linux első pillantásra barátságtalannak és nehezen kezelhetőnek tűnik. Mielőtt azonban véleményt alkotnánk, ismerkedjünk meg az X Window Systemmel. A röviden csak „X”-nek nevezett grafikus felhasználói felület számtalan módon egyénivé tehető, „személyre szabható” az ún. Window-managerek segítségével. Az egyéni felhasználók által leginkább preferált programok is ez alatt futnak. A teljesség igénye nélkül következzen néhány ilyen program:

- *Netscape Navigátor* és *Communicator*
- Grafikai alkalmazások (ezek közül kiemelendő a GIMP, azaz a *GNU Image Manipulation Program,* ami a képszerkesztő programok között az egyik legjobb)
- Fejlesztés alatt állnak komplett irodai alkalmazások, pl. az *Applixware* és a *StarOffice.* E programok fejlesztői igyekeznek kiküszöbölni a kompatibilitási problémákat, az említett szoftverek ezért ma már képesek kezelni a legelterjedtebb szövegszerkesztők és táblázatkezelők által használt fájlformátumokat (az *Applix* és a *StarOffice* azon kivételek közé tartozik, amelyek nem ingyenesek).

Ezek hallatán megfordulhat a fejünkben: esetleg szívesen kipróbálnánk a Linuxot, de mit kezdjünk a már meglévő, esetleg megvásárolt DOS és Windows alatt futó alkalmazásainkkal? Erre is van megoldás: a Linux kitűnően

(folytatás a 38.oldalon)

(folytatás a 37. oldalról)

megfér egy merevlemezen más operációs rendszerekkel, sőt egyre több DOS és Windows alá írt program futtatására is lehetőség van a *dosemu* és a *wine* program segítségével. A *dosemu* ma már elég jól emulálja a DOS működését, a *wine*, azaz a Windows-emulátor még fejlesztésre szorul.

A Linux változatai

A Linuxnak több változata is elterjedt, a legnépszerűbb a RedHat, a Debian és a SuSe (régebben slackware); ezek természetesen kompatíbilisek egymással. A Linux népszerűségét és széles körben való elterjedését bizonyítja az is, hogy a PC-k mellett ma már létezik Sparc, Alpha, Power PC stb. platformra írt változata is.

Hogyan juthatunk hozzá?

Mint azt cikkünk elején említettük, a Linux teljesen ingyenes, legfeljebb az adathordozó árát kell kifizetnünk. Természetesen az Internetről is telepíthető (pl. ftp.kfki.hu). Mielőtt használata mellett döntenénk, mindenképpen legyünk tisztában az alapvető Unix-parancsokkal, illetve célszerű beszereznünk egy Unixszal foglalkozó könyvet, de különböző levelezési listákon, fórumokon is – a kezdő szintű kérdésektől az összetett és bonyolult problémákig – kaphatunk segítséget (pl. a Linux rendszerrel ismerkedők számára létrehozott levelezési lista címe: linux-kezdo@garfield.bme.hu).

Elender Internet Ügyfélszolgálat
support@elender.hu

Az ingyenességnek ezúttal nincs ára

A Linux sikere valószínűleg annak tudható be, hogy az elmúlt hét év során sikerült egy olyan ingyenes operációs rendszert létrehozni, amely Unix-kompatíbilis, rendelkezik grafikus felülettel, biztonságos, nagymértékben támogatja a különböző hálózatok elérését (állítólag a Linux a füstjeleket kivéve minden kommunikációs formát ismer...), új hardvereszközök megjelenésekor pedig szinte azonnal elkészülnek a rendszerhez szükséges támogató modulok. Az imént felsorolt tulajdonságoknak köszönhetően a Linux méltán felveheti a versenyt „fizetős" társaival (sokan már a Windows NT-, az InranetWare- és a kereskedelmi Unix-változatok alternatívájaként emlegetik), ráadásul egyre több szoftvercég fejleszt erre a rendszerre is programot, így a rendelkezésre álló alkalmazások köre folyamatosan bővül.

Persze azért a „globális fejlesztésnek" vannak hátrányai, legalábbis akkor, ha a rendszer egyes elemeit mi magunk kívánjuk összeszedni. E problémákra kínálnak megoldást a különböző Linux-disztribúciók (Caldera, Debian, Slackware, S.u.S.E., RedHat, hogy csak néhányat említsünk; ezeket a neveket elöl a www., hátul a .com taggal kiegészítve akár a letöltést is elkezdhetjük), amelyek tartalmazzák a teljes Linux-környezetet, és segítséget nyújtanak a rendszer installálásában.

Gyakran éri a Linuxot a vád, hogy nincsenek hozzá programok. Hogy ez mennyire nem így van, azt beláthatjuk, ha csak felületesen is megvizsgálunk egy „átlagos" disztribúciót. A fejlesztőeszközök között megtaláljuk például a C++-t, a Javát, a Perlt, a TCL/TK párost. A grafikus felületről az X Windows és a tetszőlegesen alakítható ablakozó rendszerek gondoskodnak. Ha szükséges, akkor a Linux üzemeltethető web-szerverként, POP3-szerverként, SQL alapú adatbázis-kiszolgálóként, de futtathatunk rajta levelezési listát, FTP-t, telnetet, PPP-t, és a listának itt még koránt sincs vége. Szerencsére a Linuxban azok sem csalódnak, akik nem fejlesztésre vagy szerverüzemeltetésre, hanem hagyományos alkalmazások futtatására szeretnék használni a rendszert. Kezdjük talán a játékokkal. Némi utánajárás után olyan „semmitmondó" programokra bukkanhatunk, mint például a Quake, a CimCity, az Abuse vagy az Doom. Aztán ott vannak az irodai alkalmazáscsomagok (Applixware, illetve a nem üzleti célú felhasználás esetén ingyenes StarOffice), a grafikai és képmanipuláló programok (pl. GIMP), illetve az Internet szolgáltatásainak igénybevételéhez szükséges kliensoldali alkalmazások.

Mindeközben egyre több olyan projekt indul, amely elősegíti a Linux speciális területeken történő felhasználását. A BLinux-disztribúció például egy vakok számára készülő rendszer, amely felolvassa a képernyőn látható szöveget, felismeri az emberi beszédhangot, ezenkívül tartalmazza a különböző braille-eszközökhöz (pl. nyomtató) szükséges drivereket. A GnoMoney csapata üzleti szoftvereket fejleszt, míg a Linux Business Solutions tagjai a Linux üzleti felhasználását vizsgálják. A számos kezdeményezés közül talán legismertebb a Linux Documentation Project (LDP), amely a rendszer dokumentáltságáról gondoskodik. Mivel a Linux mögött nem áll semmilyen üzleti csoportosulás, azt gondolhatnánk, hogy szupport nem is létezik. Pedig az LDP keretében már annyi Howto, FAQ, Infosheet és egyéb információs anyag készült, hogy gyakorlatilag nem tudunk olyan kérdést feltenni, amire az imént említett anyagokban ne kapnánk választ.

Kolma Kornél
kkolma@webmester.hu

Kapcsolódó web-címek:

Linux Home Page – „Hivatalos" Linux-lap	http://www.linux.org
Linux Counter – Hányan vagyunk?	http://counter.li.org/
Linux Gazette – magazin	http://www.ssc.com/lg/
BLinux – Linux vakoknak	http://www.leb.net/blinux/
Linux Journal – magazin	http://www.linuxjournal.com
„Sok lúd disznót győz" – egy Linux alapú szuperszámítógép	http://www.esd.ornl.gov/facilities/beowulf/
Linuxos játékok gyűjteménye	http://www.cs.washington.edu/homes/tlau/linux-game.html
Magyar Linux Alapítvány	http://www.telnet.hu/mla/
Magyar Linux Felhasználók Címlapja	http://www.cab.u-szeged.hu/local/linux/

Magyar Linux levelezési listák

NÉV	LEÍRÁS	LISTA E-MAIL CÍME	FELIRATKOZÁSHOZ SZÜKSÉGES PARAMÉTEREK (levéltestbe kell írni)
Linux-kezdő	lista kezdőknek	majordomo@garfield.sch.bme.hu	subscribe linux-kezdo, digest változat: subscribe linux-kezdo-digest
Linux-lista	Linux – kérdések és válaszok tetszőleges témakörben	majordomo@mlf.linux.rulez.org	subscribe linux, digest változat: subscribe linux-digest
Linux-hardware	a lista a Linuxszal kapcsolatos hardverkérdésekkel foglalkozik	majordomo@list.dunanet.hu	subscribe linux-hw, digest változat: linux-hw-digest
Linux-code	programozási lista	l-code-l-request@telnet.hu	subscribe
Linux-flame	ahol kiengedheted a „fáradt gőzt"	majordomo@mlf.linux.rulez.org	subscribe linux-flame
Linux-doc	az angol nyelvű dokumentáció fordítóinak gyülekezőhelye	majordomo@tohotom.vein.hu	subscribe linux-doc

Mit érdemes tudni a Javáról?

Kávéház

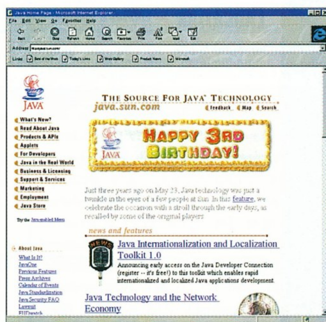
Márciusi számunktól kezdődően megpróbáljuk 20 pontban összefoglalni a kilencvenes évek legnagyobb durranását, amely alapján betekintést nyerhet eme új technológiába. Ebbe a számba újabb hat „fejezet" fért be, de esküszünk, folytatjuk, úgyhogy lesz miről beszélgetnie ebéd közben, és végre az Ön számára is értelmet nyer ez az egyszerű szó, mely angolul kávét jelent: Java.

13. Mi az a JavaScript?

Először is: feledkezz meg a névről.

A JavaScriptnek és a Javának csak nagyon érintőleges a kapcsolata. Míg a Javát a Sun fejlesztette ki, a JavaScript a Netscape Communications nevéhez fűződik. Mindkettő objektum alapú, de csak a Java valóban objektumorientált. Tehát a két dolog egyáltalán nem ugyanaz.

A JavaScript élete még LiveScript néven kezdődött a Netscape-nél. A fejlesztés célja az volt, hogy egy egyszerű eszközt adjanak a fejlesztők kezébe, amivel interaktív web-oldalakat lehet készíteni. A LiveScript segítségével például meg lehet győződni arról, hogy a felhasználó érvényes adatot írt-e be az űrlapba – még azelőtt, hogy azt a szerver feldolgozná. A LiveScript képes továbbá adatokat küldeni Java programocskáknak és kiegészítő (plug-in) moduloknak is. Egy leegyszerűsített eszköz volt, de betöltötte funkcióját, hiszen a weboldalak különböző részei képesek lettek kommunikálni egymással.

1995-ben a Netscape és a Sun összefogott, hogy felfrissítse a LiveScriptet. Decemberre pedig már úgy hirdette, mint „nyitott internetes leírónyelv-szabványt", és be is nyújtotta egy európai szabványügyi szervezethez, az ECMA-hoz. És természetesen új nevet adott neki, mely ugyan jobban cseng a piacon, de megtévesztő: JavaScript.

A JavaScript egy jól sikerült javítása a LiveScriptnek, de még mindig nem egy valódi programozási nyelv, mint amilyen a Java. Mindenki könnyen megtanulhatja, ha van egy kis szabadideje és technikai beállítottsága. Csak azt ne gondolja senki, hogy ha már otthon van a JavaScriptben, akkor jó úton halad a Java elsajátítása felé is.

A JavaScript használatához természetesen egy JS-t támogató böngészőre is szükség van, és ez nem feltétlenül ugyanaz, mint ha a böngésző a Javát támogatná. A Navigator és az Explorer többszintű JavaScript-támogatást nyújt.

ECMA http://www.ecma.ch/

14. Mi a helyzet az NC-vel?

A Sun Microsystems és az Oracle közeli szövetségesek, közös ellenszenvük köti őket össze – a Microsoft ellen. Mind a Java, mind pedig az Oracle hálózati számítógépe egyet hivatott bizonyítani: létezik alternatíva az Intel alapú chipekre épült gépeken futó Windows operációs rendszerre. Így a két technológia természetes kapcsolatot szült.

Ez persze nem jelenti azt, hogy a Java is szükségképpen eltűnik, ha az NC kudarcot vall, de a Sun és az Oracle azt szeretné bizonyítani, hogy a Java–NC páros helyettesítheti a windowsos PC-ket, és keményen dolgozik, hogy a bizonyítékot is le tudja tenni az asztalra.

A Sun már piacra dobta a JavaStationt. A gép az Oracle NC-specifikációján alapszik, és JavaOS az operációs rendszere.

Az Oracle úgy veszi ki részét a munkából, hogy szemlélteti: a Java egy alkalmas nyelv mind asztali gépek tervezésére, mind pedig kliens–szerver alkalmazások felépítésére. A nemrég kiadott Oracle Applications for the Web 2.0 egy több mint harminc modulos sorozat Javában megírva, mely együttműködik a cég által forgalmazott kiszolgáló alapú üzleti alkalmazásokkal. Az Oracle szintén dolgozik egy HatTrick nevű, Javában kifejlesztett, mindennap használatos programon, mely tartalmaz szövegszerkesztőt, képszerkesztő- és levelezőprogramot. Igaz, ezzel az utóbbi időben problémái akadtak, hiszen nem fog tartalmazni táblázatkezelőt, mint azt eredetileg tervezték, és a kibocsátás is hónapokat késik.

(folytatás a 40. oldalon)

(folytatás a 39. oldalról)

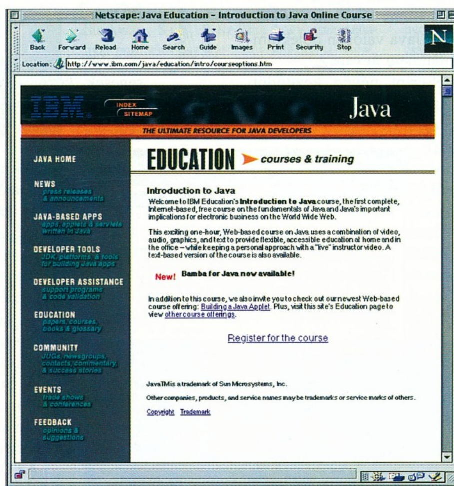
A Sunnak – szerencséjére – nem az Oracle az egyetlen szövetségese az NC-üzletben. Az IBM szintén licencelte a JavaOS-t Network Station nevű hálózati számítógépei következő generációja számára.

15. A Java teljesen ki fogja szorítani a Windowst?

Számtalan Microsoft-vetélytárs szeretné, ha így lenne.

Aki olyan véres küzdelemre számít, melyből csak egy győztes kerülhet ki, az csalódni fog. A Microsoft munkatársai rendszeresen hangoztatják, mennyire elkötelezettek a Java használata és terjesztése iránt. Végül is a Java de facto webszabvánnyá vált, és a Microsoft ezt nem hagyhatja figyelmen kívül. Persze megtesz mindent annak érdekében, hogy megcáfolja azt az elképzelést, miszerint a Java lesz a PC-s programozás Szent Grálja. Bill Gates egy fejlesztői konferencián fontos dologként emlegette a Javát, ugyanakkor hangsúlyozta, hogy ez sem más, mint a többi programozási nyelv (http://www.news.com/News/Item/0,4,9371,00.html).

A másik oldalról viszont a Sun egy percig sem titkolja, hogy a Java-technológiát a Microsoft egyeduralmának aláásására akarja felhasználni. A Sun és szövetségesei – mint a Netscape Communications – állítják, hogy a Java sokkal több, mint egy programozási nyelv. Szerintük a motor, mely a Javát hajtja, a Java Virtuális Gép egy mini operációs rendszerként működik, mert lehetővé teszi a fejlesztők számára, hogy ne csak egy meghatározott platformra írják programjaikat (csak Windowsra vagy Mac OS alá).

Így jelent a Java veszélyt a Microsoft üzleti modelljére. A redmondi óriás jelenlegi nagyságát azért érhette el, mert a fejlesztők rá voltak kényszerülve, hogy alkalmazásaikat egy meghatározott operációs rendszerre írják. Mivel a fejlesztőcégek nagy része nem engedheti meg magának, hogy egynél több fejlesztőcsoportot foglalkoztasson, legtöbbjük a Windows mint a legnagyobb felhasználói háttérrel rendelkező operációs rendszer mellett tette le a voksát. Ezek után a Microsoft azzal érvel leendő ügyfeleinek, hogy azért használják operációs rendszerét, mert több program létezik rá, mint bármely más rendszerre. Így egyre több felhasználó választja a Windowst, aminek következtében még több fejlesztő érez kényszert, hogy inkább erre fejlesszen, mint más rendszerre. Ezt a körforgást hivatott megszakítani a Java.

A Microsoft válasza a fenyegetésre az AciveX. A cég úgy mutatta be az ActiveX-komponenseket, mint amelyekkel lényegesen sokoldalúbb internetes alkalmazások készíthetők, és amelyek a fejlesztőkhöz is közelebb állnak, mint a Java. Ebben az a csel, hogy az ActiveX legfőképp csak Windows alatt működik, és természetesen Internet Explorerrel.

A Microsoft azt állítja, hogy az ActiveX és a Java nem vetélytársak, sokkal inkább kiegészítik egymást különböző, de egymástól függő feladatok ellátásával. Ez így is van. De ha a Microsoft meggyőzi a fejlesztőket, hogy inkább az ActiveX-et használják, mint a Javát, akkor megint ott vagyunk, ahol a part szakad, hiszen a fejlesztők ismét csak Windows alá fognak fejleszteni.

A Sunnak van még egy aduja a Windows elleni játszmában: a JavaOS, egy operációs rendszer, melyet arra terveztek, hogy hálózati számítógépeken fusson. A JavaOS így közvetlenül is verseng a Windows-zal, olyan mértékben, ahogyan a hálózati számítógép (NC) vetélytársa lehet a PC-nek.

A Java teljesen ki fogja szorítani a Windowst? Valószínűleg nem, habár a Microsoftnak azért biztos jó néhány „álmatlan éjszakát" okoz.

16. Mi az a „100 százalékosan tiszta" Java?

A Java legfontosabb tulajdonsága, hogy a fejlesztőknek egyszer kell megírniuk a programot, és az bárhol futtatható lesz. E nélkül a Java csupán egy újabb programozási nyelv lenne.

Ezzel szemben a Javából még mindig hiányzik rengeteg olyan tulajdonság, melyre szükség van ahhoz, hogy a fejlesztők valóban a legérdekesebb programokat készíthessék vele. Ezért jó néhány programozó úgy ír Java programocskákat, hogy közben közvetlen rendszerhívásokkal az adott operációs rendszer erejét is kihasználja. Például bárki írhat egy 3D-s nézegetőprogramot Javában, de gyorsabb futást érhetünk el, ha direkt hívásokat használunk az operációs rendszer felé. Ezzel persze az a gond, hogy utána megint csak az adott rendszeren lesz képes működni a program, a többin nem. Ennyit arról, hogy „írd meg egyszer, futtasd bárhol"...

Hogy elrettentse a fejlesztőket a hasonló megoldásoktól, a Sun meghirdette a „100 százalékosan tiszta Java" (100 percent pure Java) kampányt, és felajánlotta, hogy okmánnyal tanúsítja, ha egy alkalmazás tisztán Java-kód felhasználásával készült, más szóval megjelöli azon programokat, amelyek tényleg bárhol futnak. A kampány részben marketing-, részben pszichológiai hadviselés. A Sun ezzel azt akarja bizonyítani, hogy a hordozható programocskáknak nagyobb a piaci elismerése, és azt akarja, hogy a fejlesztők bűntudatot érezzenek, ha kísértésbe esnek, hogy csak Windows alá fejlesszenek.

A Microsoft azzal vádolta a Sunt, hogy ezzel a kampánnyal keresztes hadjáratot kívánt indítani. (A Sunnak valóban volt egy tévéreklámja, melyben egy férfi egy papnak bizonygatta, hogy csak „tiszta” gondolatai voltak, de aztán bevallja, hogy vétkezett, amikor egy csoport izgatott programozó mellett sétált el, akik közül az egyik Visual Basic feliratú pólót viselt.)

Ezek után a Microsoft megjelentetett egy programot J/Direct néven, amely szorosan összefűzi a Javát a Windows-zal. A J/Direct lehetővé teszi mindazon funkciókat, melyek nem elérhetők a Javában. Ezek a programok valóban erőteljesek lesznek, viszont csak Windows alatt fognak működni. Az Apple Computernek szintén szándékában áll hasonló alkalmazás piacra dobása, mely a Raphsody nevű operációs rendszerrel fogja összekapcsolni a Javát.

Volt egy időszak, amikor a Sun mégis engedett követelményrendszeréből, és bevezette a „100 százalékosan tiszta függő” jelzést (100 Percent Pure Pending) azon fejlesztők számára, melyek ígéretet tettek, hogy egy adott időpontig átalakítják programjaikat. Később viszont meggondolták magukat, mondván, hogy a program túl zavaró, és megszüntették azt. Mintegy negyven vállalat felelt meg eddig a programban, és még vagy száz másiknak áll függőben az ügye.

A Sunnak vannak barátai, akik megígérték, hogy „tiszták” maradnak: ilyen az IBM, a Corel, az Oracle és még néhány kisebb cég. A Netscape Communications még azt is megígérte, hogy egy tisztán Javában írt Communicatort jelentet meg az év során, igaz, ez a vállalatnál történt átalakítások, a Java-fejlesztések visszaszorítása és jó néhány fejlesztő elbocsátása miatt húzódik, de valószínűleg még ez év során kipróbálhatjuk a programot.

17. Akár én is tudok programocskát írni?

Ha tudsz Javában programozni, minden bizonnyal. Már léteznek olyan eszközök a piacon, amelyek segítségével könnyebb a fejlesztés, de a Java egy igazi programozási nyelv, és megköveteli az alapvető programozási technikák és koncepciók ismeretét.

Ha ezzel rendelkezel, és anélkül szeretnél programocskákat írni, hogy megtanulnád a Javát, több fejlesztőkörnyezet is létezik, melynek segítségével igazán könnyen készíthető élő alkalmazás. Ilyen például a Coda vagy a HyperWire.

Ha igazi programozó vagy, akkor persze egy erőteljesebb eszközre lesz szükséged, ilyen például a Symantec Visual Café Pro vagy a Microsoft Visual J++ szoftvere. Továbbá nem fér hozzá kétség, hogy szükség lesz a Java Development Kitre is, mely szabadon letölthető a Sun kikötőjéről. Még ha nem is használod a compilert, remek eszközök és dokumentáció található a csomagban.

Egy jó módszer a Java megtanulására természetesen a példák ellesése. Több tucat programocskát találhatunk a Világhálón, és nagyon sok szerző elérhetővé teszi a forráskódot is. Egy kiemelkedően érdekes web-hely a Gamelan kikötője, mely a Java-alkalmazások tárháza. Szintén hasznos rendszeresen ellátogatni a Sun Java-hálószemére a rendszeresen megújuló Java nyelv frissítéseiért.

HyperWire	http://www.ktx.com
Gamelan	http://www.gamelan.com/
Sun Java	http://java.sun.com/

JavaScript

Hát igen, mostanság egyre nagyobb lélekszámú embergyülekezet érdeklődik a JacaScript-programozás után! Az Internet Kalauz számaiban már olvashattunk (és még olvashatunk) a Javáról.

Amikor elkezdtem internetezni, akkor még halvány dunsztom se volt, hogy mi az... A neve leginkább egy vulkánéra emlékeztetett. Persze ez nem tartott sokáig, mert amikor láttam más oldalain, hogy miket lehet „bűvészkedni” vele, elkezdtem érdeklődni, a HTML forrásában kutakodni, és rájöttem, hogy ez a JavaScript programozási nyelv. Nem nagyon bonyolult, de nem is egyszerű. Ezek után létrehoztam a saját oldalamat, ahol a későbbiek folyamán több helyen is alkalmaztam. De mivel nem tudtam, hogy hogyan kell létrehozni, két választásom volt: venni egy 200 oldalas Java-könyvet kemény kápéért, vagy utánanézni a Net adathalmazában.

Én inkább a másodikat választottam – de fogadok, hogy ezzel nem vagyok egyedül :-).

Tehát beírtam a keresőmbe, hogy Javascript. Erre több ezer URL-cím volt a válasz, mire elkezdtem belekukkantgatni mindegyikbe. Volt, amely az egyik oldalról ragadta magával az érdeklődésemet, volt olyan, amely a másikról, de igazán kielégítő oldalt nem találtam! Ezért egy idő után kezdtem belefáradni az oldalak böngészésébe, amikor hirtelen megpillantottam a http://www.javascriptsource.com oldalt.

Tehát beléptem, és nem hittem a szememnek! Nagyszerűen és szépen kivitelezett oldalakat láttam, és ami a legfontosabb, hatalmas adatbázissal! Mindent megtudtam, amit akartam:

– Mi az a JavaScript, mire lehet használni, és miért jó nekem, ha használom.

– Különböző trükköket, pl. password az oldal védelmében, automatikus időkiírás + dátum, grafikus apróságok stb.

Egyszóval mindent! Persze ez még semmi, előre elkészített „demókat” is nézegethetünk, és ha akarjuk, egy gombnyomással elküldethetjük magunknak a script code-ját e-mail címünkre, s ha úgy tartja úri szeszélyünk, még bele is rakhatjuk oldalunkba a kész code-ot!

A tanulság: egyszerűen, gyorsan és ingyen fejleszthetjük-tökéletesíthetjük homepage-ünket.

Tehát Javára fel!

Szende Csaba
szendecs@elender.hu
My Java page:
http://www.angelfire.com/ms/csab

A mi MACI-nk (14.

Közel 300 címmel bővül ismét a www.ikalauz.hu egyik szegletében található MAgyar CÍmtár, a mi MACI-nk. A tavaly év elején bő ezer címmel megnyitott címtár célja nem az, hogy tematikus nyilvántartást nyújtson a weben található magyar oldalakról (erre jóval hatékonyabb „rendezőpályaudvarok" is épültek), hanem az, hogy bemutassuk, érzékeltessük, mennyire sokrétű már a Világháló magyar fertálya is. A mostani pótkötetben például a Hungexpo kiállítási honlapjától egy esztergomi képeskönyvön keresztül az Elvált Apák Érdekvédelmi Egyesületéig vezet az ív, s van itt magánlap, nagyvállalati Internet-kikötő vagy éppenséggel kis cég kis üzlete is.

Továbbra is kérjük olvasóinkat, hogy a www.ikalauz.hu oldalon keresztül regisztráltassák nálunk a Magyar Címtárban még nem szereplő honlapokat, ám ismételten jelezzük, hogy a beküldött címeket előbb cikkbe rendezzük, majd a megjelenés után tartjuk karban az online címtárat, mivelhogy a papírújság egyelőre fontosabbnak tűnik olvasóink számára, az online Internet Kalauz az előbbinek csak virtuális mása.

És még valami: mondtuk már, hogy e-mail címet ne küldjenek? Most hozzátesszük: lakáscímet se!

3. évezred - 21. század
www.ctv.es/USERS/tigerloto2001
4H-AD Kft. www.extra.hu/4H-AD
A Bizarr Oldal - Nyiss egy új ablakot a zene világára www.extra.hu/bizarrpages
A harmadik évezred munkamódszere
www.w-f-h.com
A Hungexpo Rt. Home Page-e (Vásárvárosi kiállítások az Interneten)
www.hungexpo.hu
A szerelem testközelből
www.sexysites.com/absolute/nyitva.html
Agykontroll www.inext.hu/agykontroll/
Aktuál Gipsz Kft. www.megaram.hu/~aktual
Aletta homepage members.wbs.net/homepages/s/w/e/sweety9021.html
Aliens Honlap www.extra.hu/manoo
Állatbarátok honlapja
www.nexus.hu/poczok
Almási Dániel
ural2.hszk.bme.hu/~ad002
Általános Segítők Közössége
www.piar.hu/katolink/cag/internet.htm
Amatőrcsillagászat, fotók, novellák, GeoCities FAQ magyarul
www.nexus.hu/arva-toth/
Andi Honlapja! - Csordás Andrea
www.nexus.hu/andi
Andi Honlapja! - Zsólyomi Andrea
www.nexus.hu/andika
Andrew's Celebs
www.angelfire.com/nc/AndrewsCelebs/
Angabi HomePage
www.szikszi.hu/~angabi/index.htm
Apáti Nagy Gábor HomePage
www.szikszi.hu/~angabi/index.htm
Atis web-lapja www.extra.hu/tata
ATXrealmS www.adam.hu/atx
AXION BBS honlapja
www.extra.hu/axionbbs
Az egészen jó hely (címváltozás)
strip-villas.porncity.net/111/main.html
Az Én Újságom www.extra.hu/heros
Az Esztergomi Képek
members.tripod.com/~esztergom

Az ideális, gyors és könnyű pénzkeresés
www.cyberthrill.com/cgi-bin/sponsor/number2/ricochet.cgi?Atti
Baliquez Madárpókhálója
www.angelfire.com/ok/birdpok
Bandze Bátyó oldala
www.angelfire.com/on/bandze
Banki Tata's 1st HomePage
www.geocities.com/Athens/Agean/6626
Barkács Bazár, Hódmezővásárhely, Rakonczai László www.extra.hu/raklaci/
Barrisol feszített álmennyezet
www.extra.hu/barrisol
BÁZIS Oktatási Iroda www.extra.hu/bazis/
Belkofu Kft. www.becem.hu/ml.org/fuvar
Beluga Búvárklub, ELTE ramet.elte.hu/beluga/
Beniamino Gigli www.extra.hu/csabi
Béradó '88 Kft. honlapja
www.extra.hu/berado
Berkes András festőművész
www.c3.hu/~titanic/berkes/
Bernad Roland Elektronikai Vállalkozás
www.titasz.hu/~bernad/roland
Bognár Attila László
www.budapest.hu/~bognara
Bóka Béla honlapja bbela.home.ml.org
Bolyongó Utazók és Utaztatók Információs Magazinja www.foltnet.hu/bolyongo
Brunata Hungary Fűtési Költségmegosztást Végző és Szolgáltató Kft. www.brunata.com
Budapest Skót Tánc Klub
www.vfmk.hu/zotyo/skot/
Budapest védett természeti értékei
www.budapest.hu/korny/term
Car Page - autós magazin
www.nexus.hu/carpage
Car-tour Utazási Iroda
www.foltnet.hu/cartour
Cdrippers \& Mp3
members.tripod.com/~CD_Future
Cee Jay /Tömbrájder/
www.elender.hu/~nyers
Chantal Divatstúdió www.extra.hu/chantal
CHEAT program (Papp Miklós honlapja)
www.nexus.hu/miky/index.htm

Compargo Kft. www.compargo.hu
Cool www.port.hu/vendeg/cool/
Cyberpunk Totó www.geocities.com/SunsetStrip/Underground/1635/toto.html
Csilla homepage-e, ami tele van jó dolgokkal! COOL www.nexus.hu/csilla
Csillapító hivatalos honlapja www.geocities.com/SunsetStrip/Underground/5989/
DaraBOSS Team - Darabos Péter és Miklós honlapja www.matav.hu/uzlet/darabos
DataSoft INGYENES web-tervezés (címváltozás) datasoft.netchicken.hu
DataSoft Magyarország - ingyenes szolgáltatások! www.nexus.hu/datasoft
Dél-Balatoni Természetvédelmi Csoport Honlapja www.biosys.net/dbtcs
Design.hu www.design.hu
Digitel 2002 Rt. www.digitel2002.hu/
DISCIMUS Üzleti Iskola www.discimus.hu
DJ slágerlista igényeseknek - soul, funky, acid, jazz, house, jungle, latin
www.elender.hu/~gartex/christian/top40
Dohi Commodore 64 Oldala
www.szabinet.hu/~hosza/c64/index.htm
Duna TV www.dunatv.hu
Editio Musica Budapest Zeneműkiadó Kft.
www.emb.hu/indexm.htm
Egenhoffer Norbert honlapja
www.nexus.hu/sky
Egy interaktív szakdolgozat: A magyar weblap-piac
www.bke.hu/~kosza/szakdolgozat.html
EHO - Erdély Honlap
www.sophia.jpte.hu/erdely
EL-CHIP Tűz és Vagyonvédelmi Kft.
el-net.elender.hu/partners/el-chip/elchip.htm
Életuntak Országos Szövetsége
www.nexus.hu/ltomi
Elvált Apák Érdekvédelmi Egyesülete
www.maxpages.com/apak
Emeletes baromságok
www.nexus.hu/dr_mila/
Enciklopédia Kiadó www.c3.hu/~encipubl/
Eötvös József Szakközépiskola Hódmezővásárhely
www.hod-eotvos.sulinet.hu
ERDÉRT FAHÁZ Kft.
www.matav.hu/uzlet/erdfahaz
Érzékelő Bt. - nyomás- és vízszintérzékelők
www.mufi.hu/~erzekelo
Esc Elektronikai, Számítástechnikai Kft.
www.deltav.hu/~esckft
Euraltours www.foltnet.hu/euraltours
Eyssen Krisztián Honlapja
www.extra.hu/eyssen/eyssen.html
FACES honlap www.nexus.hu/faces
Feczo HomePage - MP3+Metal\&Rock, tippek, hírek, érdekességek! feczo.base.org
Földi Judit, HG9MFY www.juci.ml.org
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár XIX/1
www.c3.hu/~fszekvt/
FreeSoft Kft. www.freesoft.hu
Freezer Homepage www.nexus.hu/freezer
FreshFabrik MenthaPage fabrik.mentha.hu
FreshFabrik Page www.geocities.com/SunsetStrip/Palms/3762/
Frigolux hűtőberendezések
www.pannonet.hu/frigolux
Führer Balázs www.nexus.hu/furi
Fűnyíró - lap a cannabis-kultúráról
www.adam.hu/~daniel/grass/funyiro.htm

Gabihonlap www.extra.hu/gabibaba
Gáspár és Fodor Bt. www.geocities.com/eureka/enterprises/5126
Gergely Bognar\'s Page
www.budapest.hu/~bognara/gede
Goldball '94 FC óvodás labdarúgó klub
www.geocities.com/Colosseum/Arena/5877/
Göbölyös Imre honlapja
www.nexus.hu/gobolyos
Graff Zoltán honlapja www.vfmk.hu/zotyo/
Grundfos - Online www.grundfos.hu
Guba Ferenc Zoltán
www.bigfoot.com/~fguba
Guest Team Kft. Rendezvénybiztosító Szolgálat www.netropolisz.net/guestteam
Guzsváry Szabolcs
www.nexus.hu/guzsvary
GYIK (Gyakran Intézett Kérdések)
www.jpte.hu/gyik
Győző honlapja www.nexus.hu/gyozo
Hallássérülteknek szóló internetes távkommunikációs honlap
www.mht.bme.hu/~simor
Hálószem neve Réz Péter
www.extra.hu/rezpeter
HEADBANGER HomePage (az Elendernél lévő már érvénytelen) www.headbanger.hu
Hellodoktor ingyenes orvos válaszol szolgáltatás www.foltnet.hu/hellodoktor
Hildebrand Krisztián, HA5XA
krisztian.hildebrand.net
Hildebrand Productions Videostúdió
Video.Hildebrand.Nu
Hipszki Péter honlapja
members.xoom.com/hpeter/index.htm
Hivatalos Nemtom Honlap
www.kgre.hu/~daniel
Hochdorfer Norbert Honlapja
www.nexus.hu/hochdorf
Horváth Ferenc
www.geocities.com/vienna/stasse/3046
Hősemberképző - neveld fel saját hősödet!
www.printerfair.hu/hosember/
Humorválogatás (Graff Zoltántól)
www.vfmk.hu/zotyo/humor/
Hunfalvy János Külkereskedelmi és Közgazdasági Szakközépiskola és Gimnázium www.hunfalvy.hu
Hungarian C64 Scenepage
c64.rulez.org/scenepage
Hungarian Cave Diving cave.integra.hu
IKARUS www.ikarus.hu
InfoKer Kisszövetkezet
www.vfmk.hu/infoker/
Internetes magazin a rallyról rally.hu
Jani HomePage
www.extra.hu/bones/index.html
Jitx orso.dfmk.hu/~jitx
Johnny web-oldala www.extra.hu/mdani
Juditka www.best4web.com/~juditka
Kanga www.extra.hu/kanga
Kanizsai-Nagy Zsuzsanna honlapja - Mottó \csak egy betűt tévedtem\: Béla helyett béna lettem www.extra.hu/kanizsa
Karsch Manfred - grafikus, festőművész
home.t-online.de/home/andreas-friedrich-k./makar.htm
Katarakta (versek)
members.tripod.com/~MacaX/
Katonat www.extra.hu/katonat
Kerti virágtartók www.extra.hu/4H-AD

pótkötet)

KFKI www.kfki.hu
Kinizsi Százas Teljesítménytúra
www.fsz.bme.hu/k100
Kiss Ferenc (Fecoshy) - Várdomb
www.nexus.hu/fecoshy
Kiss Győző Honlapja kgl..matav.hu
Kiss Jani honlapja www.extra.hu/bones
Klement Vilmos honlapja
www.extra.hu/klement/index.htm
KLTE Informatikai és Számítóközpont
www.cic.klte.hu
Kocsis Zoltán - Zoltán Kocsis Web Site
www.klassik.com/artists/kocsis/
Kofi Honlapja www.nexus.hu/kofi
Komel Kft. DTK Computer Márkabolt
www.komel.com
Kovács Balázs rádióamatőr honlapja
members.tripod.com/~ha3fna
Kuter Boy Hacker Site www.nexus.hu/kuter
Kutya Szövetség (havonta megjelenő kinológiai folyóirat)
www.infopen.hu/kutyaszovetseg/
LABEL ZERO underground support
labelzero.pganet.com
Lányi Róbert Attila honlapja
www.extra.hu/rlanyi/index.html
Lendvai Péter, HG9MCV Detox.73.Nu
LinAir Magyar Regionális Légitársaság
www.linair.hu
Lipnicki Gábor Mix Lapja
members.xoom.com/lipigab/html/lap1.htm
Locomotiv GT www.lgt.szemtanu.hu/
Lord Honlap www.extra.hu/lord
Magyar Angiológiai és Érsebészeti Társaság honlapja maet.home.ml.org
Magyar bélyeg users.skynet.be/sky75952/
Magyar Dávid
members.tripod.com/~magyardave
Magyar Frekivadász Honlap
members.xoom.com/tv2000/
Magyar radiohead oldal
www.extra.hu/radiohead
Magyar Természetbarát Szövetség
www.fsz.bme.hu/mtsz
Magyusz web-oldala
members.tripod.com/~magyartom
Majer Zoltán honlapja
www.geocities.com/Nashville/9699
Makkai Géza www.megaram.hu/~gezaboy
Makrai Péter - Kirándulás Erdélybe
www.geocities.com/TheTropics/Shores/8520/index_h.html
Marcipan homepage
www.hitsmaster.net/~juditka
MARLES Házak Kft. (készházak)
www.infornax.hu/~ferro/
Marso Kft. Gumiabroncs nagykereskedő
www.tiszanet.hu/marso
Meló Diák, Pécs www.dravanet.hu/melo-diak
MemoryPlus Professzionális Számítógépes Súgórendszer
www.memoryplus.szemtanu.hu/
Mentha www.mentha.hu
Mészáros Tibor www.nexus.hu/tiba
Mikinyuszi honlapja
mgszki1.kaposvar.pate.hu/miki/
Mix Lap
members.xoom.com/lipigab/html/lap1.htm
Moll Csaba Benedek Honlapja
larix.efe.hu/~bmoll/
Mo-Net Kft. www.monet.hu

Monitor Társadalomkutató Intézet és Módszertani Központ www.monitor-tki.hu
MontanaTrans Main Page
www.extra.hu/montanatrans
Morpheus honlapja
www.nexus.hu/morpheus
Mosolygó Róbert /RoboGó/ első homepage-e
www.extra.hu/robogo
MotoSpektrum Kft., autóápolási termékek impotőre és forgalmazója
www.extra/motospektrum/main.html
MrSoft Oktatási és Kereskedelmi Kft.
www.mrsoft.hu
Műcsarnok www.mucsarnok.hu/
Műszertechnika-Computer Rt.
www.mtcomp.hu
Nádházy György honlapja
www.lauder.hu/~nathas
NetChicken MAG Online magazin
mag.netchicken.hu
NIKECELL Kft. www.sednet.hu/nikecell
Oczy Honlapja - Juss el érdekes helyekre
www.extra.hu/oczy
Orbis autóvillamosság
www.megaram.hu~orbanvil
Orvosi rendelés (dr. Princz János háziorvos, Pécs) private.freepage.de/dr_princz
Oxygen keresőrendszer www.o2.hu
Padi www.nexus.hu/padi
Palásty István www.extra.hu/palasty/
Para dolgok tárháza
www.vfmk.hu/zotyo/para/
PC Shop Számítástechnikai Szaküzletek
www.pcshop.hu/index.html
Peter Makrai - Hungary www.geocities.com/TheTropics/Shores/8520/hungary.html
Peter Makrai - Trip to Transylvania
www.geocities.com/TheTropics/Shores/8520
Petőfi Sándor Közgazdasági Szakközépiskola és Gimnázium www.petofi-kozg.sulinet.hu
Pictures of galaxies
www.extra.hu/astrojan/index.htm
Pimpoapo villája members.tripod.com/~Pimpoapo/Pimpoapo.html
Piremon Nyíregyháza www.c3.hu/~piremon
Planet Comp Kft. honlapja
www.szabinet.hu/~planet
Pogácsa Honlap (Nyíregyháza-Varsó) www.atm.com.pl/COM/micromedia/pogacsa.htm
Pőcze Balázs (alias Pándy András) homepage
www.nexus.hu/bpocze/homepage.html
Princz János dr. private.freepage.de/princz
PROTEC - Bioptron, RTG filmelőhívó
www.datanet.hu/protec/
Protestáns Teológiai Intézet - Kolozsvár
proteo.soroscj.ro/
Quality Consulting Ltd. (SAP R/3 Consulting Partner) www.quality.hu/
Radio Systems Kft. www.radiosys.hu
RAKO Gumióvszer http//RAKO.netchicken.hu
RASZi HonLapja members.xoom.com/RASZi
Reggae történeti áttekintés www.geocities.com/SunsetStrip/Underground/1635/reggae.html
Regnum Marianum www.piar.hu/regnum/
Riba Család Homepage www.extra.hu/riba/
RoBIT Bt. információk www.robitbt.hu/
Rock Gyémántok webzine www.geocities.com/SunsetStrip/Underground/4497
Roxy Rádió www.roxyradio.com
RUND und SPITZ Kereskedelmi és Szolgáltató BT. www.angelfire.com/biz/RundUndSpitz
Selmeci és Társa Épülettervező Betéti Társaság www.extra.hu/stbt
Skribek lépcső www.angelfire.com/il/lepcso
Solymári Zsolt honlapja (Visual Basic, Exel, reklámfilmek, autóápolás stb.)
www.nexus.hu/solyo/

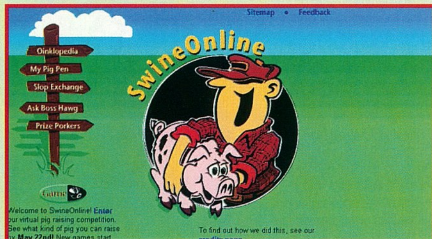
Somlai Gábor www.nexus.hu/g_somlai
Somogyi Sándor Honlapja
members.xoom.com/somahome/index.html
Sony Playstation Crack chip
www.angelfire.com/ak/crackpsx
Sweet Page www.nexus.hu/epeter
Szabó Balázs honlapja www.nexus.hu/nyroca
Szabó Gergő web-lapja (Husi)
agy.reak.bme.hu/'Szabo_g/
Számadó ügyviteli rendszer honlapja
www.szamado.hu
Számker Bt., számítástechnikai oktatás, szoftverkészítés, honlap-készítés
www.szamker.hu
Széchenyi István Közgazdasági Szakközépiskola (Hatvan) 195.199.17.1
Szecsődi Róbert oldala
mozinet.veszprem.hu/~szecsodi
Szegedi Spice Girls honlap www.zenon.eunet.hu/home/websajto/sg/index.htm
SzemTanú www.szemtanu.hu/
Szerelemszámláló www.design.hu/love
Szexis harisnyás női lábak
www.nexus.hu/adamko/
Sziget Kulturális Szervezőiroda
www.mentha.hu
Tanka Péter honlapja ludens.elte.hu/~hanzi
Tatai Cserép Rt. www.tcs.matav.hu
TEKNOCOLOR KFT. www.teknocolor.hu
Teljesítménytúrázók Társasága (módosítás)
www.fsz.bme.hu/ttt
Terrakotta-géniusz Mérnökiroda Bt.
www.extra.hu/Terrakotta Mérnökiroda
Testépítés - Scitec táplálék-kiegészítők
www.geocities.com/HotSprings/Spa/4847
TextLib - integrált könyvtári rendszer
www.vfmk.hu/textlib/
The Mercedes-Benz SL Homepage
www.geocities.com/MotorCity/Downs/7133
The Smallest Depeche Mode page!
members.tripod.com/~bigmode/index.html
Tom-System (Máriás Tamás honlapja)
www.nexus.hu/tom-system/
Tomy Midi Studio www.extra.hu/tomimidi
Toya szimulátor oldala www.extra.hu/toya
Történelemtanárok Egylete
www.tte.szemtanu.hu/
Történelmi pillanat!
www.piar.hu/katolink/cag/hully-gu.htm
Trexy web-oldala www.nexus.hu/dj_tx
Tura honlapja - a község története, képek a falu életéből, turai képeslapok travel.to/tura
UniOffice Rendszerház www.unioffice.hu
Utazási Irodák Adatbázisa www.foltnet.hu
Üdvözlet Egerből! www.extra.hu/almasi
Varanka Zoltán honlap
www.extra.hu/zvaranka/
Vectra Kft. Hewlett-Packard szakáruház, online rendelés www.vectra.hu
Versek, novellák, ingyen CD-k, hack, BOOSTER, #Babalany
members.tripod.com/~video_page/
Vitorlázás az Adrián
business.matav.hu/uzlet/allegori
Vörös Ottó Tamás honlapja
tlti.tokem.fi/~ovoros
W.h.y. Soft 195.199.18.65/whysoft
Web Design www.isys.hu
WebBusiness Internetes Üzleti Információs Adatbank - Ahol az ajánlatból üzlet lesz!
webbusiness.webtime.net
Wéber & Drávay Vízi túrák
www.extrnet.hu/vizitura/
Webford Bt. www.webford.com
Winamp SKIN-ek, viccek és még sok minden érdekes www.nexus.hu/hgm/index.html
Y-akták Magazin www.agria.hu/y-aktak/

ÁLLATI

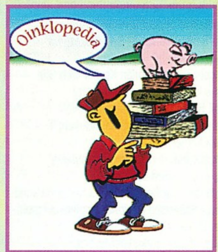
Virtuális kocafarm

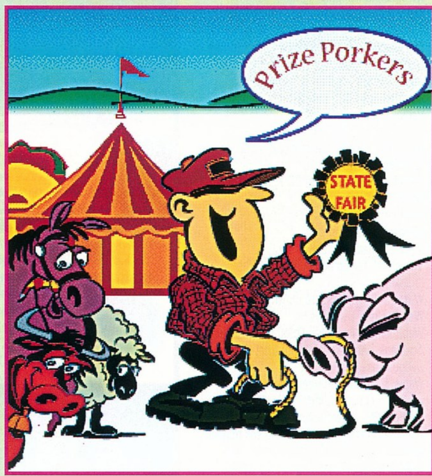
(Swine Online)

www.swineonline.com

Itt és most leszögezném, hogy egyáltalán nem szimpatizálok semmilyen virtuális állatkával, tamagochival és más hi-tech szörnyszülöttel, de a Swine Online mégis majdnem levett a lábamról. A játék keretében ugyanis egy malacot kell 5 nap alatt minél nagyobbra hizlalni. Ehhez három területen – malactáplálás, pénzügy és szerencse – kell jeleskedni. A ránk bízott malac természetesen ugyanúgy viselkedik, mint az igazi; sétál, eszik, alszik, néha belehemperedik a sárba, és persze gusztustalanul röfög, ha valami baja van (viszont a szagát szerencsére nem érezzük...). Az egész olyan kedvesen undorító, hogy az ember egy csapásra beleszeret a malacába, és ha van ideje, persze gondozza is. No de ne szaladjunk ennyire előre, lássuk, hogyan válhatunk kocatulajdonossá. Először is adjuk meg igazi- és „farmernevünket", a malac nevét, majd e-mail címünket (ez nagyon fontos), valamint az időzónát (így a koca életritmusa is hozzánk igazodik). Ezt követően kapunk némi „pigdollárt", majd kezdődhet a hizlalási verseny. Mindjárt az elején érdemes ellátogatni a disznótápüzletbe, ott vehetünk gabonát, snacket, valamint almát és zöldséget. Persze a játék nemcsak abból áll, hogy megállás nélkül nyomjuk a malacba a kaját. Ahhoz, hogy a koca kiegyensúlyozott legyen, és szépen fejlődjön, játszani is kell vele, például teket vagy kosárlabdát. Ha pedig kellőképpen megetettük és elszórakoztattuk, akkor visszavonul a disznóólba, ahonnan csak hívásunkra vagy zabálni jön elő. Ezt persze napjában többször meg kell csinálni, különben e-mailben olyanokat üzen, hogy „Már nagyon éhes vagyok, remélem, hamarosan megetetsz!", illetve „Enni akarok, különben elpusztulok!". Ha sokáig nem adunk neki enni, akkor egyre durvábbá és követelőzőbbé válik. Végül másfél napig tartó koplalás után (legalábbis nekem ennyi kellett hozzá) a következő e-mail érkezik: „Ko-Ko farmer, sajnálattal közöljük, hogy Koca nevű malaca jobblétre szenderült. Fogadja őszinte részvétünk!". Ha a kedves olvasó nem akar így járni, naponta legalább egyszer nézze meg a malacát, beszéljen más gazdákkal, hátha segítenek, és rendszeresen olvassa a Disznó Tanászat, valamint a Kocabánásmód című rovatokat.

BŐRÖND

Fenéktúra...

(Tour de Butt)

www.teleport.com/~pulver/tour.html

Talán meglepő, de a „szent szar!" felkiáltással induló oldal nem a szexről szól. Gyönyörű tájakat láthatunk, ha megállunk ennél a hálószemnél. Akkor honnan a furcsa név? Hát onnan, hogy minden egyes fotón ott virít valahol egy csupasz fenék. Mielőtt férfiolvasóink nagyon fellelkesülnének, közöljük, hogy nem női, hanem férfihátsókat láthatunk (persze van, akinek épp ez fog tetszeni...). Talán vitatható, hogy mennyire esztétikus a Mojave folyó feletti naplementét ilyen körítéssel látni, az emancipáció lelkes hívei azonban biztosan nem találnának benne semmi kivetnivalót. Felteszem, hogy amenyiben ez a naturista természetjáró-mozgalom kicsit több követőre tenne szert, sok olyan – otthonában feneket növesztő – kocaturista is felkerekedne, aki eddig sohasem tette. Ehhez persze még az is kellene, hogy a csinosabb hölgyek bejelentsék, mikor és hol „természetjárnak"...

Virtuális észak

(Virtual North's 3D Parlor)

www.virtualnorth.com/vn3dgallery.html

Mielőtt fél órát tekergetnénk monitorunk beállító gombjait, átállítanánk a Netscape és a desktop színeit, majd négyszer megtörölnénk a szemüvegünket, végezetül közölve, hogy ennek az oldalnak a színeivel valami baj van, eláruljuk, hogy ezek itt háromdimenziós képek. Mutattunk már be hasonló oldalakat, de azok autosztereogramok voltak, amelyeknél csak a szemünkkel kellett idétlen helyekre fókuszálni. Most olyan 3D-s szemüvegre lesz szükségünk, amelynek az egyik üvege (olcsóbb esetén műanyagja) piros, a másik pedig zöld, kék vagy valami hasonló. Az oldal címe Virtually There, ami nagyjából annyit tesz, hogy virtuálisan ott lenni. És valóban: megfelelő optikával nézve a képek „besüppednek" a monitor képernyőjének síkja mögé, így még az egérpointer is mintha a táj felett lebegne. A fotók egyébként Amerika északi részén készültek, részben repülőgépről. Egyéként a virtuális világban az sem baj, ha az egetverő magasságban már-már úgy érezzük, mindjárt alázuhanunk, viszont ha a gyomrunk is felkavarodik, az eredmény már csöppet sem nevezhető virtuálisnak...

Vadvízi gumizás

(Maria's Tubing the Salt River Homepage)

www.public.asu.edu/~simona/tubehome.html

Szánt szándékkal fordítottuk le a címet ilyen idétlenül, ugyanis arra, amit ezen az oldalon művelnek, még nincs megfelelő magyar szó. A vadvízi gumizás – akkor mostantól nevezzük így – arról szól, hogy néhány ráérő ember felfúj valami nagy kereket, illetve kerékbelsőt, aztán kinevezi csónaknak. Felettébb jó szórakozás, és nem is fárasztó, ugyanis szokás szerint nem eveznek, csak lecsorognak a folyón. Egy ilyen kirándulás ára – ha véletlenül nem lenne otthon elfekvő Zetorunk, amiből kiszerelhetnénk a kereket – még magyar viszonylatban sem sok, kétezer forint alatt van (dollárban), bár az is igaz, hogy ki kell érte menni Amerikába. Talán érdemes lenne itthon is nyitni efféle kölcsönzőket, hiszen nem kell ahhoz nyugatra menni, hogy a víz közelségét, a folyó megnyugtató sodrását élvezhessük. Ezek a kis lecsorgások nem csak a túrák résztvevői számára kellemesek, hanem azok számára is szívderítő látványt nyújtanak, akik ezekben a furcsa vízi járművekben gyönyörködnek – vagy netán a rajtuk elfekvő, napfürdőző hölgyekben, akik mondjuk gumibelsőből készült ruhában süttetik magukat, mert mint nemrég megtudtuk, már ilyen is létezik...

SALT RIVER RECREATION
IT'S TIME AGAIN FOR
ARIZONA'S FLOATING PICNIC!
STARTS HERE

EGÉSZSÉG

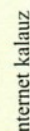
Migrén Információs Központ

(The Migraine Resource Center)

www.migrainehelp.com

Mi is pontosan a migrén, és mi lehet az okozója? – többek között ezekre a kérdésekre is választ kapunk, ha ellátogatunk a Migrén Információs Központba. Itt mindjárt megtudhatjuk, hogy a migrén nem keverendő össze egy „hétköznapi" fejfájással, hiszen annál sokkal több kellemetlen tünettel jár. Bizonyos esetekben például még az is előfordul, hogy a beteg gyomorfájásra panaszkodik, valamint a fényre, illetve a hangokra is érzékenyen reagál. A migrén egyébként tipikusan női betegség, legalábbis a felmérések szerint a páciensek 75 százaléka nő (ez némiképp vigasztalhatja azokat, akik sokszor hallják a „ma ne, drágám, úgy fáj a fejem!" mondatot). Szintén érdekes, hogy a betegség örökölhető, hiszen az esetek 70 százalékában a családtagok közül mások is hasonló tünetekre panaszkodnak. Persze a migrén leküzdhető, ezért forduljunk mielőbb orvoshoz, ahogy arra itt is felhívják a figyelmünket.

Those who suffer from migraine headaches know how painful, debilitating, and isolating they can be. The good news is now there is more information available about migraine than ever before, as well as promising treatment programs that may help you.

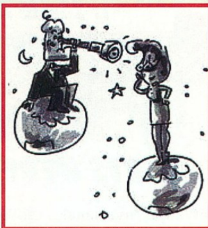

ÉJSZAKA

Nők a Mellkúron, férfiak a Pénuszon

(Women From Bras, Men From Penus)

www.brasandpenus.com

Mielőtt beszámolnánk a fenti kikötőben szerzett „élményeinkről", megkérjük érzékenyebb és ifjabb olvasóinkat, hogy ugorják át ezt a pár sort! Hogy miért? Például mert ez a hálószemet teljes egészében a „Nők a Merkúrról, férfiak a Vénuszról" című könyv paródiájának szentelték, ami természetesen eredetileg papíron jelent meg. Az itt található anyagok közül a legszórakoztatóbbak azok a könyvből vett idézetek, amelyek megkönnyíteni szándékoznak a férfiak és a nők közötti kommunikációs különbségek áthidalását. Ez igen jól hangzik, de nek tartjuk: „Hú, sajnálom, hogy nagyapád meghalt, de amikor lehajoltál a koporsóhoz, hogy egy búcsúpuszit adj neki, nem bírtam nem észrevenni, milyen feszes a feneked!" Persze a nőknek is ad hasznos tanácsokat a könyv. Elsősorban arról,

Typical Penusian

Typical Brasserian

inkább nézzünk meg néhányat a nagy igazságok közül. Például mit mondanak Pénusz lakói, amikor a nők beszélnek: „Aha. Ja. Tényleg? Érdekes. Ühüm... Nahát!" Amit pedig gondolnak: „Mikor utoljára ilyen szájat láttam, horog volt benne." Tanácsként jegyezzük meg, hogy egy nőnek mindig éreznie kell, szexi- hogyan alakítsák át mondandóikat. Célszerű például azt mondani: „elvinnél moziba a héten?" Nem pedig így fogalmazni: „be tudnád bizonyítani, hogy nem ragadtál bele a fotelba, és hogy emlékszel még annyira a vezetésre, hogy ne adj isten elvigyél egy filmre? Mondjuk olyanra, amiben nem játszik Pamela Anderson..."

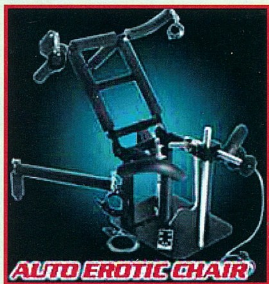

Elektromos „szimulátorok"

(Paradise Electro Stimulation)

www.peselectro.com

Bizonyára olvasóink is olvastak már cikkeket vagy hallottak pletykákat arról, hogy talán eljön majd egyszer a virtuális szerelem ideje, amikor az emberek a Hálózaton keresztül, különféle kesztyűkkel és egyéb szerkentyűkkel tudnak majd szerelmeskedni. A dolog elég rémisztőnek tűnhet, mindamellett valószínűleg senki sem gondolja igazán komolyan. Ezért is meglepő ez az oldal, ahol – bár nem a Neten keresztül történik az irányítás – mindenfajta elektromos bizgentyűket árulnak. Ha valaki kicsit továbbfűzi a gondolatot, rájöhet, hogy esetleg ráköti számítógépe valamelyik portjára a kapcsolókat, és... Az bizonyos, hogy itt különösen vigyázni kell a programozási hibákkal, és egyes operációs rendszerek béta-verzióival, mert ha végtelen ciklusba kerül a gép, nem biztos, hogy megérjük a service pack kibocsátását. Egyébként érdemes úgy is megnézni ezeket a szerkezeteket, hogy nem olvassuk el, mire valók. Annyi pecek meg szíj, zsinór és tekerő van rajtuk, hogy egészen zavarba jön tőle az ember. Kedves olvasóink figyelmét külön felhívjuk arra a fogorvosi székre emlékeztető valamire, amit „auto erotic chairnek", vagyis „önerotikus széknek" neveznek az alkotók. Egyszerűen hatalmas!

Boudoir Noir Magazin

(Leather Fetish Consensual SM Magazine)

www.boudoir-noir.com

Rengeteg szado-mazo és fetisiszta homepage található a Neten. Hogy ez azért van-e, mert ennyire nagy rá az igény, vagy egyszerűen csak azért, mert az emberek szégyellik ilyenfajta vágyaikat, és a web anonimitása kedvező nekik, nem tudjuk. Mindenesetre a Boudoir Noir nem annyira anonim, ez egy igényes, havonta megjelenő magazin, szolgáltatás és hálószem egyben. Lehet náluk hirdetéseket feladni, feliratkozni a levelezési listájukra és a többi. Innen nyílik egy érdekes link azoknak, akik csak „most kezdik az ipart", tele mindenféle jó tanáccsal: kit, hol, mivel, mennyiért. Szokás szerint némi havidíjért cserébe képgyűjteményüket is látogathatjuk, illetve igénybe vehetjük egy-két professzionális domina szolgáltatásait. Akik már profik a témában, társakra lelhetnek itt, és mindenféle „játékokat" rendelhetnek (például lószőrostort és egyéb fenyítőeszközöket...).

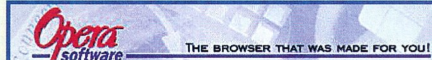
GÉPÜNK TÁPLÁLÉKA

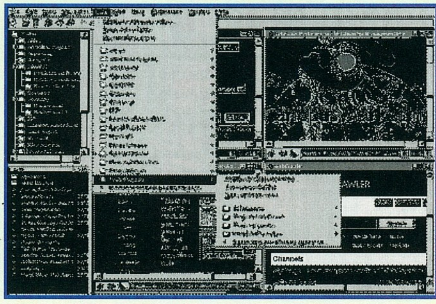
Ária, ezúttal a gépből...

(Opera–The Browser that was Made for You)

www.operasoftware.com

Nagy a pangás a böngésző-piacon, vélhetjük, ha a „két nagy" újabb és újabb verzióira szűkítjük a „browser-market" definícióját. Pedig ez nem igaz. Ezen a területen néha kisebb cégek is előrukkolnak érdekes megoldásokkal. Ilyen például a címben említett Opera is, amely az azonos nevű norvég cég díjnyertes terméke. Egész pontosan a PC User magazin shareware-díját nyerte el 1998 májusában. Shareware, vagyis legálisan legfeljebb 30 napig használhatjuk, utána pedig illenék lerónunk a 35 dolláros díjat (diákoknak csak a felét). Ha ezt összevetjük az ingyenes böngészőkkel, akkor ugye meglel-tük a program első hibáját, amely szerintem az egyetlennek bizonyul. Ebben a termékben ugyanis minden benne van, amit az eddigiekből hiányolhattunk. Például ha egy olyan oldalt nézegettünk, amelyik nem fért el a képernyőn, akkor más böngészőknél egyetlen választásunk a lapozgatás volt. Most azonban más lehetőség is kínálkozik, nevezetesen kicsinyíthetjük az oldal tartalmát, ha pedig esetleg a kisbetűk olvasásával támadna problémánk, akkor az eredeti mérethez képest akár tízszeres nagyítást is kaphatunk. A másik nagy újítás a ablakok kezelése. Az Operánál ugyanis az összes megnyitott lap egyetlen keretrendszerben foglal helyet, ezeket váltogathatjuk, „kaszkádosíthatjuk", vagy akár arra is utasíthat juk, hogy az aktuális ablakról másolat készüljön (ez különösen akkor hasznos, ha egy oldalról több irányba is szeretnénk egyszerre indulni). A beállítások is bővültek néhány apróséggal, a cache mérete külön változtatható a képekhez és a HTML-dokumentumokhoz, kérhetjük új ablak nyitását minden kattintáshoz, hogy az eseményekhez (hiba, letöltés kész stb.) választható hangokat ne is említsük. Űrlapok kitöltésénél nyújthat segítséget a gombnyomásra beíródó, általunk előre megadott név, telefonszám, e-mail cím. Még egy érdekesség: a titkosítások során akár 128 bites RSA-t is tud alkalmazni, ami az Államokból importálva ugye hadicikk lenne, de szerencsére az Opera Norvégiából származik. Ha nem is döntünk a program megvásárlása mellett, egy misét azért megér, hisz ki tudja, lehet hogy az Explorer vagy a Communicator következő verziójában felfedezzük valamely vonását.

Fájlokat nekem ízibe!

(Transsoft's FTP Control)

www.transsoft.com

Reméljük, az FTP kifejezés egyetlen szörfösnek sem ismeretlen. Ha mégis így lenne, akkor röviden bemutatva ez egy olyan protokoll, amely fájlok átvitelére szolgál. Az ftp site-ok nem grafikusak, nem tudunk rajtuk játszani, képeket nézegetni, mindössze egy dolgot tehetünk, fájlokat (azon belül leginkább programokat) tölthetünk le, méghozzá dögivel. A probléma csak az, hogy egy grafikus felülethez szokott felhasználó (tisztelet a kivételnek) nemigen tud mit kezdeni egy programmal, amibe utasításokat kell bepötyögni, és még „vissza" gomb sincs rajta. Ezen segít az FTP Control, ami olyan felületet kínál, mintha a Win95 böngészőjét, az ftp-programot és a Norton Commandert klónozták volna. Szerencsére a „gyerek" csak a legjobb tulajdonságokat örökölte szüleitől. Az összes gépelnivaló az oldal címére és esetleg a belépési kódra redukálódik. Ezek után látjuk a távoli gép könyvtárstruktúráját, és a „fogd és vidd" technikával már másolhatunk is. Több fájl esetén használhatunk kosarat: kiválogatjuk, amire szükségünk van, betesszük a kosárba, és ha befejeztük, kezdődhet a letöltés (tisztára olyan, mint az ABC-ben...). Akik nem akarnak a gép mellett ülni a letöltés során, azok számára a program előre meghatározott időpontban elvégzi az összes felsorolt tevékenységet, és még az esetleges modemes kapcsolatot is bontja. Hm, ez az éjszakai telefonkedvezmény idején nem rossz tulajdonság...

Még egy browser, ezúttal kicsiknek

(HexaBit Junior – The Web Browser Designed for Kids)

www.hexabit.com/junior/download/download.html

Még egy böngészőről tennénk említést, ha másért nem, legalább az összehasonlítás kedvéért. Erről a programról ugyanis nem lehet elmondani, hogy gyönyörű lenne vagy óriási újdonságokat tartalmazna, épp ellenkezőleg. Úgy van kialakítva, hogy még egy hétéves gyerek is elboldoguljon a kezelésével. Egyáltalán semmilyen beállítási lehetőséggel nem rendelkezik, minden indításnál a HexaBit cég által direkt erre a célra fenntartott oldallal nyit, ahonnan többek között a Walt Disney filmstúdióhoz és más, tíz év alattiak számára fenntartott oldalakra juthat a gyerek. Azért legalább arra mód van, hogy egy címet begépeljünk. Ami igazán hiányzik ahhoz, hogy tényleg a gyerekeké legyen, az a látogatható oldalak szűrése. Talán mondani sem kell, itt azokra gondolunk, amelyekről az Éjszaka rovatban is gyakran szó esik. A programnak egyik igen nagy hibája, hogy nem képes tökéletesen futtatni a Javascriptet, amit pont ezeken a lapokon használnak előszeretettel. Említésre méltó lehet a program mérete, ami még a 300 kilobájtot sem éri el – ezt ugye nem sok böngésző mondhatja el magáról.

GYEREKSZOBA

Virtuális megálló gyerekeknek

(Childrens Stopping Ground)

www.oink.demon.co.uk/kids.htm

(Children's BBC)

www.bbc.co.uk/childrens

Nemegyszer elhangzott már az Internet ellenzőinek szájából különböző hivatalos és nem hivatalos fórumokon az a vád, hogy gyakorlatilag nincs elég honlap, ami kimondottan gyerekekről és gyerekeknek készült. Az iménti kijelentés megítélését inkább a szakemberekre bíznám, de az bizony tény, hogy sajnos általában a homepage-ek túlnyomó többségére inkább a profitorientáltság jellemző. Természetesen azért nem kell elkeseredni, mert bőven van még hova szörfözniük csemetéinknek, ha megunták a matchboxozást, és inkább valami „digitális csemegére" támad kedvük. Erre kitűnő példa a Childrens Stopping Ground. A lap készítői mindjárt az első oldalon tudatják velünk álszerény véleményüket, miszerint nem ez lesz a legizgalmasabb hely. Ez azért ne rettentsen el senkit, mert az egyszerű külcsín mögött egy igen nagy odafigyeléssel megépített „gyereksarok" található. A témakörök igen széles skálán mozognak, ezzel is elősegítve azt, hogy senki ne unja meg egyhamar. Az állattartástól kezdve az űrhajózáson át a levelezőpartner-listáig szinte mindenről szó esik. A link-page-en található egy hivatkozás az angol „királyi" televízió Childrens BBC című oldalára. Ez inkább azoknak lehet izgalmas, akik szokták nézni a BBC vasárnap délelőtti gyerekshow-ját.

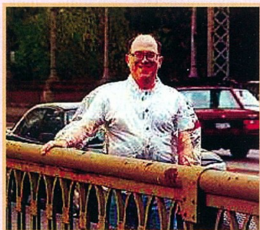
HIÚSÁG VÁSÁRA

„Plasztik" divat

(Clear Plastic Fashions)

clearplastic.com

Még mindig nagy divatja van a műanyag kabátoknak, táskáknak és egyéb „művi" hóbelevancoknak. Sajnos az áruk ennek megfelelően elég magas, és bizony, aki házilag akar ilyesmit készíteni, hamar rájön, hogy hagyományos varrógéppel ez szinte lehetetlen feladat. Azért ne essünk teljesen kétségbe, hiszen a varráson kívül több módszer is létezik a műanyag összeillesztéséhez. Ilyen például a ragasztás, ami akár ragasztószalag segítségével is elvégezhető. A fenti oldalon ezek a technikák mind részletesen le vannak írva, úgyhogy még egy kezdő is bátran nekieshet férjura ragasztókészletének. A szabásminta megtervezésén sem kell sokat rágódni, hiszen itt még erre is gondoltak. Sőt a plasztikszabász be is mutatja

hóbortos hobbijának eredményeit! Bár nem biztos, hogy a bolti esőkabátnál jobb és szebb eredményt kapunk, de így is érdekes időtöltés lehet (különösen esős napokon, amikor a szigetelőszalaggal ragasztott köpönyeg beázik...). Engedje hát szabadon fantáziáját! Gondoljon például arra, hogy egy áttetsző műanyag ruha alá milyen „Sejtetősen lehet felöltözni! (Ha pedig férfiként aggódunk, hogy milyen ruhában hódíthatunk, ne feledjük, hogy egy fügefalevélnyi plasztikártya – VISA, AMEX, Mastercard – kiválóan öltöztet...)

Tavaszi ajánlat a L'Orealtól

(L'Oreal Cosmetics – Spring 1998)

lorealcosmetics.com/index.html

L'ORÉAL PARIS
with Milla Jovovich...
SPRING 1998
FEATURES
MAKE-UP ALERT
IT'S REALLY HUE
L'ORÉAL LINE UP
LET'S GET PURSE-ONAL
FREQUENTLY ASKED QUESTIONS
STYLE REPORT META MORPHOSIS
SPRING COLLECTION 1998

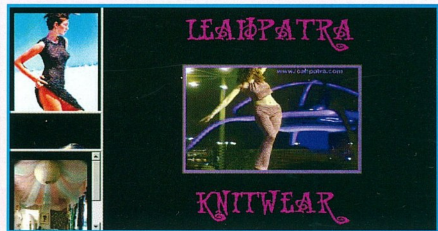
A kozmetikai cégek nap mint nap újabb kenceficékkel hozakodnak elő. Itt vannak például a hajfestékek, minden színárnyalatban és árkategóriában (ezzel kapcsolatban mindjárt megjegyezném, hogy „a legdrágább a legjobb" nem minden esetben tükrözi a valóságot). Ha valaki nehezen szánná rá magát, hogy hajszínt változtasson, elsőre inkább csak a kimosható színezőket próbálja ki, ezek nem roncsolják a haj szerkezetét (és ráadásul olcsóbbak). Természetesen, ha világosítani akarjuk eredeti hajszínünket, akkor radikálisabb anyaghoz kell folyamodnunk: a festékhez, ami ammóniát és hidrogén-peroxidot tartalmaz, és így nem tartozik a

legkíméletesebb megoldások közé. Azonban az új generációs szupertermékek – annak érdekében, hogy minél kevesebb gondot jelentsen hajkoronánk kezelése, illetve színének esetleges megváltoztatása – egyre inkább a növényi anyagokat használják alapanyagként. Forgalomba hoztak ún. tartós színezőket is, ezek ugyan nem igazán világosítanak, de fedőképességük kiváló, és ami fontos, fantáziaszínekben is kaphatók, s szintén nem tartalmaznak ammóniát. Ha már festéssel „szárítjuk" hajunkat, hogy ne tűnjön fénytelennek és erőtlennek, a kozmetikai ipar különféle balzsamokat is kifejlesztett. Ebbe a kategóriába főképp olyan termékek tartoznak, amelyek heti-havi kúraként mint hajpakolás, illetve mosás után mint öblítő balzsam használhatók. Érdemes eljátszadozni a gondolattal: hogyan is néznénk ki valami más hajszínnel? Az ábránd megvalósítása csak rajtunkmúlik, bátorságunkon és nem utolsósorban pénztárcánkon. Egy kis kedvcsinálónak ajánlom a fenti linket, ahol a legdivatosabb hajszínek és frizurák mellett kozmetikai újdonságokkal is megismerkedhetünk.

Kötött cuccok

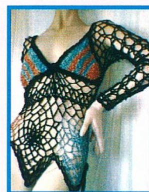
(Leahpatra – Kittwear)

www.leahpatra.com

A kötött holmik megint divatba jöttek. Újra hódítanak a horgolt pulóverek, a kézzel és géppel kötött, esetleg patchwork-szerű felsőrészek (topok), nadrágok és szoknyák. A régi – remélhetőleg nem szúette – holmikat újra elő lehet kapni a bőröndökből, ezek nagy része az idén ősszel egyáltalán nem fog majd ósdinak tűnni. Ami fontos, hogy a kelme legyen könnyed, valamelyest sejtesse a női vonalakat, finoman kihangsúlyozva az előnyösebb formákat. Nem meglepő, hogy a fiatalok körében inkább a fémszínű fonalak a kedveltebbek. Talán a kézimunkázás is újra hódítani fog a hölgyek körében. Kötni tévénézés közben is lehet, akár olvasás mellett, vagy amíg fő az ebéd (hacsak addig nem lesz minden nő emancipált...). A monoton, de érdekes munka ugyanis kikapcsolja az embert, így nyugtató hatású. Nem beszélve arról, hogy egy jól sikerült darabot a hölgyek milyen büszkén viselnek.

Divattrendek

(Fashion trends)

www.iqvc.com/msahtml/msaaisgenfashiontrends.html

Az idei mottó a divatban: „mindent a szemnek", vagyis elő a női bájakkal (ez igen jó hír)! Bátran mutassuk meg, hogy nők vagyunk! A legmenőbb cuccok, mint például a szokásosnál jóval mélyebb dekoltázsú topok, a muszlinblúzok, amelyeken át a melltartó vonala finoman áttetszik, valamint a testre simuló düftinnadrágok és miniszoknyák mind a férfiak körében hamarosan népszerű jelmondat jegyében készültek. Hódít a barna, de a nyár közeledtével inkább a világosabb árnyalatok kerülnek előtérbe (és fokozatosan le...). A régi fekete szoknyák is kiválóan kombinálhatók egy-egy rafinált, tarka felsővel. Egyesek szerint az idei tavasz és nyár óriási slágere lesz még a fekete-fehér párosítás mindenféle kombinációban. Egyszerű, mégis kifejező. Persze ruhaválasztáskor nem kevésbé fontos, hogy az új modell kényelmes és előnyös legyen. Akik tavaly megvették az óriástalpú cipőt, azoknak viszont elég kellemetlen lehet, hogy idén már kevésbé számít divatosnak, mint inkább mulatságosnak (igaz, egy másik hálószem pont az ellenkezőjéről próbált meggyőzni bennünket...). A magas sarok, mondhatni, örök divat, de csakis nőies kivitelben! Sokat javíthat a lábon egy jól megválasztott cipő, ám vásárláskor mindenképp gondoljunk arra, hogy bírunk-e majd benne járni akár egy egész napon át, mert idővel még rengeteg kellemetlenség adódhat abból, ha csak azért vesszük meg, mert „menő"...

JÁTSZÓHÁZ

ShockWave-játékok

(Shockwave Games)

www.poprocket.com/shockwave/

(Alien Invasion)

www.LooseJocks.com/littlealien/

(Buzz Beamer)

www.pathfinder.com/SIFK/halloween/buzzgame/index.htm

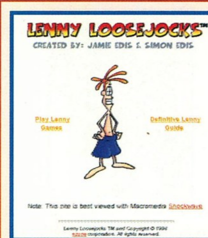
(Buzz's Book Adventure)

www.crownbooks.com/kidsGame.html

(Slamboni)

www.pathfinder.com/SIFK/games/slamboni/slamboni2.html

A múlt hónapban „megemlékeztünk" a Macromedia cég által fejlesztett ShockWave-ről, amely „plug-inként" csatlakozik böngészőprogramunkhoz (a program tehát nem hivatalos része a browsereknek, viszont ha letöltjük, akkor szükség esetén megjelenik, mintha mindig is

szerves része lett volna a Netscape-nek vagy az Internet Explorernek). A Shockrave hivatalos web-site-ja után most inkább elkanyarodtunk az eredet anyacég virtuális otthonától, és mások által kreált internetes játékokat kerestünk. Szerencsére kutatásunkat hamar siker koronázta. Nem is gondolná az ember, hogy hányan próbálkoznak – több-kevesebb sikerrel – ilyen kis egyszerűnek tűnő, de azért mégis egészen jópofa játékok készítésével. Tulajdonképpen a mostani adag is hasonló szintet üt meg, mint a legutóbb bemutatott kollekció. Bár számomra érdekes, hogy a legtöbb játék designja nem megy tovább egyfajta Beavis and Butthead-kópiánál, éppen ezért már kezd kicsit unalmassá válni. Az azért ne rettentsen el senkit az önfeledt szórakozástól, mert mindezek ellenére egész jók ezek a stuffok. Az Alien Invasion névre hallgató, mókás digitális szösszenetben egy ufó száll le a földre, és sok kis zöld emberke kezd kirohanni belőle. A cél az, hogy egerünk segítségével lelövöldözzünk őket, és ezáltal természetesen megmentsük a Földet. A Buzz Beamer The Green Monsterben egy kislányt „alakítunk", és az égből pottyanó dolgok elől kell elmenekülni, illetve bizonyos tárgyakat elkapni. A Buzz's Book Adventure játék már egy kicsit rafináltabb gondolkodást igényel, mert egy izometrikusan megjelenített városkában kell barangolnunk, és különböző helyekre kell benéznünk, ahol néhány lökött kérdést tesznek fel. A Slamboni nevezetű apróságnál pedig egy hokipályán kell jégtisztító géppel elkapni az ide-oda száguldó tárgyakat (hogy kerül ez pont a „Nyomkövető" kikötőjébe?). Sajnos a letöltés nagyon lassan megy, és maguk a játékok is összeomlasztották a böngészőmet jó néhányszor. Bár az is lehet, hogy ez igazából csak a Windows egy újabb hibája volt. Mindenesetre sok türelem és egy jó adag szerencse kell ahhoz, hogy igazán élvezni tudjuk őket, de ha már megvannak, akkor kellemes perceket szerezhetnek.

LAPSZEMLE

Őrült jó magazin
(MAD Magazine)

www.dccomics.com/mad/
(Mad Zone)
elaine.teleport.com/~larrye/mad/wwm.shtml
(The Mad Cover Site)
www.e-z.net/~gilford/themadcoversite/subjects.html

Egy érdekes szerkesztői üzenetre bukkantam néhány hónappal ezelőtt az egyik újságos stand kirakatában: „Könyörgünk, vegye meg ezt a lapot"! Be kell vallanom, hogy helyben halálra röhögtem magam a szokatlan felhíváson, de őszintén szólva nem ért váratlanul a dolog. Aki ismeri a híres (hírhedt?) MAD Magazint, annak szinte már meg sem kottyan egy ilyen bődületes marhaság. A klasszikus idiotizmus eme díszpéldánya stílusteremtőnek számít a világ zsurnalizmusának történetében. Shakespeare? Ugyan már! Platón! Félre a klasszikusokkal! E „csodálatos" lap által itt van a tömör hülyeség, és mostanra már kitörölhetetlenül a nyugati kultúra részét képezi. Hogy mi is az, ami több millió rajongót vonz világszerte egy ilyen irodalmilag tulajdonképpen maximálisan értéktelen kiadványban? Nem könnyű válaszolni, de annyi talán első megközelítésben biztosnak látszik, hogy itt olyan humorra lelünk, ami annyira abszurd és fárasztó, hogy egy idő után szinte már vágyni fogunk rá. Teljesen morbid, és talán ez – a normálistól messze elkalandozó „világkép" – az, ami a hétköznapok búját-bánatát egyszeriben elfeledteti velünk, mikor leülünk kedvenc fotelunkba, és az aktuális számot egy kis rágcsálnivalóval kiegészítve kezünkbe veszszük. Valószínűleg nem sokan tudják, hogy a MAD-et 1952-ben alapította *William M. Gaines*, és azóta milliók nőttek fel eme népszerű sajtóterméken. A napjainkra védjegyé alakult rajzokat 1962-óta *Sergio Aragonés* készíti. A magazin hivatalos hálószeme egy igazi csemege azok számára, akik hónapról hónapra feszült várakozással töltik napjaikat, hogy mikor jelenik már meg a következő szám. Itt megtudhatjuk a történelmi tényeket az alapításról és az azóta eltelt időszakról. Persze egy jó virtuális kiadáshoz méltóan bele is kukkanthatunk a legutolsó szám tartalmába, és természetesen még jó pár cartoon-mintához is hozzájuthatunk ingyenesen. *Jordy Eikenberry* oldala, a Mad Zone sajnos igen régen lett frissítve, és sok link nem is él, de van egy nagyon jó piacszekciója, ahol a gyűjtők cserélhetnek információt. A The Mad Cover Site-on az összes filmparódia adata elérhető, amit a MAD valaha megjelentetett! Bár mind a három itt leírt web-site-ot mások kreálták, egyben mégis mindegyik megegyezik: abszolút szeretettel és törődéssel írnak róla, és nagyon komolyan veszik ezt a valójában igen komolytalan lapot.

LÉLEK

Jóga-testhelyzetek
(Yogahhh)

www2.gdi.net/~mjm/asana.html

Az Interneten sokféle jógáról lehet olvasni. Ezen az oldalon például néhány hatha-jóga testhelyzethez – vagyis az ászanák gyakorlásához – találunk pontos leírásokat. Szinte mindegyiket mezítláb kell végezni, így a cipőt már le is kaphatjuk. Aztán jöhetnek a gyakorlatok, mint például az egyszerű háton fekvés, legalábis első hallásra úgy tűnik, no de nézzük csak: „Feküdjön le a földre, és tegye szét a lábait, mégpedig úgy, hogy azok körülbelül egy vonalban legyenek a csípőjével. Karjai legyenek egy vonalban a testével, kézfejeit természetesen tartsa felfelé. Nagyon fontos, ha nem a legfontosabb, a lélegzés technikája is." Persze nem csak fekvő, hanem különböző ülő és álló gyakorlatok is vannak. Néhány pozitúra elég kicsavartnak fog tűnni, de ha kipróbálja, valószínűleg nem csalódik majd e testhelyzetek ellazító voltában sem. Mindenesetre a kellő hatás eléréséhez sok gyakorlás és tapasztalat szükséges, na és egy jó tanár sem árt.

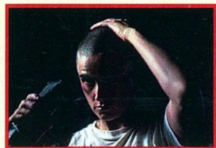
VETÍTŐVÁSZON

Demi Moore kopaszon és harcra készen
(MovieEye Reviews)

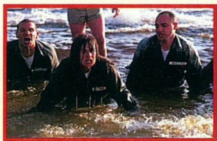
www.movieeye.com/reviews/gijane.shtml
(Hoollywood Movies)
www.hollywood.com/movies/pursuit/
(Providence Phonenix Movie Archive)
www.providencephoenix.com/archive/movies/97/08/21/G_I_JANE.html

Demi Moore, Hollywood egyik ügyeletes szexbombája, a finoman szólva is felejthető Striptease után visszatért a filmgyártás nagyszínpadára. Ráadásul nem is akárhogyan, hanem igazi keménykötésű akciófilmmel, amit a katonai bakancsok mennyisége után ítélve akár *Arnold Schwarzenegger* is megirigyelhetett volna. Igaz, itt nem folyik olyan sok vér, mint egy eredeti Arnie-movie-ban, de ha másnak nem, annak azért igazán örülhet lelkünk gonoszabbik fele, hogy végre nem egy kikentkifent, férfifaló vampet üdvözölhetünk újra a filmvásznon, hanem egy gyakran péppé vert, véres sebekkel bőven elcsúfított Mrs. Moore-t. *Bruce Willis* felesége valószínűleg „megirigyelhette" férje egyre ritkuló hajzatát, mert e film kedvéért még a gyönyörű éjfeketére festett hajától is hajlandó volt megszabadulni. Nos, el lehet vitatkozni azon, hogy kinek áll jobban a tar fej, *Sigourney Weavernek* (Alien 3) vagy Deminek, mindenesetre tény, hogy még így, katonai gyakorlóban és fegyverrel a kezében sem tudta elveszíteni teljesen nőiességét. A történet szerint Jordan O'Neil egy speciális kommandós kiképzésen vesz részt, ahol nőként kell helytállnia egy először igen ellenséges, férfiakkal telezsúfolt elit harci egységnél. Persze probléma akad bőven, és ezek legtöbbször inkább a neme miatt adódnak. Természetesen a végén győz az igazság, és ismét kibonthatjuk a női egyenjogúság büszke lobogóját. A minőségért a rendező, *Ridley Scott* kezeskedik, aki olyan legendás filmeket jegyez, mint az Alien, a Blade Runner vagy a Thelma & Louise.

A G. I. Jane -nek dedikált web-site-ok között természetesen egyből a hivatalos változat után kutatna az ember, és a keresőprogramokban meg is található a hivatkozás (http://www.movies.com/GIJane/), de valamilyen oknál fogva a honlap helyett az „Object Not Found" hibaüzenet érkezik. Ez ugyan bosszantó, de lehet, hogy csak pillanatnyi hiba. Ezek után nem marad más hátra, mint meglátogatni a nem hivatalos helyeket. Ezek közül talán a Holly wood.com a legjobb és a legrészletesebb.

VILÁG WEB – WEB VILÁG

Többholdnyi Hold eladó...
(The MoonShop!)

www.moonshop.com
Ami most következik, arra eddig még nem volt példa. A MoonShopban ugyanis arra ösztönzik a látogatókat, hogy vásároljanak telket a Holdon. Magam sem tudom eldönteni, hogy igaz-e mindaz, amivel itt az embereket kábítják, ráadásul kétkedésre nem csak a telek különös fekvése, hanem még az ára is okot ad. Egy közel 1800 holdas terület 1 cent híján 16 dollárba kerül, ehhez még hoz áadódik 1,16 dollárnyi „holdbéli forgalmi adó" (vagyis az áfa megfelelője), valamint a tulajdonjogunkat igazoló okiratok postázási költsége. Alig több mint 20 dollárért tehát birtokosai lehetünk egy hatalmas területnek, amely kis szerencsével nem a „kráterekkel teli" részen fekszik (erről egyébként hamar meggyőződhetünk, ha a postán küldött csomagban megkeressük a telektérképet). Persze ha nem hiszünk a papíroknak, akkor kezdhetünk csomagolni az utazáshoz.

VOLÁN

www.volvo.com
(Kunder Volvo Games)
www.kundert.com/fun/funandgames.htm

Lapunk eddigi számaiban túlnyomórészt sportkocsikat bemutató web-site-okról írtunk, azonban lassan kezdünk kifogyni az álomautókból... Bár a gyorsaság sokaknak okoz eufórikus örömöt, és ugyanakkor félelmet is. Nekik ajánljuk a svéd Volvo cég web-lapját, és persze azoknak is, akik szeretik és tisztelik az általuk gyártott járműveket. Mint tudjuk, a márka minden egyes modellje messze híres biztonságáról és mérhetetlen eleganciájáról. Nem véletlen, hogy nagyon sok diplomata és üzletember döntött valamelyik típusuk mellett. A sikertörténet természetesen nem ma kezdődött...

ZÖLDPONT

Zöld kalandra fel!

www.fsz.bme.hu/mtsz/szakmai/zk00.htm
Sokan szeretnek túrázni a szabad levegőn, ám néhányuknak nehézséget jelent bizonyos információk beszerzése, pedig ezek elengedhetetlenül fontosak, főleg akkor, ha az ország másik végében szeretnének hódolni szenvedélyüknek. Számukra jelent segítséget a Zöld kalandra fel! című virtuális könyv, amely tulajdonképpen nem is annyira csak virtuális...

Net-szépe az

Juhász Ágnes olyan magas, hogy még a délceg legényemberek is zavarba jönnének mellette – tőle.

– Mindig én voltam a legmagasabb, már az óvodában, de az iskolában is – mosolyog, majd elárulja: 184 centi, de ehhez még illendő hozzátenni a magas sarkú cipő centijeit is.

A budaörsi Illyés Gyula Gimnázium harmadikos külkeresén bizony meglátszik, hogy a fináléban nagyon izgul. Pedig már rutinja is lehetne, hiszen tavaly Kelet-Magyarország Szépének választották. Szülei eredetileg kisvárdaiak, így került e régió versenyére. És az ifabós Internet-szépségversenyre?

– Az idei év Internet-szépségversenyének első fordulós győztese, *Tomozi Viktória* nagyon jó barátnőm. Nála láttam meg a nevezési lapot. Viki mesélt a korábbi versenyről... Felvettem a kapcsolatot a szervezőkkel, akik felrakták fotóimat az Internetre. Másfél éve összeállítottam egy albumot. *Maklári Tóth Attila* fotózott, de készített velem felvételeket *Katona Miklós* is. Három éve végeztem el egy manökentanfolyamot, és azóta bennem volt, hogy szeretnék modellként tevékenykedni. Mostanra gyűlt össze a bátorságom, hogy bele merjek vágni.

– Kinél, hol tanultál?

–Amikor intenzívebben foglalkoztatott a gondolat, éppen megláttam *Sütő Enikő* modelliskolájának hirdetését – hozzá jártam, és le is vizsgáztam. Bár gyorstalpaló tanfolyam volt, jól éreztem magam, nagyon hasznos volt számomra.

– A sminkelést is ott tanultad?

– Nem igazán. Anyukám kozmetikus, tőle tanultam meg az alapokat.

– Mit szólnak az osztálytársaid, a családtagjaid a sikereidhez?

– Büszkék rám. A suliban, ha új képeim vannak, mindig mondják, mutassam meg, és mindig kérdezik, milyen versenyre készülök éppen. Érettségi után egyébként szeretnék továbbtanulni a Külkereskedelmi Főiskolán, mert ez áll közel hozzám. Mellette modellként tevékenykednék...

– „Főhivatásnak" ezt nem tudod elképzelni?

Ifabón

– Elképzelhető lenne, ha elegen hívnának, de az iskolát mindenképpen elvégezném, hogy legyen valami a kezemben, ami biztosítja a „jövőt".

– Sokat kell tenned azért, hogy így nézz ki, hogy hozd a formádat?

– Rendszeresen járok edzeni, kosárlabdázom. De mellette hetente többször is elmegyek az edzőterembe. Étkezés? Az az igazság, nem nagyon szoktam megválogatni, mi kerüljön a tányéromra – igaz, nagyon keveset eszem. Erre odafigyelek... Szóval nem ürítem ki a hűtőszekrényt, és csokoládét is csak mértékkel...

– Egy indiszkrét kérdés: van barátod?

– Igen, másfél éve. Tomozi Viktóriát végül is a barátom révén ismertem meg, mert az ő bátyja... Egyébként főiskolás, üzleti iskolába jár.

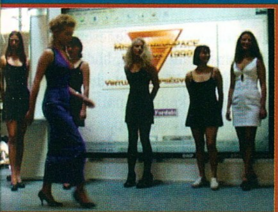
– És ő mit szól a sikereidhez?

– Örül neki, csak nagyon fél.

– ???

– Szóval félt engem, túl fiatal vagyok még. De azért ő is büszke rám.

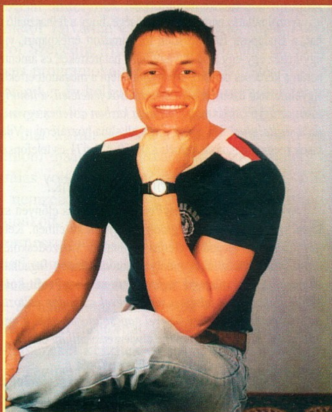
-csi-

MIT FOGOTT A HÁLÓ?

(http://www.nogradnet.hu/princessnet)

Esett már szó ezeken a hasábokon egy szépségversenyről, úgyhogy könnyen hihetné az olvasó, hogy mi mindent kétszer mondunk, mindent kétszer mondunk. Pedig dehogy. A salgótarjáni székhelyű Callus Bt. és Nógrád megye Internet-szolgáltatója, a NógrádNet Kft. ugyancsak azt találta ki, hogy ha már meghirdeti országos modellmanöken versenyét, akkor azt miért ne tegye meg az Interneten is, és miért ne használja a Világhálót az így felfedezett modellek népszerűsítésére, bemutatására.

A leendő és gyakorló modellek két hónapon keresztül élvezhették a web lényegében végtelen nyilvánosságát, ami persze a gyakorlatban nagyon is véges nézőszámot jelentett: ezalatt 2500 érdeklődő kereste fel a verseny honlapját, 142 fő adott le érvényes szavazatot (igaz, köztük volt kaliforniai is...).

Magán a megmérettetésen hatvanhárman vettek részt, köztük – s ez adja a nógrádi szépségverseny „bukéját" – tündéri kisfiúk és kisleányok is. Például a 3–6 éves korcsoport „női" győztese a 4 éves *Kántor Kitty*, míg a fiúknál három korcsoportnak lett abszolút győztese az 5 éves *Simon Ádám*, vagyis ő háromtól tizenötig nem talált legyőzőre. Persze jelen voltak a „hagyományos" korcsoportok is, a legcsinosabb felnőtt nőnek *Kiss Katalint* választották meg, míg a 19-25 évesek „legfiúbbja" *Berki György* lett.

MAGYAROK

Minden hatalom korlá

Horváth János – mint annyian – „véletlenül" került az Egyesült Államokba.

– Messziről érkeztem. Az egész akkor kezdődött, amikor 1944. július 26-án megszülettem egy kis szabolcsi faluban, amely azon a helyen épült, ahol a nép a tatárjárás idején a sűrű nádast kihasználva megbújt, így mentve meg életét. A falut azóta is Bujnak hívják. Gyerekkoromat ennek ellenére egy szomszédos faluban töltöttem, Ibrányban, ahol édesapám kapott állást jó pár évvel korábban. Imádtam a könyveket, elolvastam mindent, ami a kezem ügyébe került. Édesapám, aki amúgy tanár volt, és azt szerette volna, ha én is az leszek, nagyon örült ennek: egy tanárnak olvasnia kell. Igen ám, csakhogy én nem csak olvasni szerettem, hanem írni is. Kilencéves lehettem, amikor egy kis kockás füzetbe írni kezdtem első „könyvemet". A füzetet sokáig őriztem, azután eltűnt, de ma is emlékszem rá. Egy gyerektörténet volt kamaszokról, akik nem nyugodtak bele abba, hogy a szabadságharc 1848-ban vereséggel végződött.

– És a véleménykülönbség az édesapával? Az hogyan ért véget?

– Kompromisszummal. Ez abból állt, hogy a középiskola befejeztével – amit Nyíregyházán, a Vasvári Pál Gimnáziumban végeztem – főiskolára megyek, megszerzem a magyar–történelem szakos tanári diplomát, és utána azt csinálok, amit szeretnék. A „szeretnék" nem volt messze. Ma is ugyanazon a helyen van, a város központjában: ez a Kelet-Magyarország szerkesztősége volt, ahol egy aranykeretes szemüveget viselő férfi, miután figyelmesen elolvasta első cikkemet, rám nézett, komótosan összetépte verejtékes munkám gyümölcsét, és közölte: „Tehetséges vagy. Tudsz írni. Viszont nem látsz, vak vagy, de legrosszabb esetben is szürkehályog-gyanús." Ő volt az olvasószerkesztőm, *Sipkay Barna* író, akitől aztán később megpróbáltam megtanulni látni.

– Sikerült?

– Nem tudom, ezt nem nekem kell eldöntenem. Mindenesetre kemény évek következtek a lapnál, közben újságíróiskola, hadsereg (mert harminchoz közeledve valakinek feltűnhetett, hogy még katona sem voltam) és természetesen a „kemény politikai harc". Ez az én esetemben annyit jelentett, hogy egy szép napon behívott a főszerkesztő-helyettes, aki egyben alapszervezeti titkár is volt, és a tudtomra adta: „Tudod, ez pártlap, és csak akkor maradhatsz itt tovább, ha te is közénk állsz." Én jobban szerettem kívül állni. A szó szoros értelmében is, így volt kollégám hatására,

K A NAGYVILÁGBAN

átozni szeretné az emberi szabadságot...

aki addigra a Magyar Rádió Nyíregyházi Stúdiójának lett a vezetője, a váltás mellett döntöttem: nem csak „írva", de „dumálva" is lehet csodálatos dolgokat művelni. Igaz, úgy két évig az volt a gond, hogy nincs felvétel a rádiónál. Ezt azzal hidaltam át, hogy egy évig újra tanítottam, mintegy háromnegyed évet pedig egy benzinkútnál dolgozva vészeltem át. Ez végül is nem igazán volt „átvészelés", mert életemben nem kerestem annyit, mint akkor. Az ott folyó feketézés külön könyvet érdemelne.

– Milyen volt a rádió?

– Igazi műhely lett, ahol rájöttem, valóban csodás dolgokat lehet művelni a hanggal, a zenével, a zajjal és a zörejekkel. A munkával nem is volt semmi baj, annál nagyobb a tágabb környezettel. Egyre nehezebb viseltem el a „párt tudja a legjobban" jelszót, ezért úgy döntöttem: elegem van. 1975 decemberében, akkori kifejezést használva, disszidáltam. Ausztriába kerültem, ahol – talán még mindig dolgozott bennem a szakma otthoni kényszerzubbony jellege – elutasítottam a Szabad Európa ajánlatát akkor, amikor még halvány sejtelmem sem volt, hová megyek, mit fogok csinálni. Kedvem szerint Európában maradtam volna, de ebbe beleszólt a véletlen, ugyanis egyetlen európai ország sem kapkodott már abban az időben a „keletről jöttek" után. Így az első állam, amely ajánlatot tett, Amerika volt. Ide érkeztem meg egy évvel később, 1976 októberében. Egy ismeretlen várt New Yorkban, a Kennedy repülőtéren. Közölte velem: egy hétig a menekültszervezet fizeti a szállodát, de utána mindenről magamnak kell gondoskodnom... Kemény időszak következett, amit eleve megnehezített, hogy két szót tudtam angolul: yes és no. Ezzel a két szóval egy hét múlva elindultam munkát keresni. Egy bevásárlókocsikat készítő üzemben hegesztőket alkalmaztak. Amikor megkérdezték, mennyit tudok, megráztam a fejem, jelezve: semmit. Amire a válasz egy legyintés volt, ami viszont azt jelentette: nem baj, majd megtanulom, s másnap már beállítottak dolgozni. És valóban, két hét és két elégetett nadrág után megtanultam. Pontosan ugyanúgy, ahogyan az elkövetkező öt esztendő alatt megtanultam a kocsiülés-kárpitozást, a burkolást, a festőszakmát, az esztergálást és a textilgőzölés titkait. Viszont ez az öt év ahhoz is elég volt, hogy megtanuljak angolul, és felébredjen bennem újra: szakmám is van, talán meg lehetne próbálni. Így kerültem 1981-ben az amerikai kormány rádiójához, az Amerika Hangjához, ahol nem sokkal később először főszerkesztő lettem, majd a magyar adások vezetője.

– Mikori a kapcsolat a számítástechnikával?

– A komputerrel is az előző időszakban ismerkedtem meg: valamikor a hetvenes évek végén megvettem első készülékemet, az akkor híressé vált Apple komputert. És természetesen hozzá a modemet. Ez viszont lehetővé tette azt is, hogy bekapcsolódjak az abban az időben születő BBS (Bulleztin Board System) mozgalomba. Amikor pedig elhatároztam, hogy hobbiszinten felállítom saját BBS-emet, rájöttem: erre a feladatra a kis Apple bizony nem alkalmas. Így kerültem kapcsolatba az IBM rendszerű masinákkal, ezen indítottam el aztán egy ötletet volt kollégáimmal, a jelenleg Varsóban élő *Szilágyi Szabolccsal* és *Szikora Andrással* együtt: egy világot átfogó, magyar nyelvű, komputerizált tudósítói hálózat létrehozását, amelynek írásait külföldön élő újságírók késztenék Argentínától Tajvanig, és a hazai vidéki lapok közölnék Zalaegerszegtől Szegedig. Hónapokat dolgoztunk az elképzelésen, az egységes programokon, a napi összeköttetésen és az anyagátvitelen. Aztán két év kellett ahhoz, hogy rájöjjünk, anyagainkat a kutya sem veszi le, mert... mert korán érkeztünk. Minden lapnál létezett már ugyan egy-két komputer, de senki sem értett hozzá, az otthoni újságírók munkaeszköze még mindig az írógép vagy a diktálás volt. A rendszer fenntartása pedig – főleg a napi telefonos nemzetközi adatátvitel miatt – méregdrága. Az elképzelés megbukott. Az ötlet szerencsére nem. Mert ugyanezt a rendszert – természetesen később – Szabolcs barátom kiválóan megvalósította Lengyelországban. Én magam megmaradtam a hobbiszintnél. Hála az Internetnek, amit immár két-három éve használok, és hála annak, hogy saját kedvtelésemre felépítettem saját házi stúdiómat, a magyar magánrádiók részére CD-lemezeket készítek olyan dalokból, amelyeket az Internet segítségével saját maguk állítanak össze. Ugyancsak segítek kezdő magyar zenekaroknak abban, hogy kiadjam kis példányszámú CD-jeiket. Ebben pedig szintén a komputer segít, mert stúdiómban felállítottam egy óránként 60 CD-R-lemezt égető berendezést is.

– Ne hagyjuk olyan gyorsan faképnél az Internet-témakört...

– Az Internet kialakulásának kezdetekor a BBS rendszerektől majdnem egyenes volt az út, így én is gyorsan csatlakoztam. Amikor dolgozom a rendes munkám során, de itthoni hobbiként is szinte mindig használom, azaz az Internet itthon és a munkahelyemen is rendelkezésemre áll. Itthon rendszeresen hallgatok rádiót az Interneten keresztül, például az egri adót vagy a Kossuthot, sőt időnként megnézem a Duna-tv híradóit is. Nem beszélek külön a lapokról és az MTI-ről, mert számomra teljesen természetes, hogy naponta olvasom ezeket. Mindent összevetve körülbelül napi 8–10 órát használom az Internetet, természetesen hosszabb-rövidebb kihagyásokkal. Ez a szám persze csak akkor meglepő, ha nem teszem hozzá, itthoni dolgozószobámban saját szerverem van, ami azt is jelenti, hogy nagyjából éjjel-nappal „vonalban" vagyok.

– Milyen az Internet a szülőhazájában?

– Az Internet Amerikában rendkívül elterjedt, ami elsősorban nem azért van, mert szinte minden családban van komputer, hanem azért, mert a helyi telefonhívások díjtalanok. Pontosabban havi alapdíjat kell fizetni, de ezt követően mindenki annyit használja a telefont, amennyit csak akarja. Hogy vannak-e előnyei az Internetnek? Szerintem csak előnye van. Veszélye csak annyi, mint az emberi beszédnek, a telefonnak, a faxnak vagy bármely gondolatokat továbbító eszköznek. Az már más kérdés, hogy lát-e benne valaki veszélyt? Erre a válasz: igen. Minden hatalom korlátozni szeretné, kordában akarja tartani az emberi szabadságot. Az Internet esetében azonban ez ma már lehetetlen.

Csapó Ida
csapoida@nwapps.zalaszam.hu

@pró

Internet-bolt nyitása elérhető áron. Szeretné megnyitni üzletét, vagy a jelenlegi vevőkörét bővíteni, külföldön eladni? Érdeklődjön: 06-30-312-439 napközben, 9-től 16 óráig, www.upsshop.co.hu.

*

Digitális telefonalközpontok (SCHRACK) maximum 36/220-as kiépítésig, típusengedéllyel, tarifázási lehetőséggel, ISDN nélkül nagyon olcsón eladók vagy bérelhetők. Ugyanitt díjrögzítő szoftverek bármilyen alközponthoz. Badó Péter, 06-30-484-519.

*

Rendeljen gyönyörű **postaládákat** az Interneten keresztül, **online**! Napokon belül *postázzuk Önnek!* Tekintse meg ajánlatukat a http://www.westel.hu/~panczel/ címen. Pánczél Kft., (30) 966-292.

*

Bizonyítottan sikeres üzleti vállalkozáshoz keresek – korlátozott számban – újabb partnereket. Tőke nem kell, szorgalom annál inkább. Perspektíva? Álomszép. Kérjen felvételi kérdéseket e-mailben! Dr. Telkes József, siker-info@autoresponder.freeyellow.com.

*

Boldog vagy a munkáddal? Megbecsülik? Jól keresel? Nem? Telefonálj **most**! 214-9745/1102 (automata tájékoztatás).

*

Dolgozzon a harmadik évezred munkamódszerével! **Keressen** annyit, amennyit a személyes gátjai engednek! Bővebb információ: www.w-f-h.com.

*

Internetes adatbázis szervezéséhez **gyakorlott** üzletkötőket keresünk. Kedvező jutalékos rendszerben! Érdeklődni: 302-8057 vagy csilla@yellowpages.hu

*

Karrieriskola – ingyenes kazetta! Telefon: 214-9745/1105 (nonstop).

Pályázat

Ingyenebéd nem létezik?

Az Internet Kalauzban is számos „free" dologról esett már szó, ám ezek legtöbbje csupán elektronikus formában támogat bennünket – ingyen e-mail cím, ingyenmega, ingyen vendégkönyv stb. –, ám sehol egy ingyenebéd vagy valami kézzelfogható dolog. Pedig érdemes az ilyesminek is nyomába eredni – én az ingyenes CD-k irányából közelítettem meg a kérdést.

Az AltaVista a „FREE CD" keresésére – a várt ingyenes CD-ajánlat helyett – ugyan egy linkeket tartalmazó oldalra kalauzolt el, ám itt az elágazások sokaságának látványa már önmagában boldog szorongást idéz elő az ember gyomrában. A CD-k választéka magában foglalt szinte mindent: nyák-tervező program videokazetta-melléklettel, elektronikus dokumentáció a NASA óceánkutatásairól, 3D STUDIO-kiegészítések, és még sorolhatnánk... A legtöbb sorban sajnos a „US ONLY" felirat szerepelt, ám jó pár helyen az Európa vagy a „bármely kontinensre elküldjük" szlogen állt. Az ember az első pár rendelés után éli bele igazán magát, s nemsokára erős késztetést érez a CD-k után más dolgok rendelésére is: az oldalsó menüből választva számtalan helyre juthat még el a szörföző, ahol a szakácskönyvektől a mosóporig minden megtalálható... Bár a kérdőívek kitöltése során e-mail címem megadása először nem látszott jó ötletnek, azonban máig egyetlen kéretlen levelet sem kaptam.

A rendeléstől számított első hetek várakozással teltek, ám mindez hamar csalódásba torkollott, csomag ugyanis egy sem jött. Közel egy hónap múlva fakasztott mosolyra az első – teljesen térítésmentes – csomag, ami a lavina előhírnökeként is tekinthető. Nem sokkal ezután futott be a többi rendelés: CD, könyv, újság, matrica... Újult erővel kerestem fel ismét a http://members.tripod.com/~LesterJ/CD-Roms.htm címet, s ismét nem kellett csalódnom: a linkek folyamatos bővülésének köszönhetően rengeteg új címet találtam, ahonnan gyarapíthatom kincsestáramat...

Hogy mi mindennel, arról egy kis ízelítő a Video@mail.matav.hu http://members.tripod.com/~video_page/ oldalon.

video
video@mail.matav.hu

A Neteorológiai szolgáltató jelenti Malmőből

– Európa felett az Internet, egyenletes területi eloszlásban, viszonylag nyugodt, felületét csak itt-ott tarkítják markánsan befolyásoló egyéb tevékenységek.

Várható előrejelzés 2001-ig.

Valószínűleg még az évszázad vége előtt eléri hazánkat a TAMANA nevű hurrikán. (A www.ctv.es/USERS/tigerloto2001 címen tudhatunk meg további részleteket.)

Az a délnyugati áramlással érkező, dinamikusan növekvő Net-örvény, amely Spanyolország felett van kialakulóban, nagy magasságokban koncentrált, főképpen negatív töltésű, de valójában pozitív részecskéket tartalmaz. Igen nagy távolságokból képes magához vonzani olyan – hasonló előjelű – önálló elemeket, melyek szellemi értékeik hozzácsatolásával növelik a most alakuló örvény erejét.

(Ezen önálló elemek javarészt korábban, az általános közérzetet – Kelet Európában – kedvezőtlenül befolyásoló szélsőséges megnyilvánulások idején/hatására csapódtak ki a lezárt rendszerből.)

Elemzők szerint – főképpen a múltban, de a jelen időszakban is – olykor sokkoló hatásaikkal kedvezőtlenül befolyásolnak bizonyos erősen kristályosodott (megkövesedett), belterjes, zárt osztályköröket.

Figyelembe véve a spanyol eredetű hurrikán határozottan kirajzolódó körvonalait, felhívjuk az érintett körzeteket bizonyos óvintézkedések megtételére! Mert azokon a nyílt területeken, ahol a Dogma, a Tévhit vagy a Félrevezetés még

látszólag biztos alapokon nyugszik, ott már a TAMANA előszele is iszonyú pusztítást képes véghezvinni, elsősorban a régi, elavult szellemi felépítmények kerülhetnek veszélybe. De a gyenge lábakon álló, megalapozatlan légvárak is komoly károsodásnak vannak kitéve, ha megalkotóik – kellő átértékeléssel – nem tesznek meg mindent új alapokra helyezésük érdekében.

Az átvonuló forgószél belsejében pedig meginoghatnak a mégoly szilárd alapállások is, mint a magyarság eredete vagy a nyelvrokonságunk hovatartozása is.

A Neteorológiai előrejelzés azonban mára már 100%-os biztonsággal képes előre látni a TAMANA hatásait: Eszerint a várható pusztítás elmúltával tisztább és frissebb lesz közérzetünk (közéletünk), a légből kapott az elviselhető, míg a nyomás a kellemes szintre csökken.

Orvosneteorológiai szempontból az emberre általános pozitív hatásként élénkítő, megújító, míg egyes állatok tekintetében önmarcangoló, tudathasadásos tünetek léphetnek fel.

A Neteorológiai jelentést Kovács Gyula ismertette.

Kovács Gyula Skansgatan 8.
211 32 Malmö Tel: +46 40 126551

WarezHU

Vannak, akik csak úgy összevissza szörfözgetnek a Neten, bele-belepillantva kedvenc újságjuk, filmjük, színészük honlapjába, és ez kellő megelégedéssel tölti el őket... „Ez is megvolt.„

Sokan tudják azonban, hogy a Netnek bizony van egy másik oldala, amely a fentieknél gyakran sokkal hasznosabb infókkal látja el a nagyérdeműt...

Hogy mire gondolok? Hát programfeltörésekre, kalóz szériaszámokra vagy esetleg teljes programokra. Ez az, amit gyűjtőnéven wareznek hívunk...

Pár napja már elérhető a magyar warezosok Mekkája, a WarezHU, címe **http://www.nexus.hu/w-hu/**.

Nézzük sorra, mik is találhatók a szépen elkészített felületen!

Érkezésünket egyből bearanyozhatja a MOTD menüpont, vagyis a hét legpoénosabb, legeredetibb beszólása (angolul és magyarul).

A főképernyőn „megrendelhetjük" kedvenc shareware programunk regisztrációs kódját, amit felhasználva ugyan bűnt követünk el, de érdekességképpen mégis érdemes megemlíteni, valamint azt is, hogy itt közvetlenül tudunk keresni az európai warez-piac legnagyobb adatbázisában...

Barangoljunk tovább! A Chat hivatkozás alatt értelemszerűen egy IRC-szerű beszélgetésbe kapcsolódhatunk be, ahol alkalmasint összefuthatunk más hasonló „kalózokkal" is...

Legnagyobb érdeklődésre a következő két menüpont tarthat számot:

Az ftp-z címszó ugyebár warez- és MP3-lelőhelyek tucatjait rejti. Mindenki megtalálhatja itt a számára érdekes (magyar és külföldi) ftp-szerverek címeit (persze gyakori frissítéssel és feltöltési lehetőséggel).

A másik kecsegtető link az X-NUDE-PICS, ami nem más, mint a Net aktuális üdvöskéit meglehetősen lenge ruházatban (vagy anélkül) felvonultató sorozat... A folyamatos frissítésről és a mindig „kielégítő" tartalomról a szakavatott *dr. Green* gondoskodik... :-)

Nos, hogy kipihenjük fáradalmainkat, érdemes bekukkantanunk a Download (azaz letöltés) pontba, ami kis terjedelme ellenére példás ínyencségekkel kecsegteti a látogatót.

A közvetlenül letölthető anyagok között szerepel a WinNuke egy új verziója, valamint egyebek között egy izgalmas hitelkártyaszám-generátor is…

Whoa, hát kb. ez lenne a WarezHU most... Remélem, ez a kis ismertető sokak érdeklődését felkeltette, hogy ellátogassanak a http://www.nexus.hu/w-hu/ címre...

A végére még egy fontos mondat: a WarezHU honlap szerkesztői semmiféle felelősséget nem vállalnak az itt fellelhető információk birtoklásáért és felhasználásáért, valamint tilos ezek bárminemű üzleti felhasználása... Ez legyen mindenkinek a magánügye...

Dave
subs.hu@cyberdude.com

Kisokos

Fél éve létezik. Egy ember készíti. Nem részesül semmiféle anyagi támogatásban. Mára mégis a magyar web egyik legérdekesebb hálószemévé nőtte ki magát *Ernest (Ernő) Gavrilette* New York-i magyar fiatalember honlapja, amely a **http://members.aol.com/kisokosusa** címen érhető el.

Az itt található oldalak jóval többet nyújtanak a betérőnek, mint ami egy magánhonlaptól elvárható. Készítőjének szavaival élve: „A terveim [...] közé tartozik nyereményjátékok, kulturális és szórakoztató tevékenységek megvalósítása, a magyar internetesek táborának összefogása, oldalaik ingyenes népszerűsítése, oktatási és információs tevékenység; és sok minden más, amiért senkinek nem kell fizetni, és hasznos elfoglaltságot, valamint szórakozást biztosít minden generációnak.„

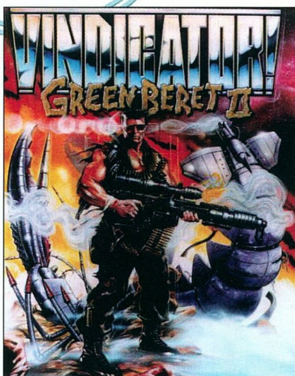
Mindebből máris igen nagyszámú ötlet valósult meg. Ezek közül kettőt szeretnék külön is kiemelni: egyrészt a *Nyílt fórum* nevű kezdeményezést, amely publikálási lehetőséget teremt tehetséges, ám mindeddig csak íróasztalfiókjuknak dolgozó írók, költők és grafikusok számára; másrészt a *Szép hazánk* című gyűjteményt, amely főként a külföldön élő magyarok figyelmét hivatott felhívni az anyaországra – többek között fényképek és olyan régi nyelvemlékek bemutatásával, amilyen például a Halotti beszéd.

A KisokosUSA harmincesztendős szülőatyja és fenntartója, Ernest Gavrilette színes egyéniség. Túl azon, hogy életre hívta ezt a mindenki számára hasznos kezdeményezést, foglalkozik térhatású fantáziaképek és animációk készítésével, zenét szerez, könyvet ír, kétféle hangszeren játszik, sőt még saját harcművészeti iskolát is alapított. Leghőbb vágya, hogy mecénások segítségével anyagi függetlenségre tegyen szert, és így minden idejét a KisokosUSA fejlesztésének szentelhesse.

Ha ez sikerül, a KisokosUSA éppoly jelentős kulturális intézménnyé válhat, mint a ma már mindenki által jól ismert Hollósi Information eXchange.

Árva-Tóth Zoltán
http://www.nexus.hu/arva-toth/

Egy másik világ

Szerencsére „a Sinclair és a ZX Spectrum számítógép már lerágott csont" kijelentést hangoztatók száma már évekkel ezelőtt megcsappant. Velük szemben az „igazhívők" egyre bővülő tábora újabb csapatösszevonásainak eredményeképpen olyan fórum született a weben *Philip Bee* szervezésében, mely a Spectrum-éra szereplőinek felkutatását tűzte ki célul. Kíváncsi vagy egy egykori programozóra, grafikusra vagy szoftverkritikusra? Töltsd be a **http://www.geocities.com/TimesSquare/Battlefield/8875** web-lapot, s kiválaszthatod a számodra legizgalmasabb alkotókat, megismerheted hitvallásukat, és időutazást tehetsz velük a spectrumos korba, amelynek Te is részese voltál.

A web-lap a Spectrum-oldalak történetében

újfent egyedülálló, értékes kezdeményezés, ami annak ellenére, hogy még közel sem teljes a paletta, és az oldal grafikai kivitelezése is hagy némi kívánnivalót maga után, értékelésemet mégis erősen pozitív irányba tereli. Természetesen az oldal – sikerét előmozdítandó – örömmel veszi az olvasó által készített interjúkat az igencsak kiterjedt kívánságlista teljesítéséhez, és a Te hozzászólásaidra, kívánságaidra is épít, mely utóbbiak vidám, eleven Spectrum-kedvelő hangulattal és humorral fűszerezik kedvenceink honlapját.

Mint utaltam rá, az oldalakat nem sok grafikai elem díszíti, eltekintve az egyetlen (persze helyesen külön linkként letölthető), kicsit nagyra sikerült Green Beret II. címképtől. E kép – az oldal egyéb érdemeihez hasonlóan – eddig a publikum részére még nem volt hozzáférhető a Spectrum történetében.

De várjunk csak! Nem ér-e többet egy weblapon a grafikánál a nagyságrendekkel kisebb terjedelmű, érdekesebb és értékesebb szöveges tartalom, amelynek olvasmányosságánál csak hitelessége s a szerző hírneve nyom többet a latban? Vajon nem a szöveges kalandjátékok-e azok a programok a Spectrumon (és más mikrogépeken is), amelyek sosem avulnak el, és színvonaluk a lebilincselő könyvekével vetekszik? A választ az olvasóra bízva s visszatérve a web-lap témájához annyit biztonállíthatok, hogy riportalany-alkotóink bizonyos állításokat egybehangzóan megerősítenek; szerintük a ZX Spectrum nem csak a legkiemelkedőbb gép a mikrogépek között, hanem a zseniális alkotások „melegágya" is, így például az Ultimate Play The Game mögött álló Stampers fivérek egyedülálló profizmusa vitathatatlan. Más kérdésekben – a Spectrum-rajongók legnagyobb sajnálatára – elutasításra vagy egy teljesen eltérő megközelítésre találunk a nagyra becsült alkotók közt. A fejlesztők, akiknek jó része még ma is ugyanúgy programkészítéssel foglalkozik, mint annak idején, az alkotás hevében nemigen érnek rá meditálni egy-egy korábbi programjuk felett, ami talán nem is meglepő – a kritikus mindig is a vevő volt, játsszuk hát komolyan szerepünket!

E web-oldal minél teljesebbé tétele bizony nem könnyű feladat – ezeket az információkat nem lehet megvenni, és nem lehet létrehozni alapos kutatómunka nélkül, melynek végén a riportalany meggyőzése bizonyulhat a legkeményebb diónak –, de megkönnyebbülhetünk: sztárjaink bevallott vagy be nem vallott nosztalgiája még a miénken is túltesz, mint az a web-lapon olvasható anekdotákból kiderül... Ha csak minden második magyar spectrumos legalább egy hírneves személyiséget felkutat, már eleget tettünk e hálószem sikeréért. Már magam sem tudom, hogyan, de sikerült megtalálnom *Bo Jangeborgot*, a Fairlight című világklasszis alkotás svéd íróját, s már csak technikai kérdések késleltetik válaszainak megjelenését. Folytassuk a sort!

Eredetiség	10/10
Atmoszféra	9/10
Érthetőség	10/10
Hitelesség	10/10
Frissesség	6/10
Gyorsaság	9/10
ÖSSZESEN	**9/10**

Tánczos Csaba
csaba@securities.com
http://www.securities.com

3D animation

Amit most felfedeztem, az egy olyan oldal, ahol bárki kereshet magának az oldalára „mozgó" képeket, animációkat. Természetesen ingyen (nem szükséges kemény pénzekért különböző animszerkesztő szoftvereket venni, ami már csak azért is előny, hiszen ezek a progik egy idő után elavulnak).

Mindig nagy probléma, hogy milyen „felinkelt ikont" használjunk oldalunk szépítésére, és persze hogy honnan szerezzük meg! Nos, most ez a kérdés megoldódott, irány a **http://www.eclipsed.com/**.

Erről az Internet-kikötőről már első ránézésre látszik (lerí) a profizmus. Több száz variáció között válogathatunk. Különböző méretek, szín, anyag és betűtípus közül választhatunk, minden témához mindenfajta animációt. Ezek a „mozgóképek" többnyire keveset foglalnak, és általában GIF fájlok. És ha úgy akarjuk, akkor saját emblémát is készíttethetünk magunknak, rajta nevünkkel, cégnevünkkel stb. Csak meg kell adni az e-mailünket; persze várni kell egy kicsit, amíg elkészítik, és elküldik nekünk!

Szóval ragyogó a honlap, de mint tudjuk, nem fenékig animáció az életünk, így két aprócska hibára hívnám fel az olvasók figyelmét:

1. Szükséges az angoltudás (persze akik interneteznek, azoknak 99%-a tudni beszélni English :-).

2. Az animokat minden esetben megmutatja az oldal, ami nem is lenne akkora baj, csak egy bibi van, elég lassan megy a kép letöltése, hiszen a szerverük degeszre van tömve animációkkal.

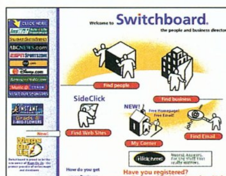
De ez ne riasszon vissza senkit, mert azért így is megér egy misét a dolog...

Hiszen majdhogynem megszólal...

Szende Csaba
***My 3d anims*:**
http://www.angelfire.com/ms/csab

A kapcsolásig szíves türelmét kérjük...

„De régen hallottam már Málcsi néni felől! A vén csoroszlya valahol Kaliforniában tengeti öreg napjait. Érdemes lenne felhívni. De hol az a fecni, amire felírtam a telefonszámát? Na, akkor Matáv nemzetközi tudakozó. Halló, itt a Matáv nemzetközi tudakozó. A kapcsolásig szíves türelmét kérjük... Param, param. A tej kifutott, a pirítós odaégett, de én még mindig nyugiban várok. A fák kirügyeztek, és elhullatták lombjukat. Kapcsoljatok már! Na, elég! Mintha olvastam volna az Internet Kalauzban, hogy a Neten is meg lehet ezeket a fránya telefonszámokat találni. Iigen, aszongya, hogy Internet Kalauz, jé, tényleg – reméljük, cikkünk olvasása után sokan boldogan fedezik majd fel, hogy a Matáv néha kicsit lamer tudakozói helyett az Interneten keresztül is megy a dolog, sokszor egyszerűbben. Ha kíváncsiak vagyunk bármely ország telefonkönyvére, a kiindulópont a **www.contractjobs.com/tel/**. Itt országonkénti csoportosításban kapunk egy listát, hogy milyen jellegű telefonkönyveket találunk a Hálón. Ez a szolgáltatás 1995 szeptembere óta él, és az utóbbi időben kiegészült az e-mail címlisták tárának „telefonkönyvével". A Matáv-tudakozó ugyan még nincs benne, de Argentínától Zimbabwéig igen sok telefonkönyvhöz el lehet jutni. Kimaradtak az üzleti katalógusok („Az amerikai üzleti élet teljes tárháza az Interneten" és társai), de így is egy jól felépített, rövid kommentárokkal ellátott listát böngészhet az arra látogató. Maguk az online telefonkönyvek is fejlődnek. Például a Switchboard (http://www.switchboard.com/), amely szimpla USA–Kanada telefonkönyvnek indult, most már néhány európai országot is magában foglal (Ausztria, Belgium etc.). Akik szeretnék elkerülni a tej kifutását, a pirítós odaégetését, egyszerűsítenék a nemzetközi tudakozódást, azoknak a Contractjobs listájánál jobb hely nem kell!

Négyesi Pál
http://www.team.net/www/ktud/

Azok a híres

„...elmondhatod örömeidet, bánatodat”

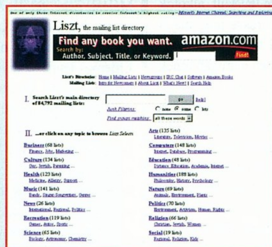
Az elmúlt hónapban – azok számára, akik szeretik a „tömött e-postaládákat” – elindítottuk a különféle levelezőlisták bemutatását, amit végül is egy csípős témánál, a fokhagymánál abba kellett hagynunk, hiába volt múlt havi számunk 84 oldalas, az is betelt. Hogy a mostani újság be ne teljen idő előtt, csapjunk gyorsan a lovak közé, és indítsuk el innen a folytatást...

A „fokhagyma” a DUMÁK listája a szolnoki Externet Kft. működtetésében. „A fokhagyma... egyrészt csípi a szemet, ugyanakkor finom fűszer lehet a kajában, és egészséges is. Azért lett e levelezési FORUM neve fokhagyma, mert itt elmondhatod örömeidet, bánataidat, leírhatod tapasztalataidat az élet dolgairól, elolvashatod mások véleményét, és felhívhatod mások figyelmét érdekes eseményekre, dolgokra. (Na meg a fokhagyma név nem olyan sűrű az Interneten....) Ha unatkozol, és leveleket szeretnél kapni/olvasgatni, akkor ez a Te listád!” – olvashatjuk a kreativitást sugalló ismertetőben, majd fontos etikai kérdések is szóba kerülnek: „Nem egymás sértegetése, hanem megismerése és segítése a cél!”

Aki volt már levelezési lista tagja, tudja, néha egészen elszabadulnak az indulatok, különösen akkor, ha akadnak olyan csoporttagok, akik a flame-et, a „lángolást” keresik-kedvelik. Ezek a „provokatőrök” gyakran olyan forró témákat dobnak be, amelyekről tudják, hogy arra a csoporttagok jelentős része ugrani fog. Ilyenkor nem célszerű reagálni – vagy ha mégis ingerünk támad ilyesmire, jobb, ha ezt magánlevélben tesszük meg. Mindezek a kérdések máris elvezetnek bennünket a levelezési csoportok „netikettjéhez”.

Egy levelezőcsoporthoz való kapcsolódásunkkor legtöbb esetben tájékoztatnak bennünket néhány fontos alapvetésről. A legáltalánosabb ajánlat, hogy eleinte inkább csak figyeljük, mi történik a listán, ha pedig úgy érezzük, tényleg tudunk a többieknek mondani valamit a témához kapcsolódóan, akkor azt úgy írjuk meg, sohase kelljen szégyenkeznünk miatta, és tegyük ezt lehetőleg tömören, lényegre törően, kellő összefogottsággal. Amikor a listákon viták keletkeznek, elszabadulhatnak az indulatok is. Természetesen a problémákat gyakran képesek megoldani a listatagok, és általános a segítségnyújtás sokféle formája, módja – ahogy az jellemző az Internet egészére is. A kereskedelmi reklámokat a legtöbb levelezési lista nem engedi meg, de van, ahol a tagok hirdethetnek – így létezik a HIX-nél a Guru és a TIPP lista mellékleteként a már említett hirdetési rovat.

További kényes kérdés a politika is. Az Externetnél a „fokhagyma” például beharangozójában a listatagoktól a következőt kéri: „...a 'rovat' politikamentes, de sokszor az élet eseményei igen közel állnak ahhoz, így ha a leveled témája közel áll a politikához, próbáld azt szolid utalásokkal megtenni.” Ez a kérdés elvezet bennünket a levelezési csoportok egy újabb jellemzőjéhez. A listák ugyanis lehetnek moderáltak és nem moderáltak. A moderált azt jelenti, hogy valaki vagy valakik elolvassák a beérkező leveleket, és eldöntik, megegyeznek-e az általános erkölcsi emberi normákkal, megfelelnek-e a listaszabályoknak, és eztán bocsátják jóváhagyólag útjára. A nem moderált listákon valamennyi levél mindenféle „cenzúra” nélkül mindenkihez eljut. Létezik olyan lista, amely önmoderáltnak nevezi magát, azaz bízik abban, hogy tagjai eleve tudják, ismerik a „miheztartás” szabályait. Ha a listák archiváltak, az azt jelenti, visszamenőleg bárki bármikor elolvashatja az Interneten az összes listára küldött levelet – tehát nem létezik titok! Ezt jó, ha tudják a résztvevők – talán ez is önmérsékletre késztet sokakat, no meg a gondolatok átgondoltságára, a megfogalmazásban pedig fegyelmezettségre. Amúgy a listatagok nem csak a „mindenki mindenkivel levelez” területén nyilvánulhatnak meg egy-egy témakört körbejárva, hanem bárki folytathat magán e-mail kapcsolatot a lista azon tagjaival, akik szintén készek erre.

A levelezési listáknak létezik egy speciális változata. A hagyományos formában a listatagok leveleket írnak, amik bekerülnek egy „központba”, és onnan mindenki megkapja a többiek levelét – vagy egyenként, vagy tömörített, úgynevezett digest formában. Vannak azonban a jól ismert hírlevelek is – itt egyoldalú az információáramlás. Ilyen Wagner Úr értesítője, a hpc.online hírlevele, az Internetto-hírlevél (hirlevel-owner@internetto.hu), de a HIX-en belül is találunk ilyeneket (a HIRMONDO budapesti hírtallózó, a MOZAIK vegyes híreket, információkat, a NARANCS pedig a Magyar Narancs heti válogatását tartalmazza), illetve a Keresztény Értelmiségi Társaság független ifjúsági szervezetének is van hírlevele.

A legtöbb levelezési lista nyitott, azaz bárki tagja lehet, de léteznek zárt listák is, ahova nem nyerhet mindenki bebocsáttatást, a felvételről külön értesítik (vagy nem). A HUNLIST ismertetője szerint például a NARANCS-L, a Magyar Narancs internetes fóruma vitára, beszélgetésre, eszmecserére szolgáló zárt lista.

Ha a kezdeti tájékozódás után valakinek megtetszik néhány lista, és legszívesebben akár többre is jelentkezne, jobb, ha újra átgondolja az egészet, lehiggad, és csak egy-kettőt próbál ki. Fontos, hogy meg tudjuk különböztetni

levelezőlisták II.

annak a programnak a címét, amelyik a listát kezeli, és azt, amelyik voltaképpen a lista címe. Alapszabály, hogy a bejelentkezést a kezelő program címére, az ún. feliratkozási címre kell küldeni, a leveleket pedig a listacímre. Az első bejelentkezés után érdemes a kapott tájékozatót megőrizni, mert ha például megunjuk a listát, és nem tudunk szabályosan kijelentkezni, akkor továbbra is áradnak a levelek – a kezelő gép ugyanis „könyörtelen": csak a szabványszövegek felismerésére képes. És hiába nem szeretnénk, változatlanul ontja a leveleket egészen addig, amíg szabályosan ki nem jelentkezünk.

Ha valaki még alaposabban kíván tájékozódni a levelezési listákról, akkor a http://www.liszt.com web-oldalon témák szerint is kereshet a listák között – ez a hely ugyanis a listák címjegyzéke az Internet egészére vonatkozóan. Ne lepődjünk meg, ha rájövünk: a világon több tízezer levelezési lista létezik. És mi történik akkor, ha valaki kedvet kap ahhoz, hogy ezt a számmennyiséget még tovább bővítse, azaz saját témáját érdekesnek tartva saját levelezési csoportot hozzon létre? Erre is van többféle lehetőség. Az útmutatásokat követve ingyen létrehozhatunk a http://www.onelist.com segítségével levelezőlistát. A regisztráltatás után a New list pont alatt lehet új listát fabrikálni, amiről persze célszerű egy kis ismertetőt készíteni. Itt korábban nem léteztek magyar nyelvű listák, de már van Hungarian is a nyelv menüben. Ha valaki megcsinálja a listát, maga lesz a moderátora is, és megnézheti a Moderate menü alatt, hány tagja van a maga kreálta listának.

A HUNLIST szerint a Cool List szintén ingyenes szolgáltatás, itt is bárki létrehozhat tetszőleges levelezőlistát az amerikai szerveren futó program segítségével. Cserébe a Cool List minden körlevél végére egy kis reklámot illeszt.

A Magyar Elektronikus Könyvtárban egyébként találhatunk néhány írást listák indításáról és készítéséről: Drótos László: Hogyan indítsunk saját BITNET/INTERNET levelezőcsoportot?; Diane K. Kovacs: Hogyan indítsunk és működtessünk egy BITNET levelezőcsoportot?; Koltay Tibor: Elektronikus vitacsoportok.

Ha nem magunk akarunk létrehozni az előbb említett helyeken levelezési listát, akkor megkereshetünk egy erre kész szolgáltatót, és az igenlő válasz után kérésünkre elindítja a levelezőlistát. Ha valahol visszautasítanának bennünket, ettől ne riadjunk meg – lehet, hogy máshol készek levelezőlistánk felvállalására, elindítására. A mi feladatunk „csupán" annyi, hogy megírjuk a lista beköszöntőjét, valamelyest rögzítve a témakört és a játékszabályokat.

Nagy csoportlélektani színtér egy-egy levelezőlista – a csoportdinamika megvalósultának virtuális változata. Jól gondoljuk meg azonban saját levelezőlistánk létrehozását – nézzünk előtte alaposan körül, nincs-e már az általunk jónak-ideálisnak gondolthoz hasonló lista, illetve készüljünk fel arra, hogy eztán a meglévő 24 óránk szűkösségét még inkább érezni fogjuk. Levelezési listát létrehozni ugyanis felelősség, sok munkával járó izgalmas „kötelezettség". Jómagam értékes barátságot is kötöttem már levelezési csoport révén, és az egyik listavezetőtől tudom, hogy levelezőcsoportja gondozása napi 3–5 óráját is „elveszi", neki azonban mégis „megéri", mert felemelő élmény látni, ahogy a technika révén egy igazi közösség kovácsolódik. A tapasztalat az, hogy azok a levelezési listák működnek jól és sokáig, sokak megelégedésére, amelyeknek valóban van gazdájuk. Ahol tényleg figyelnek egymásra az „e-mailezők", és gazdagítani tudják egymás életét a virtuális térben, hogy aztán akár személyes találkozókon is megismerkedjenek – még igazabb képet kapva a való világban is egymásról. Ez azért is szükséges, mert könnyen előfordulhat, hogy az Internet több színterén próbálunk egymással kapcsolatba lépni – ezt jelzi például az is, hogy IRC Undernet néven a magyar csatornának még levelezési listája is van, de remélhetőleg a tagok azért személyesen is találkoznak egymással. Hogy ne merüljünk, pontosabban ne süllyedjünk el teljesen ebben az izgalmas világban, segítségünkre lehet a SUGO levelezési lista, ahol az Internetre jutásról a sugo.webre@inf.bme.hu vagy a http://www.inf.bme.hu/sugo/webre/mail.html tájékoztat bennünket. Az Interneten való eligazodásban segít a sugo.weben@inf.bme.hu vagy a http://www.inf.bme.hu/sugo/weben/mail.html. A listának van archívuma is http://www.inf.bme.hu/sugo címszó alatt. A WWW ugyancsak externetes levelezési lista (http://www.inf.bme.hu/sugo). Azoknak próbál segítséget nyújtani – kezdőknek és haladóbbaknak egyaránt –, akik vagy még csak most kerültek be az információs szupersztráda forgatagába, vagy már régóta az internetezők körébe tartoznak. Kulcsszavuk az Internet és a navigáció. Ez utóbbira mindig szükségünk van, hiszen az Internet, ez a demokratikus káosz oly hatalmas, hogy a levelezőlisták kapcsán is könnyen adódhatnak olyan pillanatok, amikor képtelenek vagyunk a „helikopterszemléletre", azaz éppen „nem látjuk a fától az erdőt".

Csapó Ida
csapoida@mail.zalaszam.hu

Extra játék

Az Extra7 Bt.-vel megkezdett játékunk (ld. még www.extra.hu) ebben a hónapban is folytatódik, ám ezúttal nem az Extra, hanem az Internet Kalauz teszi fel a kérdést, ami így hangzik:

Néhány – főként szakmai jellegű – cikk nem kerül föl a www.ikaluz.hu hálószemre az adott Internet Kalauz feldolgozása után sem. Miért?

A lehetséges feleletek:

a.) Hogy ne szorítsa kis a piacról az online Internet Kalauz az offline újságot.

b.) Ezeket jelszó ellenében az előfizetők tekinthetik meg.

c.) Mivel a Web-mester rovat lényegében újság az újságban, ennek külön web-site-ja van, úgyhogy ezeket a cikkeket a www.webmester.hu címen kell keresni.

A helyes választ most is, mint korábban, az Extra oldalán található űrlapon kell megadni, s majd meglátjuk, hogy kik nyernek extra tárterületet az Extra 7 szerverén, és ki nyer Internet Kalauz-előfizetést.

?

Az elmúlt hónapban **előfizetést nyert:**

Szabó István
taylor@extra.hu
1214 Bp., Nyírfa u. 2. fszt. 2.

Bajusz Tamás
btami@freemail.c3.hu
6726 Szeged, Jankovich 10.

Extra (4 MB!) nyereményt kap:

Kuti Ákos
karfiol@szt-istvan-gimn.hu

Kovacsics András
kova@extra.hu

Gratulálunk!